

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasuti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Villám az éjben.

Írta: Mezei Ernő.

Ha Justh Gyula beszél, pillanatra fölemelkednek az elcsüggedt és megzavart magyar lelkek. A mai helyzet kétértelműségei, kétszínűségei, kétlakiságai között ki nem áhítozik az egyszerű bátor kijelentésre, ki nem szomjazza az egységes, őszinte beszédet, ki nem tapsol az egyenes, nyílt követelésnek? Justh hirtelen megdördülő hangja teljesen úgy hat az általános tanácstalanságban, mintha sötétben kavargó, mélyen leereszkedett felhők közül káprázatos, az egész égboltot átható villám törne ki, amely kissé megrémíti az ellanyhult utkeresőket, de pillanatra intenzív fényvel, minden kiszögelyt és minden akadályt kiélező tisztasággal világítja be a továbbvezető ösvényt. Ez a nagyszerű bevilámlás, akár ha csak a természeti erő képe, bizonyára felüdíti szívünket. De már azt bajos volna megmondani, hogy mint tájékoztatásnak és irányzásnak mennyi hasznát vehetjük. Mit ér nekünk téveteleg vándoroknak ez a pillanatnyi átható sugárzás, ha utána a felhők százsorosában összeborulnak elkáprázott szemünk előtt, az ut még rémületesebb sötétségbe vész el? Éppen csak a helyzet veszett kétségét ismertük meg még jobban, mint annakelőtte.

Hiszen Justh Gyula világosan is beszélt; az ország szívéből és szüksége

szerint is beszélt: ezt mindenkinek el kellene ismernie. De a hogy szavai elhangzanak, az eredmény csak az, hogy még az ő személyes helyzetét sem tudjuk megérteni, mert közvetlen környezete a legbizarrabb árnyakat veti reája. Egyre-másra új kérdések merülnek föl. Justh Gyula az igazi pártvezér-e, ki egy föltétlen többség nevében állítja fel követeléseit, vagy egy lázongó töredék riadó visszhangja-e, vagy talán egészen egyedül áll-e? Igen, még erre az utolsó lehetőségre is kell gondolnunk, hogy az ő „ugymondott hivei“ igazán az ő hivei-e? Ot értik-e félre vagy ő ért-e félre másokat? Ki ismeri ezt fel a taktikai szövevények fátyolán keresztül?

Félegházán olyan gyönyörű szavakat is mondott Justh Gyula, a melyeknek kristályos igazságukban sorakoztató erővel kellene hatniok a közszellemre, messzelátható lobogót kellene jelenteniök a hadi táborba gyülekező honfiak számára. A bankkérdést most is kihámozta abból a hazug taktikai burkából, amelybe parlamentárizmusunknak annyi rossz foga vásott el és fölmutatta annak valódi magját, a nemzeti közvélemény követelését és az állandó nemzeti harcnak egyik nevezetes állomását. Dicsérjük benne azt a férfiu, aki egyik vezérlő állásba jutva és a legfőbb parlamenti diszszel övezve, nem a szerzett babérokra való pihenést és a hatalom nyugalmas élvezését tartja a nemzeti lét

föltétlen szükségének, nem is látta be oly gyorsan, mint mások, hogy a béke kedvéért akármilyen áron meg kell alkudnunk, sőt meg is kell alázkodnunk, hanem most is elszántan hirdeti a nemzeti önérzet haditörvényét, a nemzet jogáért való férfias helytállást. Justh Gyulában még lánggal lobog elmúlt napok ama lelke, amely a szabadelvű rendszer tespedtségét megtörte és a nemzeti ellentállás lendületét felszította. Ő nem felejtette el, mint annyian, hogy a mai helyzetnek politikai alapja a közgondolkozásban is a koronával való pozitív megegyezésben éppen csak az a fegyverszünet, amelynek új harckész-sége kell fölszerelnie a nemzetet. Figyeljen jól oda a nemzet Justh Gyula harsogó szózatára, amikor tanítja, hogy amit a „korona aggályának“ mondanak, nem állíthatja meg a nemzet jogos követelését. Nincs korona a világon, mondja ő, amely a nemzet tiszta jogának és egységes követelésének ellenállhatna. Ennek a szónak a bankkérdésben messze túlterjedő jelentősége van. A helyzetnek ama kemény erkölcsi törvénye van benne kifejezve, amely előtt el kell némulnia a puhány szívek és kétretű elmék suttogásainak.

Ha Justh Gyula ily biztos metszéssel véste ki a válságos helyzet belső igazságát, vajjon nyomozzuk és kihegyezzük-e azt, ami nyilatkozatából feltűnő módon hiányzik, noha a legaktuálisabb

Szinek—változatok.

Írta: Nógrádi László.

(Utánnomias filios.)

—I. Szenzációs czipő.

A partot csikoló hullámok egy czipőt vetettek ki. A czipő uj s formás. Lábassy János ur pillantotta meg, mikor reggeli sétáját végezte. Lábassy János ur üdülő-fürdőző Balatonbárháson, mindamellett többféle problémával foglalkozik. A reggeli sétán éppen morális témákkal bibelődött, mikor a formás félczipőt megpillantotta a parton. Lábassy megállt, botját leszúrta a homokba s nézte a parton pihenő czipőcskét. A nap éppen szétárasztotta sugarait az öreg Badacsony mögül, aranyban uszolt a nagy tó. Főnséges és szép volt minden, a zöldelő szőlőhegyek, az egymás vállán át néző kupos hegyek, a zizegő nádas, a reggeli csendes levegőtengeren átúszó hatalmas gémekek . . . Minden szép volt és minden főnséges, nyugalmas, csak Lábassy János háborgott. A parton fekvő czipő viharossá tette lelkét.

— Egy czipő a parton, elmélkedett . . . Egy czipő a parton!

Leszurt sétabotját még mélyebben toltá be a parti fővénybe s aztán sietve megindult a partmentén hazafelé. Folytonosan azon törte fejét, honnan s hogy került a czipő a Balaton partjára. Lábassy János többféle föltételt állított fel. Lehet, hogy a czipő a bűnügyi vagy a morális vagy a tragikai problémák közé tartozik. De melyik a három közül? Megöltek talán valakit? Lehet. Vagy egy vihartól elkapott sze-

rencsétlen embertől származik, aki uszással akart menekülni? Lehet.

— Szenzáció, mindenesetre nagy szenzáció — mormogta magában Lábassy János, miközben hatalmas léptekkel sietett a még reggeli álmából ébredező fürdőfalu felé.

Balatonbárháson egy-egy ház már nagy füstfelhőket eresztett ki kéményén. Szállt a füst s lenge, hatalmas zászlóként terült el a fák koronája fölött. Zengett a kanász tüske, recsegett a csordás rezes trombitája, ostopatogás, tehénbögés, kutyörgés egybevegyült a verébsereg reggeli énekével. Lábassy Jánost mindezt most nem érdekelte. Őt a czipő sejtelve izgatta. Honnan s kitől való s mi módon került a partra? Alig várta, hogy beérjen a faluba.

A fürdőbödék környékén már sétálgatott egy-egy üdülő, ki a balatonbárhási reggeli lármá elől menekült ki az ágyból. Lábassy János azon nyomban elújságolta a part szenzációját.

— Egy gazdátlan czipő a parton! Egy gazdátlan czipő!

— Mit, egy gazdátlan czipő? Egy gazdátlan czipő a Balaton partján?

Rettenetes, rettenetes!
Szállott a hír s mint hajdanában a véres kard végighordozása nyomán, egyszerre izgalom lept meg mindenkit.

— Egy gazdátlan czipő!

Lábassy János, meg a reggeli órák csendes parti álmodozói sorra járták a bogárhátú házak fürdőzőit s elmélyített hangon újságolták a balatonbárhási szenzációt, hogy a Balaton parton egy gazdátlan czipőt vetett ki a víz.

Mint a megzavart méhkasból a méhek, úgy

tódultak ki a kétfelé hajló kapun az álmélkodók.

— Czipő a Balaton partján! Mi lehet ez? Honnan, kitől s mitől jött? Lábassy János volt az érdeklődés központja. Most elemében volt, az ő problémák felállítására s kifejtésére nagyszerűen berendezett agya, kifogyhatatlan leleménnyel ontotta az eshetőségek legendáit. Mint egy őskori Orfeusz ment s utána a falu. Megmozdult minden élő lény s még a házak, még a kupos szőlőhegyek is úgy bölongattak, mintha menni akarnának. A nagy tó pedig lágyan simította neki hullámait a lankás partnak. Megcsókolta a parti fővényt, felcsapott az árva fűszálra s annak is adott egy hús csöppet. Ragyogott s csupa élet volt. Szélesen mosolygott, mint a mámoros ember. Mintha csak a nagy sokadalmat nevetné ott a parton, kik egy árva czipőt látni sietnek.

Elöl Lábassy János, hadonáz és magyaráz. Hátborzongató históriákat kerekít ki, csupa rémes mese a Balatonról. Erről az áldott vízről. Mit csak szeretni lehet, csak szeretni. De mikor harcába száll a nagy mezejét végig szántó, hasogató szelekkel; hagyjátok, hagyjátok magára s e rettenő harcában ne szálljatok szörnyetes vizére! . . . Mert titáni erővel viaskodik ilyenkor és bus haragjában megnyílik mélységes öble és minden hulláma egy sirhant.

De most mosolygott. Rózsás színben égött végtelen síkja s hullámfodrai aranyos csipkével tarajoztak a lenge reggeli szélben.

— Amott, amott a czipő, kiállt fel Lábassy János, mikor a part kanyarulatához ért, hol a czipőnek lenni kellett. Ott a czipő! Ott a czipő! Rettenő probléma.

szükség kívánta volna? Nagyon nélkülözük azt, hogy Justh Gyula hallgatott a választói reformról, mely ma minden kibontakozási kísérletnek legelső és minden párttekinetesen fölül álló eleme. Ez a reformkérdés ma a legáltalánosabb nemzeti kérdés is közvetlen és helyes megoldására éppen azoknak kell a legnagyobb súlyt fektetniük, akik a koalíciós kormányzatot és a páktumos viszonyt mindvégig csak a pusztá fegyverszünet szellemében fogták fel és Bécsnek legközelebbi támadásai ellenében a védőbástyák tatóngó réseit idején betömni kívánják. De ha egybevetjük azt, amit Justh Gyula egyfelől ingathatlanul leszögezett és azt, amit másfelől mellőzött, egy még nagyobb hiányra és még fontosabb kérdésre kell következtetnünk. Justh Gyula mint intelmet, mint fogadalmat, mint szent táblát tüzi ki a nemzet előtt, hogy az önálló banknak föltétlenül 1911 elejére föl kell állítatnia. Nem térünk itt ki arra, amit Justh Gyula egy esetleges provizórium ellen vet, bárha ellenvetése nem meggyőző, ezt a mozzanatot ugyanis csak mint az időbeli lehetőségek és fizikai kényszerítések kihatását vesszük számba. Bizony, mi szívből örülnénk, ha valamely kormány a választói reform megalkotásával kapcsolatban vagy annakutána Justh Gyula kategorikus határidejéhez tarthatná magát. De arról a parlamentarizmus legelembb mértéke sem hagyhat fenn kétséget, hogy olyan kormány, — és még függetlenségi czégű kormány — ha ezt a programot és határidőt vállalja, már a kormányalépésekor ezt nyíltan ki kell jelentenie az ország előtt és természetesen ehhez a koronának előleges hozzájárulását is föl kell mutatnia. Egyedül a választási reform czimén vállalni a kormányt, a bankkérdést pedig az „előkészítés” hamis formulája alá rejtetni, sőt a királyra nézve továbbra szabadon hagyni a már kimondott vétőt:

S mindenki feszült érdeklődéssel nézett a fatális hely felé. Mindenki látni akarta a szenzációs czípőt.

Nem is ment, hanem futott előre Lábassy János. Kereste a helyet, a hol letűzte botját, a kampós, görbe botot.

— Itt kell lenni, mondta, itt, itt.

Hiába erősítette, se a czipő, se a bot sehol, sehol. Üres a parti, lágyan locsognak a habok, felcsókolnak a parti koróig, kifutnak a virágos rét szegélyéig. Egy csókot adnak ennek is, annak is, virágnak, korónak egyformán. Lábassy János nem találja se a botját, se a czípőt.

És keresi mindenki s nem látja senki, hogy bent a lágyan elsimuló hullám tarajon, hogy himbálózik egy kajmós görbe bot, meg egy kicsit félre taposott sarku női félczípő.

Nem látja senki. . . De mégis valaki látja. Valaki. Hőnem az nem szól senmit. Egyedül ő érti a hatalmas tó mosolygását, ezt a rózsaszínű mosolygást.

— Nagyságos asszony, náthát kap, benne áll a vízben, kiáltja valaki.

— Mi az, egy kis nátha, szól vissza, még egy-két lépést tesz beljebb. Szeretem, imádom, ezt a vizet, mondja s a messze uszó hullám tarajról, hullám tarajra hulló bot s czipő után tekintve egy mélységesen szerelmes tekintetet vet a nap reggeli aranyos fényében tündöklő tóra.

Lábassy János pedig nagyot sóhajtván panaszkodik: hol az én botom s hol az a czipő. Még azt hiszik álmodtam.

Hát persze, hogy álmodott! . . .

amilyen átlátszó lesz is a közvélemény előtt a benne rejtegetett taktikai számítás, csuf, méltatlan játék volna a nemzet legigazabb hitével és legmelegebb várakozásaival. Se a bankkérdés, se a választói reform szempontjából ily formájú és formulájú kormányvállalásnak semmi erkölcsi jogosultsága nem lehetne.

Hogy Justh Gyula az ő szárnyalóan hitteljes kinyilatkoztatásába ily értelmet is bele akart volna foglalni, az persze föltétlenül ki van zárva. Az ő lángoló prófétaszavai, amelyeket egyéniségének, nevének teljes nyomatéka, még állásának és tekintélyének nemes koczkáztatása is sulyosbit, nem kerülhetnek taktikai mérlegre. De hogy a zagyva eszmék és kabalai fogások micsoda magyarázó rendszere kapott lábra mai pártéletünkben, éppen az jellemzi tegjokban, hogy még az oly világos iránymutatáshoz is, mint a Justh Gyuláé, alig huszonnégy órával rá afféle fura publicisztikai értelmezéseket lehet fűzni. Mintha nem volna szörnyen elég abból a botrányos komikumból, hogy a függetlenségi pártvezérek beszédeit, szándékait, tetteit évek óta a legellentétebb verziók folyondárai futják be. Adjon hát jó sorsunk mentől több oly fényes beszédet, mint a Justh Gyuláé, így mihamar ettől a magyarázó összevisszagságtól is meg fogunk szabadulni, még ha egyéb jó nem is származnék belőle.

Budapest, augusztus 27.

Wekerle a királynál. A király közvetlenül Bécsbe érkezése után Wekerle Sándor magyar miniszterelnököt kihallgatáson fogadja. Wekerle ezt az alkalmat fel fogja használni arra, hogy a királyt a magyar válság állásáról behatóan informálja. Wekerle kihallgatását előreláthatólag más magyar politikusok kihallgatása fogja követni.

Szerényi államtitkár itthon. Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár ma reggel Karlsbadból, ahol Kossuth Ferencz miniszternél néhány napot

II. Egy tuczat levelező-lap.

Neve nincs. Jár-ke. Nem nézi az időt, nem siet. Czélja nincs, csak megy. Ha megesteledik, ha rászakad a sötét éjszaka, neki mindegy. Ott pihen, ahol elfárad. Utszéli korcsma, vagy egy bokor, vagy a pusztá föld. Olykor felcsap kereskedőnek. Vesz egy néhány falovat, fakatonát s árulja. Leül az utcaszélre a poros faluban. Csak ül s szótlanul nézi a földre lerakott holmiját. Két koronát ér az egész. Ez az ő vagyona. Le se megy a nap s már ez se lesz, ennyi se lesz. Befordul egy korcsmába s tönkre megy. Rettentőt lumpol. Egy liter büzös itallal befűti a lelkét, megjön a kedve s a keserűsége és Nevenincs föllázad a föld, az ég, az emberek s önmaga ellen. Akárcsak a többi Nevevan ember.

. . . Tehát Nevenincs elért Balatonbálsra. Falu végén a korcsma és innen látható a hatalmas tó is. Ide mosolyog éppen. Mikor Nevenincs a faluvégre ért, ép utolsó szerelmes csókjait váltotta a Balaton a leáldozó nappal. Tüzes, forró bucsucsókokat a sötét éjszaka előtt. Szerelmes vágytól reszkett a tó vize s hosszú ölelésre nyultak el puha hullámkarjai. Égett, lángolt.

Nevenincs ugyan látta-e ezt a mértéktelen szépséget, érezte-e lelke ezt a fonséges csodát? Vetett-e egy tekintetet is oda le a tó síkjára s a hegyek mögé lehuilló vérvörös napra? Nevenincset ez mind nem érdekelte. Az utszéli korcsma czégérére tapadt a szeme. Úveg s pohár van rá festve. Elnyitott, kis lelke onnan várja a vigasztalást, nem a dicsőnek énekelt természetétől. Neki ez a dicső, inni, az ital poklából fülik lelkébe. Hunyó nagy s szerelmes

töltött, Budapestre visszaérkezett. Az államtitkár a pályaudvarról egyenesen a kereskedelmi minisztériumba hajtatott, ahol a délelőtti folyamán az osztályvezetőket és referenseket fogadta.

A király nyilatkozatai. A Fremdenblatt értesülése szerint az egyes lapokban a királynak *Bienert* báró miniszterelnök audienciája alkalmával tett nyilatkozatairól szóló közlései nem felelnek meg a valóságnak.

Bienert báró miniszterelnök szeptember 6. és 9. között a cseh tartománygyűlési pártokkal érintkezésbe kíván lépni avégből, hogy a cseh tartománygyűlés nyugodt tárgyalásaira megszerezze a szükséges előfeltételeket. Ezen tárgyalásokra már meghívókat is küldöttek az egyes pártok vezető politikusaikhoz. Hír szerint fenáll az a szándék, hogy a kiszemelt személyiségek körét a tárgyalás folyamatahoz képest ki is terjesztik újabb politikusokra, hogy más cseh parlamenti személyiségek nézetét is meghallgassák.

Új bosnyák kormánytanácsos. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Nani* Márkust, a bosnyák-hercegovinai kincstári műipari műhelynek a VII. fizetési osztályba sorozott igazgatóját ad personam kormánytanácsossá nevezte ki a VI. fizetési osztályba a rendszeresített illetményekkel.

Szalmármegye és a szekularizáció. Szatmár vármegye törvényhatósági bizottsága dr. *Falussy* Árpád főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legérdekesebb tárgya Hajdu vármegyének az egyházi javak szekularizációja tárgyában küldött átirata volt. Dr. *Vezsák* Ede és *Szabó* Albert azt indítványozta, hogy az egész dolgon térjenek napirendre. Ezzel szemben a közgyűlés túlnyomó többsége az állandó választmány következő határozatát fogadta el: Hajdu vármegyének az országgyűlés képviselőházához a papi javak szekularizációja tárgyában intézett fölirotának történelmi igazságát és jogosságát Szatmár vármegye elismeri, tekintettel azonban, hogy e nagyfotóságú országos kérdés jelenleg nem időseztűs kellően előkészítve nincs, az indítványt tudomásul veszi és irattárba helyezi.

Földes Béla beszámolója. Földes Béla, egyetemi tanár, a nagybányai kerület orsz. képviselője szombaton délután Nagybányára érkezik, hol fogadására egy városi magisztrátus, mint a függetlenségi párt is megtette már az előkészületeket. A pályaudvaron dr. *Makray* Mihály polgár-

tűzben égő vizet mért nézné a kóbor Nevenincs. Ott is üdvösség, honnan a testgyilkoló mámor fakad.

Hagyta a természetet s betért a korcsmába. Pénzét előkotorászta és ivott. A mocsár-ital neki finom volt, égő tüzet lehelt be a piszkos üvegből. Megcsillant szeme, lelke élni kezdett gyorsan, mintha zsarátokra szalmát vetnek. Fült, fült mind nagyobb égéssel. Eltemetett mélységek nyitak meg lelkében. Régi vágyak, régi emlékek szakadtak fel. Hiszen ő s volt Nevevan. Ember volt, nem utak s napok kóborló vándora.

Leszállt az éjszaka, neki most jött fel a nap. Ott kint sötétség van immár, az ő lelkében most élednek a vágyak s világosodik. A nagy tó szerelmes mámorát pihen ki, gomolygó ködtakarót vesz magára s alig mozdul vize, alig locsosan egy pirinkó hullámfodor a parti sövényhez. Alszanak a hegyek, alszik a rög s lecsüggesztve lombját pihen az erdő is hegytetőn s völgyekben.

Neve nincs, ki nap-nap mellett fásult lélekkel rőtta az utat s mivel se törődve dőlt le az árok szélén éjszaka, most emberré vált. Az ital lángba borította. A pokol katlana forrt fel lelkében. Táncozott és énekelt, meg ivott. Tudott mulatni, értett hozzá. S akik látták, nevettek. Csak ő nem nevetteit. Ő komolyan vette a dolgát, az életét s embernek tartotta magát.

Akik látták, nevettek ezt a bolond csavargót, ezt a rongyokba öltözött Nevenincset. Hogy mulat, hogy veri a földet, minőket rikant s hogy dalol, mintha csak ő is ember volna. . . . És hogy beszél, nekikeseredett lelkéből hogy szakadnak fel a fojtogató érzé-

ter a város nevében, *Farkas Sándor* nyug. ezredes pedig a függetlenségi 48-as párt nevében fogja üdvözölni. Az eddigi dispoziciók szerint Földes Béla vasárnap délelőtt 11 órakor a Rákóczi-téren fogja megtartani beszámolóbeszédét. Délben közbébé lesz a Széchenyi-ligetben. Felsőbányán hét-főn, Szinerváralján pedig kedden lesz a beszámolóbeszéd.

Kossuth Ferencz a válságról.

— Interjú Kossuth Ferenczcel. —

Budapest, augusztus 27.

Kossuth Ferencz ma az angol király látta magánál Marienbadban vendégül. Ez alkalommal egy újságíró hosszabb ideig beszélgetett Kossuthal, aki nagyjelentőségű kijelentéseket tett a magyar válságról. Kossuth kifejtette, hogy a magyarországi válság fő oka abban van, hogy a képviselőház többségének a programja ez idő szerint meg nem valósítható s emiatt nincsen abban a helyzetben, hogy átvállalja a kormányt. A krízis csak nagy nehézségekkel oldható meg, mert a korona, hogyha nem akarja a függetlenségi többségre bízni a kormányt, csak azt teheti, hogy a házat fölösztatva új választásokat rendel el. Ekkor pedig nagyon valószínű, hogy a függetlenségi párt számban gyarapodva és sokkal intranszigenőbb elemekkel bővülve tér vissza a képviselőházba.

Kossuth Ferencz véleménye szerint a jelenlegi képviselőháznak halaszthatatlan feladata, hogy megcsinálja a választói reformot. Ezt a kötelességet kell a pártoknak szemük előtt tartaniok s minden más kérdést, mely fölmerülhet, az új képviselőház számára kell rezerválni.

Kossuth ezeken kívül is számos fontos és mélyhatású politikai nyilatkozatot tett. Mind ezekről részletesen a következő tudósításunk számol be:

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ma délből Karlsbadból vasuton Marienbadba érkezett titkárával, dr. *Pallay Sándorral* és első látogatása sir *Fairfax Cartwright* bécsi angol nagykövetnek szolt, aki tegnap öt telefonon hívta meg Edward király nevében mára reggelire. Később — néhány percczel 1 óra előtt — Kossuth és az angol nagykövet együt-

tesen mentek a király nyaralójába, a Weimar-fogadóba.

tesen mentek a király nyaralójába, a Weimar-fogadóba.

Edward király németül szólította meg Kossuthot, de mikor *Cartwright* nagykövet figyelmeztette uralkodóját, hogy Kossuth folyékonyan beszél angolul, a társalgás angol nyelvre fordult át.

Gróf *Zichy Jánost* is meg akarta hívni az angol király, de ő időközben elutazott Marienbadból.

A társalgás egész folyamán politikáról nem esett szó. Edward király a legnagyobb elragadtatás és csodálat hangján nyilatkozott Ferencz József királyról. Közvetlenül a dejeuner után, mely délután 3 óráig tartott, Kossuth Ferencz elhagyta a Weimar-fogadót és a Grand Hotel Pupp-ba ment, ahol bevárta a karlsbadi vonat indulását. A fogadóban az első emeleten egy szalonban fogadta egy újságíró látogatását. A beszélgetés eleinte az angol királynál való látogatás körül forgott és Kossuth nem győzte eléggé dicsérni Edward király szeretetreméltóságát. Azután a magyar politikára tért át a szó. Az újságíró megkérte Kossuthot, hogy nyilatkoznék a magyar politikai helyzetről, mire Kossuth a következőket mondotta:

— A magyarországi válságnak főoka abban van, hogy a képviselőház többsége egy programmal rendelkezik, amely az uralkodó által szentesített törvényeken alapul, ez a program ezidő szerint meg nem valósítható meg. Tudjuk, hogy minden alkotmányos államban a parlament többségének morális joga parlamentáris kormányt alakítani és mégis mi, a függetlenségi párt, most nem lehetünk abban a helyzetben, hogy mi alakítsuk meg a kormányt. Az a második oka a krízisnek, hogy a képviselőház többsége eddig nem vehette át a kormányalakításra való megbízatást és a koalíciós minisztérium lemondása után nem alakított kabinettet. E faktorok mindegyike külön-külön elegendő súlylyal esik a latba s mind a két körülmény bőséges ok minden parlamentáris államban a válság előidézésére. A krízis, amelyet ez a két tényező támasztott, csak nagy nehézségek árán oldható meg. Ha ugyanis a korona nem akarja a többség programját magáévá tenni és nem akarja a kormányt a parlament többségére bízni, nem tehet egyebet, csak azt, hogy feloszlatja a képviselőházat és megkísérli, hogy az új képviselőházban olyan többségre tegyen szert, amelynek nem lesznek olyan nehézségei, minőkkel a jelenlegi többségnek kell megküzdenie.

Nem kétséges, hogy ha a képviselőház feloszlatására kerül a sor, az új választásból a függetlenségi párt még nagyobb numerikus többséggel fog kikerülni és olyan elemekkel fog visszatérni, amely sokkal intranszigenőbb a mostaninál. Véleményem szerint a jelenlegi képviselőháznak feladata, hogy még a feloszlatás előtt megalkossa a választási reformot. Annál inkább, mert ez irányban ígéretet tett ugy a királynak, mint a nemzetnek is. Éppen ezért az első kötelesség, melyet a pártoknak szem előtt kell tartaniok, a választói reform létrehozása és a kormány — legyen az bármilyen — ezt a feladatot kell, hogy maga elé tülze s minden más kérdést, amelyek felmerültek, az új képviselőháznak kell fenntartania, hogy az oldja meg azokat.

Az újságírónak arra a kérdésére, vajjon azt hiszi-e Kossuth, hogy a jelenlegi kormány meg tudja alkotni a választói reformot és vajjon egyáltalán van-e kilátás arra, hogy gróf *Andrássy Gyula* választói reformjavaslata megvalósítható, Kossuth így válaszolt:

— Bizonyára, gróf *Andrássy Gyula* választói reformjavaslata törvényerőre emelhető, de csak bizonyos módosítások előfeltételével.

Arra a kérdésre, hogy hajlandó volna-e gróf *Andrássy Gyula* belemenni a módosításokba, a kereskedelmi miniszter így felelt:

— Igen, megtehetné.

Kitérőleg válaszolt azonban a kereskedelmi miniszter arra a kérdésre, hogy vajjon a kabinet jelenlegi összeállításában képes volna-e a választói reformot keresztülvinni.

Most azt a kérdést intézte Kossuthhoz a hírlapíró, hogy nem fognának-e legmagasabb helyen nehézségekbe ütközni ezek a módosítások, mire Kossuth ezt jegyezte meg:

— Nem hiszem, hogy ilyen nehézségek keletkezhetnének.

A hírlapíró ezután azt kérdezte, hogy ösre össze fognak-e ülni a delegációk?

— Ha addig a magyarországi válság nem fog kielégítő megoldásra találni — válaszolta Kossuth — akkor nagy akadályok gördülhetnek a delegáció megalakítása elébe.

Azután szóba jöttek a függetlenségi párt kebelében végbement fontos események és a beszélgetés során gróf *Apponyi Albert*ről is szó esett. Kossuth megjegyezte: Gróf *Apponyi*ről sok tekintetben téves ítéletek vannak forgalomban. Köztem és közte azonban az egyetértés teljes. Sohasem volt okom és most sincs, hogy panaszkodjam miatta. Én őt feltétlenül nemes jellemnek ismerem. Az ő személyes valóságát sokszor szeretik klerikalizmusnak mondani. Én bizonyára szabadgondolkodó férfi vagyok s mondhatom, hogy gróf *Apponyi* nem új klerikális politikát. Az egyházhoz való személyes ragaszkodását nem szokta belevinni a politikába. Ismétlem, kettőnk között az egyetértés a lehető legkitünőbb, jóllehet vallás dolgában különbözően gondolkozunk.

Ezzel végződött a beszélgetés.

Kossuth Ferencz egészségi állapota az utóbbi időben szemlátomást javult. Nyoma sincs annak, hogy közelebb áll a hetvenhez mint a hatvanhoz.

KÜLFÖLD.

A király svájci utja.

A svájci szövetségtanácsi küldöttséget, amelyet Ferencz József ő felsége augusztus 31-én Rohrschachban leendő fogadására delegáltak, *Schatzmann*, a szövetség második kancellárja és dr. *Kraffina*, a politikai ügyosztály titkára fogják kísérni. A katonai kíséretben *Wille* ezredes, a 3. hadtest parancsnoka, *Sprecher* ezredes, a vezérkari osztály főnöke és *Schultshess* ezredes, a 14. gyalogdandár parancsnoka lesznek. A st.-galleni kanton elüljárósága és *Rohrschach* község képviselői csatlakozni fognak a szövetségtanács küldöttségéhez.

A király holnap reggel kilencz órakor utazik Innsbruckba, hogy résztvegyen a tiroli parasztokból álló csapatok száz év előtti hősi ellentállása alkalmából rendezett jubileumi ünnepen. A lakosság nagy előkészületeket tesz, hogy a királyt méltóan fogadja. A jubileumi ünnep és szabad lövészverseny már e hónap 25-én megkezdődött és szeptember ötödikén ér véget. Összesen 80.000 koronát fordítanak díjakra. Résztvehetnek a tiroli és vorarlbergi bejegyzett vadászokon kívül az osztrák vadász-szövetség, a magyar vadászegyesület, a német vadász-szövetség és a svájci vadászegyesület tagjai, továbbá a külön meghívott lövészek. A jelentkezők száma igen nagy és már eddig is kitünő eredményeket értek el a verseny folyamán.

A király tiroli utazásáról a „Wiener Abendpost” a következőket írja:

Ő felsége holnap Ischlből Tirolba utazik, hogy a szabadságharc százéves évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyen jelen legyen és az uralkodóház tagjainak körében megadja az 1609. évi harcok hőseinek a legmagasabb tiszteletet. Öröm és lelkesedés fogadja a szeretett uralkodót, akinek jelenléte a hazafias ünnepélynek megadja a legszebb dísz és méltóságot. A hálás unokák, akiknek szívében az elődök hazaszeretete csorbítatlanul él és virágzik, megünneplik a győzelmes felszabadítás emlékét és I. Ferencz unokája meg-

államtitkár a
elmi minisz-
olyamán az
ta.

remdenblatt
an a király-
audienciája
elő közlései

szeptember
yülési pár-
gból, hogy
árgyalásaira
leket. Ezen
üldöttek az
Hir szerint
elt személyi-
z képest ki
hogy más
lét is meg-

vataios lap
Márkust, a
ari műhely-
igazgatóját
zte ki a VI.
tményekkel.

zatmár vár-
tussz Árpád
ülést tartott,
vármegyé-
t tárgyában
s Szabó Al-
dolgón tér-
gyűlés tul-
y következő
ének az or-
avak szeku-
ának törté-
r vármegye
nagyfontos-
időszeli s
tudomásul

Béla, egye-
képviselője
ik, hol fő-
int a füg-
őkészülete-
ly polgár-

or Neve-
estgyilkoló

a korcs-
A mocsár-
be a pisz-
leike élni
szalmát
sszel. El-
ben. Régi
Hiszen ő
tak s na-

jött fel a
az ő lel-
ágosodik.
ki, go-
g mozdul
mfodor a
alszik a
z erdő is

sult lélek-
ve dőlt le
herré vált.
lana fört
meg ivott.
ik látták,
komolyan
k tartotta

I csavar-
venincset.
őket rik-
is ember
eseredett
ató érde-

Másnap reggelre aztán Nevenincs ott lógott a fészkerben a kocsmá udvarán. Mozgatta a szél, belekapaszkodott csüngő rongyaiba s két talpatlan, sarkatlan cipője összeverődött, Rémitően bokázott, mint tegnap este. Torz arczáról hosszú szakálla, csapzott haja aláfolyt, mint a vihartól megvert bokor ága. Éhes legyek raja zúgott körülötte. Ő pedig rongyos cipőivel bokázott s úgy függött a kötelen, mint egy csomó rongy.

A zsebében pedig ép egy tucsat képes levelezőlapot találtak. Piszkos volt mind a tizenkettő, de szép ékes színekkel nyomott. Virág volt mind a tizenkettőn és megczimezve mind a tizenkettő. Öreg, reszkető betűkkel megczimezve. Elmosódott, eltörölt fakó az írás. Rég ott hordhatta a szive fölött piszkos rongyainak zsebében.

S mind a tizenkettőn egy a czim. Egy a czim mind a tizenkét virágos, piszkos levelező-lapon. Egy a czim: az én drága kis fiamnak. Ezt írta rá a rongyos ember. És egyen se volt bélyeg.

Nevettek rajta a többiek, de nekem a lelkem szaggatta ez a tizenkét piszkos, virágos levelező-lap...

jelenik hívei körében, együtt ünnepelevén velük hálásan a hősök emlékét. A nyaralás csendjéből a felség a fáradalmakat nem tekintve, a birodalom nyugati tartományába utazik Hofer András, a feledhetetlen hős és hősi társainak utódaihoz. Megelégedéssel látja majd a szeretett uralkodó kedvelt tiroli és vorarlbergi alattvalóit, akiknek ragaszkodása és szeretete tántoríthatatlan, miként hazájuk szikláit és nem kisebb megelégedéssel fogja a felség tapasztalni ez ország fejlődését, felvirágzását, amely egy fél évezred előtt az uralkodóházzal kötötte össze sorsát. Vorarlberg és Tirol üdviválgása tulharsog az ország határán, a Bodeni tó hullámain a német és svájci határig. A német szövetséges államok uralkodói és a svájci szövetségstanács képviselői üdvözölni fogják az uralkodót, aki Innsbruckból Vorarlbergbe utazik és egyúttal a Bodeni tavon is hajókirándulást tesz. Tiroiban és Vorarlbergben azonban a császárlátogatás örömteli napjai feledhetetlenek lesznek, úgy miként az 1609. év és szellemben egész Ausztria részt vesz a tiroli ünnepeken, mert annak emléke és szelleme a történelemnek feledhetetlen példaképét nyújtják.

A király kedden reggel utazik el az államvadász utak szalngözösén Bregenzből és 8 óra 10 perczkor Lindauba érkezik. Innen 9 óra 12 perczkor indul Rohrschachba, ahová 10 órakor érkezik meg. Innen 10 óra 20 perczkor folytatja útját és 12 óra 25 perczkor érkezik Meinauba.

Innsbruckból írják: A király itt léte alkalmával rendezendő ünnepi menetben több ezer olasz vadász is részt vesz. A lapok felszólítják a lakosságot, hogy fogadja szívesen az olaszokat, akik megjelenésükkel azt bizonyítják, hogy tiroliaknak vallják magukat.

A sskupstina rendkívüli ülése. A nemzeti párt többsége állítólag elítéli az igazságügyminiszter lemondását és megbízható hírek szerint *rendkívüli ülészsakra hívják egybe a sskupstinát*, ha a válság megoldásánál nagy nehézségek támadnának. Ha a koalíciós kormány lemond, akkor kétféle lehetőség van a kibontakozásra: vagy létrejön a két radikális csoport megegyezése alapján a kormány, vagy ó-radikális kormány alakul az ifjú-radikálisoknak az ó-radikálisok részéről biztosítandó engedmények alapján. *Milovanovic* és *Protic* miniszterek vasárnap érkeznek Belgrádba.

Bu Hamarát mégis elfogták. Bu Hamara elfogásáról több ellentétes hír érkezett. Fezből most a következőket jelentik: El *Roghi* (Bu Hamara) marokkói trónkövetelő, miután a szultán csapatai seregét szétszórta, a messarai szentélybe menekült, abban a hiedelemben, hogy ott nem lesz bántódása. Azonban *Buchta ben Bagdadi*, a szultán fővezére nem respektálta ezt a menhelyet és mihielyt megtudta, hogy a trónkövetelő hol húzta meg magát, körül fogta a szentélyt és öt perczet adott Bu Hamarának, hogy adja meg magát, mert különben rágyújtja a szentélyt. Hogy fenyegetésének komolyságát bizonyítsa, harmincz embert állított a szentély köré égő rőzsével. A szorongatott trónkövetelő erre három percz múlva fegyver nélkül, tizenkét társa kíséretében kijött a szentélyből, mire *Buchta ben Bagdadi* valamennyit bilincsbe verette és Fezbe vitette őket. Azt hiszik, hogy Bu Hamarának nem lesz bántódása, mert *Buchta ben Bagdadi* nagyrabecsiül őt mint hadvezért és közben fog járni érdekében a szultánnál.

Fezből jelentik e hó 24-éről, hogy a rogit délelőtt vaskatreczben odavitték és azután a palotába hurczolták, ahol fogva tartják.

Oroszország és Perzsia. A „Rjecs” értesülése szerint egy perza ügy miatt nézeteltérések vannak Oroszország és Anglia között. A volt sah elutazását az akadályozza, hogy Oroszország ragaszkodik ahhoz, hogy a volt sahval hívei is elutazhassanak, míg a perza kormány ezeknek nem akar utlevelet adni, mert sokaknak közülük igen nagy adósságai vannak. Anglia Perzsia álláspontját jogosultnak tartja és barátságos tanácsokkal engedékenységre akarja Oroszországot rábírn.

A barcelonai lázadók. Barcelonai jelentések szerint 20 egyént, többnyire antimilitarista tanítót ítéltek kiutasításra. Négy tanítót még őrizet alatt tartanak. Valami Francesco Norat nevű embert letartóztattak, mert az a gyanu, hogy ő volt a vezetője a Campo Galvani városrészben kitört

lázadásnak, amikor kolostorokat gyújtottak fel és raboltak ki. Ezenkívül hét embert, akik a menekülő szerzeteseket meglópták, valamint hat nőt és két férfit, akik a kórházak városrészében történt eseményekben kompromittálva vannak, fogságba vetettek. A hadbíró 20 csendőr kíséretében Planasban 16, Villalongában 18 egyént tartóztatott e, kik részeseek a vasútvonal megrongálásában.

Az új rend Törökországban. A tiszték rangjának újbóli rendezése óriási botránnyal fenyeget. *Sukri* basa dandárparancsnok vonakodik ezredessé való lefokozását elfogadni és arra hivatkozik, hogy *Mahmud Sefkel* basa főparancsnok kevesebb idő óta szolgál, mint ő, akit most rangjától meg akarnak fosztani.

A török kormány a templomi harangozás ügyében úgy döntött, hogy a német templom harangjait megszólaltathatják. A mohamedán lakosság körében ez az intézkedés óriási izgatottságot keltett.

A porta válasza. A nagyhatalmak együttes jegyzékére a porta tegnap este adta át a válaszjegyzékét az olasz nagykövetnek, mint a diplomáciai kar doyenjének. A porta ebben kijelenti, hogy harcias szándékai nem voltak és békés hangulatának sok tanujelét adta. De kénytelen volt Görögországtól felvilágosítást kérni, mert Krétára befolyást gyakorolt. A görög kormány két jegyzéke, bár nem felelnek meg egészen a porta követelményeinek, mégis *kielégítőnek tekinthetők*, mert a görög kormány kijelentette, hogy a kréti ügyek már nem avatkozik. A porta köszönetet mond a hatalmaknak a zászlóinczidens rendezéséért és konstátálja, hogy az elért eredmény jóvátette azt a sérelmet, amelyet a török szuverenitás szenvedett. Macedoniát illetőleg a jegyzék utal arra, hogy a helyreállított alkotmány feleslegessé teszi a berlini egyezményben elhatározott reformokat és így a porta jogosult függetlenül Görögországtól az 1897. évi szerződés tiszteletben tartását követelni. A nagykövetnek ma délután reunionra gyűltek egybe, amelyen a porta jegyzékét tárgyalták.

A melillai harcok borzalmai. A Morning Leader melillai tudósítója borzalmas részleteket közöl lapjával a mörök kegyetlenkedéseiről. Egy katonaszökevény elbeszélte, hogy a Guroga hegységben van egy hegyszakadék, mely legalább háromszáz láb mély és ebbe dobálják a cabylok a spanyolok holttesteit. A spanyol hadifoglyokat válogatott kinczásokkal megölik, kirabolják, aztán a holttesteket megcsontkítják és a hegyszakadékba dobják. Ilyen módon körülbelül másfélezer spanyol hadifoglyót végeztek és a hegyszakadék majdnem megtelt. A rothadó holttestek megfertőzik a levegőt.

A török beviteli vámok felemelése. A török pénzügyminiszter kijelentette a Frankfurter Zeitung tudósítójának, hogy a porta tíz napon belül megindítja a tárgyalásokat a hatalmakkal a beviteli vámoknak 11 százalékról 14 százalékra való emelése czéljából. Ezen a réven a török kormány 1 millió török fonttal több jövedelmet remél s arra legközelebb két millió fontnyi kölcsönt akar felvenni.

EGYHÁZAK.

A román egyház és a kormány.

Budapest, augusztus 27.

A román egyház és a közoktatásügyi miniszter közt kitört konfliktusban legnap óta szenzációs fordulat állott be. Az aradi román püspöki egyházmegye ugyanis tegnap Aradon a püspöki palotában teljes konzisztóriumú ülést tartott, melyen *Pap* János gör. kel. püspök elnökölt. Az ülésen tizenhatsz konzisztóriumú tag vett részt. A konzisztórium hosszas és szenvedélyes vita után, melynek folyamán a közoktatási minisztert hevesen támadták, egyhangulag kimondotta, hogy *megtagadja Apponyi vallástanítási rendeletének végrehajtását* és egyúttal a hitoktatóknak fegyelmi büntetés terhe alatt megtiltotta, hogy a hittant más nyelven tanítsák, mint az egyház hivatalos liturgiái nyelvén, vagyis román nyelven.

A konfliktus második érdekös mozzanata, hogy *Metianu* érsek hivatalos lapja, a Telegraful

Roman ma érkezett számában hosszabb cikkben foglalkozik a konfliktussal és leközi a konfliktus anteaktáit. Ezek szerint Apponyi miniszter 1908. december 23-án átiratot intézett *Metianu* érsekhez, melyben kéri a metropolitát, hogy intézkedjék, hogy az állami iskolákban a hittannak legalább egy része magyar nyelven taníttassék. Erre az átiratra *Metianu* a püspökök meghallgatása után hosszabb memorandumban válaszolt a miniszternek és kifejtette, hogy az egyház nem tehet eleget a miniszter kívánságának és hogy a fennálló törvények alapján a miniszternek nincs joga a hittanítás dolgában intézkedni, mert az felekezeti hatáskörébe tartozik. Az érseknek erre a felterjesztésére Apponyi nem válaszolt, sőt annak kézhez vételét se ismerte el, hanem ehelyett 1909 június 24-én *Tóth* János államtitkár aláírásával kiadott az ismert rendelet, mely a kongrua megvonásával fenyegeti azokat a felkészeket, akik a hittant nem akarják magyarul tanítani. Ilyen eljárást — mondja a Tel. Roman, illetve *Metianu* érsek — hivatalos ügyek elintézésében idáig a kormány részéről nem tapasztaltunk. *Tóth* János államtitkár az illetékes egyházi hatóságok megkérdezése nélkül adta ki a rendeletet. Ez az eljárás, hogy erősebb kifejezést ne használjunk, legalább is szokatlan.

A Telegraful Roman éles hangú cikkét a következő békülékeny szavakkal fejezi be. Azt hisszük, hogy a miniszteri rendeletet *Tóth* János államtitkár Apponyi tudta nélkül adta ki. Ugyanis a kultuszminiszter abban az időben hosszabb ideig nem időzött Budapesten és az is valószínű, hogy *Tóth* Jánosnak nem volt tudomása *Metianu* érseknek Apponyihoz intézett felterjesztéséről. Ha ez a feltevésünk megfelel a valóságnak, akkor a konfliktus békés elintézését lehetségesnek tartjuk.

Érdekes, hogy a balázsfalvi érsek hivatalos lapja, az *Unirea* szintén azt állítja, hogy Apponyinak nem volt tudomása a rendelet kiadásáról és hogy Apponyi maga mondotta volna, hogy a rendelet tartalma nem egyezik az ő intenczióival.

Metianu érsek szeptember 2-ára egybehívta az érseki konzisztóriumot. Ebben a konzisztóriumban kerül tárgyalás alá Apponyi rendelet, valamint az a memorandum, melyet a karánsebesi szinódus néhány tagja *Badescu* megválasztatása ellen *Metianu* érsekhez intézett.

A szerb tanítók és Apponyi nyelvrendelete.

A görög-keleti szerb nemzeti iskolai tanács határozata folytán e hó 23-tól 27-ig tartották meg Zomborban a szerb felekezeti tanítók számára azt a kurzust, melynek czélja gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb nyelvrendeletének ismertetése és magyarázása volt. A 20 hivatalosan kiküldött tanítón kívül a tanfolyamon még 82 tanító vett részt, részint a saját, részint a görög-keleti szerb hitközségek költségén. Az előadások tárgya főként annak a kérdésnek megvitatása volt, mily módon lehetne a görög-keleti szerb népiskolákban a kultuszminiszter rendeletének intencziója szerint a magyar nyelvet sikeresebben tanítani. *Klicin* Döme a görög-keleti szerb felekezeti iskolák helyzetéről és a kultuszminiszter rendeletéről tartott szakszerű előadást, különösen hangsúlyozva, hogy az 1907. évi népiskolai törvény értelmében kiadott rendelet, mely a magyarnyelvű lelkiismeretes tanítást czélozza, csak javára fog válni a magyarországi szerbségnek. — *Terzin* Pál tanítóképző intézeti igazgató a magyar nyelv eredményesebb tanításának módszeréről tartott előadást, *Iskraljev* János gyakorló iskolai tanító a rendelet gyakorlati végrehajtását ismertette. Az egybegyűlt tanítók az előadásokat a legnagyobb figyelemmel kísérték és a záróértekezleten az iskolai tanácsnak és az előadóknak egyhangú lelkesedéssel szavaztak köszönetet.

(A dunáninnyi evang. egyházkerület közgyűlése.) A dunáninnyi evang. egyházkerület ma folytatta tanácskozásait. Dr. *Baltik* Frigyes püspöknek az egyházkerületi egy évi belételenek minden jelentékenyebb mozzanatát felölelő és kimerítő évi jelentését a közgyűlés köszönettel és elismeréssel vette tudomásul. Ugyancsak hálás köszö-

nettel vették tudomásul Dreher Antal hétezer koronás adományát is. Majd Jánossy Kálmán előadása kapcsán elhatározta az egyházkerület, hogy az 1848. évi XX. t.-cz. teljes végrehajtása s az 1907. XXVII. t.-cz.-ből és a vonatkozó miniszteri utasításból folyó sérelmek orvoslásának erőlyes szorgalmazására kéri fel az egyetemes egyházi gyűlést. Az egyetemes nyugdíjintézet létesítése megnyugvással vétett tudomásul. Hasonlóképpen az egyetemes adóalap életbeléptetése is. A zsinati előmunkálatokra vonatkozólag a kerület fentartja azt a jogát, hogy a tervezeteket hozzászólás végett a zsinat előtt megkapja. A zsinat sürgős megtartását nem tartja célszerűnek. Az egyetemes számadások tudomásul vétele után Biszku Béla a tanügyi bizottság részéről tett jelentést. A kerület felkéri az egyházgyűlést vallásügyi szabályrendelet-tervezet kidolgoztatására. A gyűlést folytatják.

A görög király lemond.

Budapest, augusztus 27.

Az a dinasztia-ellenes mozgalom, mely utóbbi időben különösen a hadsereg körében hódított tért, arra bírta György görög királyt, hogy trónjáról lemondjon. A király elhatározását annak tulajdonítják, hogy a tisztikar utóbbi időben mind hangosabban követelte az összes királyi hercegeknek kilépését a hadsereg köréből. Az antipátia a királyi hercegek iránt még az 1897-iki török háborúból vezethető vissza. A görög hadsereg fővezére akkoriban a trónörökös volt. A görögök akkori csufos vereségüket természetesen a fővezérnek tulajdonították és nem a görög hadsereg silányságának, mely különben számbelileg sem mérkőzhetett meg a kiváló török hadsereggel. A görög tisztikarban azóta a kulisszák mögött állandóan agitáltak a királyi hercegek és különösen a trónörökös ellen. A titkos mozgalom most nyílt forrongásba csapott át, amikor a krétai kérdésben Görögország meghátrálni volt kénytelen. A görögök Kréta szigetét már Görögországhoz tartozónak tekintették és így természetesen igen kellemetlenül lepte meg őket az utóbbi történet események. A dinasztia ellenségei kihasználják a nép hangulatát és agitációnak most már sikerült oly helyzetet teremteni, melyből György király nem lát más kivezetést a lemondásnál. Tekintettel arra, hogy az ellenséges hangulat különösen a királyi hercegek ellen irányul, a király valószínűleg egész családjával elhagyja Görögországot.

A király lemondásáról a következő tudósítást kaptuk:

Londoni diplomáciai körökben híre jár, hogy György görög király le akar mondani trónjáról. A híresztelés Konstantinápolyból ered és eddig nem erősítették meg. Beavatott helyről közlik, hogy a nagyhatalmak kevéssel ezelőtt tudatták a görög kormányt, hogy a görög dinasztia biztonságáért nem állhatnak jót, ha Görögország magatartásával tovább kihívja Törökországot.

Az Express című athéni lap közli, hogy Meskala örnagy, a király hadsegéde e hó 23-án baráti körben a következőket mondta a király lemondási szándékáról:

— Sajnos igaz, hogy a király úgy előtem, mint azok előtt is, akiket az utóbbi időben kihallgatáson fogadott, lemondási szándékáról beszélt.

Meskala örnagy elmondotta, hogy a görög külügyi politika kudarcjai, különösen a krétai kérdésben s azoknak visszahatása a belpolitikai helyzetre érezték meg a királyban a lemondás gondolatát. Eleinte az volt a terve, hogy elhagyja az országot és a trónörökös javára leköszön a trónról. Mikor aztán megbizonyosodott afelől, hogy a tisztikar, sőt a polgári társaságok, kereskedők és munkásemberek ellenséges hangulattal vannak irányában, megérlelődött benne a szándék. Később megváltoztatta tervét. Amidőn a tisztikar kebelében sokan nyíltan állást foglaltak a trónörökös ellen és mikor a hercegeket eltávolították a hadsereg kötelékéből, akkor el volt tökélve a király,

hogy nem a trónörökös javára ment le, hanem egész családjával elhagyja Görögországot.

Arra kérdésre, vajjon szilárd-e a király elhatározása, Meskala örnagy így válaszolt:

— Még nem végleges a király elhatározása. Terve régóta érlelődik és megerősödött a tisztikar kebelében támadt dinasztiaellenes mozgalom láttára.

Hasonlóképpen nyilatkoztak udvari méltóságok is az Express munkatársa előtt. A királynak egy meghítt embere azt mondta, hogy főleg a krétai kérdésben vallott kudarc miatt akar lemondani György király a trónról. Az keserítette el, hogy a védőhatalmak vele szemben kötelező ígéretet tettek Krétának Görögországhoz való csatolását illetőleg és a király ezt tudatta a kormánnyal, most pedig a kudarc után népével szemben kompromittáltnak érzi magát.

A király rendelettel hívta össze a kamarát szeptember 13-ára.

A nyelvrendelet és a románok.

Budapest, augusztus 27.

Apponyi nyelvrendelete nagyon fáj a magyarfaló románoknak. Kapálódznak is ellene kézzel-lábbal. S úgy látszik, eszük ágában sincs azt végrehajtani, mert daczára annak, hogy a rendelet június 24-én, tehát több mint két hónap előtt kelt s a végrehajtásra kitűzött határidő maholnap lejár, még a mai napig egyetlen lépés sem történt annak keresztülvitelére, sőt az aradi román egyházmegye teljes konzisztoriumi gyűlésén már ki is monddta, hogy megtagadja Apponyi vallásügyi rendeletének végrehajtását.

Mindenféle neveltséges és állandóan igyekeznek a rendelet végrehajtását meggyújtani s erősen bizakodnak, hogy ez sikerül is nekik, mert a rendeletet nem a miniszter, hanem Tóth János államtitkár bocsátotta ki és — állításuk szerint — az magát Apponyit is a legnagyobb mértékben meglepte.

Elképzelhetetlen dolog, hogy ilyen fontos rendelet a miniszter előzetes tudomása és hozzájárulása nélkül kikerülhessen a minisztériumból. De ha úgy volna is, egészen mellékes, vajjon a miniszter vagy az államtitkár vallja-e magát a gyermek szülőjének, az a fontos a dologban, hogy az a magyar állam-eszmét van hivatva szolgálni, a magyarság részéről rég hangoztatott kívánalmat valószínűleg így azt föltétlenül, s minden alkudozás nélkül végre kell hajtani.

Semmiféle zsinatozás, semmiféle főpapi kívánalmak előtt meghátrálni nem szabad.

Ujabbán — mint mai számunkban jeleztük — a balázsfalvi görög-katolikus érsek hívott egybe szeptember közepére egyházi zsinatot, amelyen a nyelvrendelettel szemben követendő eljárásról tanácskoznak. A meghozandó határozattal már most tisztában lehetünk. Már előre is nagyban hirdetik azt is, hogy a miniszternek az a kívánsága, hogy a román fiuk a hittant magyar nyelven tanulják, egyszerűen kivihetetlen, mert a magyar nyelv liturgiái nyelvnek nincs elismerve és a görög rítus sajátos dogmatikai kifejezéseit nem is lehet magyarra lefordítani. Ők tehát nem engedhetnek és nem is engednek!

Milyen abszurd indokolás! Hisz ugyanilyen nyakatekert okoskodással a róm. kath. egyház is előállhatna akár azzal a kívánsággal, hogy mivel náluk a szertartás nyelve a latin és nem a magyar, megkövetelik, hogy ezentúl az elemi iskoláktól fölfelé mindenütt latin nyelven tanítsák a hittant és mindenütt ellenzik a magyar nyelven való tanítást.

Vajjon jutott-e ez eddig eszébe csak egyet-

len magyar róm.-kath. egyházférfinak is? És van-e ma csak egyetlen ilyen józanul gondolkozó egyházférfin, aki ilyes kívánságot jogosnak merne mondani?! Mutassanak csak egyetlen külföldi kulturállamot is, ahol a hittant — akármilyen liturgiái nyelv mellett is — nem az állam nyelvén tanítják.

A róm. kath. egyház szertartási nyelve a világ összes államaiban a latin s a vallástani mégis mindenütt az illető állam nyelvén tanítják. Miért lenne kivétel a görög-szertartású egyház és nem is a görög, hanem a román nyelv?

Amily tarthatatlan az egyik indokolás, épp oly neveltséges a másik, hogy a görög rítus sajátos dogmatikus kifejezéseit nem is lehet magyarra lefordítani.

Sem a görög-katolikus, sem semmiféle más klérus nem hivatott és nem jogosult arra, hogy a magyar nyelvről ilyen szegénységi bizonyítványt állítson ki. Mert nagy lebecsülése a magyar nyelvnek és neveltséges öntetszelgés a tisztelt román egyházi és világi agitátor urak részéről annak föltételezése és hirdetése, hogy a sajátos görög dogmatikus kifejezéseket a kulturának még nagyon is kezdetén álló román nyelvre le tudták fordítani, de nem lehet lefordítani az irodalmi magyar nyelvre. Annál neveltségesebb és boszontóbb ez az állítás, mert a latin szertartású egyház dogmatikus kifejezéseire, amely egyház tana pedig csak igen csekély lényegi részben tér el a görög szertartású egyház hitvallásától, találtak igen jó s ma már általánosan használt magyar vagy használat által elmagyarosított kifejezéseket. Csak a görög rítus dogmatikus kifejezéseit nem volna ez lehetséges?! Nem is kell nagyon keresni, találnak rá megfelelő egyént, aki szívesen vállalkozik erre a munkára. Természetesen, ez csak jó magyar érzelmű egyházi férfin lehet, mert a magyargyűlölő tulzó-románok közt mindenestre hasztalan keresnének.

Hiába kertelnek, hiába hoznak fel mindenféle tarthatatlan indokokat renitens viselkedésük mellett a tisztelt tulzó-román káptalani tagok, mi világosan látunk. Ők mindazon meg akarják tartani hiveiket a mai kulturállanságukban s minden módon megakadályozni igyekeznek, hogy azok a magyar nyelvet jól megtanulják s ezáltal részükre a művelődés és felvilágosodás eszközei hozzáférhetőbbé tészenek. Nem érdekük, hogy azok tisztán lássanak; maradjanak csak sötétségben. Mert hiveik tisztánlátása az ő jól jövedelmező tulzó-román törekvésekre halálos csapás lenne.

Fenyegetőznek, hogy végső esetben, ha a miniszter nem vonja vissza a rendeletet, a görög-katolikus egyház főpapjai a pápához, egyházuk fejéhez fordulnak, mert itt nem a magyar nyelv tanításáról, hanem az egyház egyik legbelsőbb ügyéről van szó, melyben csakis a pápa döntését fogadják el.

Az ellen előre is a leghatározottabban tiltakozunk, hogy ebbe a dologba a pápa bármilyen módon is beleavatkozzék. Religiónális ügyekben az — állam törvényeinek megsértése nélkül — úgy intézkedhetik a pápa, ahogy neki tetszik. Ahhoz semmi közünk. De ez nem vallásügy; ez az államnak legbelsőbb kulturális ügye.

Annak meghatározása, hogy saját iskoláiban milyen nyelven enged tanítani, az államnak legsajátabb, kizárólagos joga, amelyhez sem pápának, sem senkinek a világon semmi köze nincs.

Ilyen viselkedéssel elérhetik, hogy előtérbe lép és az országgyűlés, mint a nemzet képvisellete, is magáévá teszi azt a tőbbször

hangoztatott s külföldön már több helyen meg is valósított óhaját, hogy a hittanítás az iskolákban eltávolítsák és a vallás magánügynek nyilvánítsák. Ezt elérhetik, de mást nem.

A kormánynak erélyesen a sarkára kell állania rendelete mellett, abból egy jöttát engednie nem szabad, hanem azt minden eszközzel, kiméltlenül végre kell hajtatni és a renitensek ellen kéréltetlen szigorral eljárni. Ugy is annyi kiváltságban és engedelményben részesülnek nálunk a nemzetiségek, mint sehol a világon. A meghátrálás most nemcsak szégyen, de a magyar nemzeti eszmére határozott veszedelem lenne.

Az orvoskongresszus.

Budapest, augusztus 27.

Immár teljes nagyszabású méreteiben áll előtünk a Budapesten megtartandó XVI. nemzetközi orvoskongresszus képe. A jelentkezők száma a mai napon csaknem elérte az ötezret, amely szám a kongresszus erkölcsi sikerét már előre is biztosítja. A kongresszus külföldi tagjai napról-napra tömegesen érkeznek a világ minden részéből, néhány napra Budapest idegenforgalma olyan méreteket fog majd ölteni, melyre nálunk a millenniumi kiállítás idején volt csak példa. Az utczák képe máris sokkal változatosabb a rendszert, lépten-nyomon különböző színű jelvényeket és a kongresszus emlékplakettjét viselő kongresszus tagokkal találkozunk. A kongresszus előkészítő-bizottsága, melynek élén Müller Kálmán, Grósz Emil professorok és Vermes Lajos főorvos állnak, lázas igyekezettel szakadatlanul dolgoznak a kongresszus sikere érdekében.

A kongresszus keretébe illeszkedik a nemzetközi szaksajtó V-ik kongresszusa is, amely ma nyílt meg, holnap tartják meg az elme-orvosok országos értekezletüket és a csecsemők védelmére alakult nemzetközi bizottság tanácskozásait.

A mai nap.

A mai nap üléséről és az általános érdekű eseményekről a következő tudósításunk számol be:

A Tudományos Akadémiában délelőtt 10 órakor ült össze az orvosi sajtó nemzetközi szövete, amely közgyűlésének napirendjén szerepel a londoni és párisi konferencia határozatai fölötti eszmecsere és szavazás, a reklámcikk és reklámújságok ellen való küzdelem, továbbá Blondel ajánlata (az eredeti közlemények tartalmának részletes ismertetése a cikkek végén a hivatalos nyelvek egyikén), nemzetközi kongresszusok állandó központi bizottságának létesítése. Ezen kongresszuson kívül nyilvános ülésen Dejace szerkesztő, mint megbízott referens a nemzetközi szövetség történetét és célját fogja ismertetni.

A kongresszust Lenhossék Mihály egyetemi professor nyitotta meg s a magyar nemzeti bizottság és a magyar orvosi szaksajtó nevében üdvözli a jelenlevőket. Beszédében visszapillantást vet a magyar orvosi szaksajtó történetére, majd fejtegeti, hogy a külföldi szaksajtóval szemben a magyar szaksajtó a mi nyelvünk izoláltsága következtében csak a hazai orvosi közönségre s a mi feladatunk arra szorítkozik, hogy a tudomány új, nagy vívmányait közvetítsük magyar orvostársainkkal. Ha nem is azonosok tehát feladataink, mégis egyek vagyunk az etikai elvek tekintetében. Örömmel üdvözlünk minden olyan törekvést, amely a nemzetközi társulásra törekszik s céljával tüzi ki az orvosi szaksajtó erkölcsi színvonalának emelését. Épp ezért vagyunk hálásak — mondá Lenhossék — hogy a nemzetközi szövetség munkatársáivá fogadott.

Leikes tapsokkal fogadták a francia nyelven tartott üdvözlőbeszédét, majd Molnár Viktor államtitkár a közoktatásügyi miniszter távollétében a miniszter nevében és megbízásából üdvözölte a kongresszust és sikert kívánt működésének. Müller Kálmán professor miniszteri tanácsos, a nemzetközi kongresszus elnöke ugyancsak francia nyelven köszöntötte a kongresszus végrehajtó-bizottsága nevében a külföldi szaksajtó képviselőit.

Az orvosi szaksajtó nemzetközi szövetezetének alelnöke, dr. L. Dejace, a belga Scalpel című szaklap szerkesztője válaszolt az elhangzott üd-

vözlőbeszédre s megköszönte a szives fogadtatást s a kongresszus előkészítéseért háláját fejezte ki Lenhossék professor iránt. Majd dr. Blondel Raoul, a szövetség főtitkára számolt be a szövetezet eddigi működéséről.

A tárgyalást dr. Dejace M. (Belgium) nyitotta meg, hosszu és érdekes referátumban számolt be a nemzetközi orvosi szaksajtó szövetezete céljairól, s kívánja, hogy az egész kontinens orvosi szaksajtója összefogjon a tisztességtelen szaksajtó és reklám ellen.

Smith A. (London), a „Lancet“ szerkesztője, előterjesztette az angol bizottság javaslatát, mely szerint az orvosi reklámcikkek közlésének meggátolására is üdvös volna, ha a cikkkirók és szerkesztők között egyetértő közreműködés létesülne.

A nemzetközi orvosi sajtókongresszus délután folytatta tanácskozásait a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében. Smith Adolf (London) felvetette azt a kérdést, hogy az eredeti munkák összefoglalásai a szerző engedelmével reklám-célra felhasználhatók-e vagy sem. A kongresszus elhatározza, hogy az összefoglalásoknak ilyen való felhasználása ellen állást foglal és az e körüli vitában, amelyben különösen azt határozták meg, hogy mit kell reklámcikk alatt érteni, felszólaltak: Blondel Raul (Páris), Grün Henrik (Bécs), Armith H. W. (London), Ceccherelli André (Párma), Ascoli Viktor (Róma).

Blondel Raul „Állandó nemzetközi bizottság felállítására orvosi kongresszus céljára“ czimmel olvasta föl Dawson Williams (London) előadását. Smith csak egyes részleteiben járul hozzá és megemlíti azokat a nehézségeket, amelyek ilyen bizottság működésében felmerülhetnek, mert a különböző kongresszusoknak más-más szervezeteik van.

Dejace elnök éppen e körülménynél fogva szükségesnek tartja, hogy legyen a különböző kongresszusok között összekötő kapocs, mint például a nemzetközi tuberkulózis-kongresszus és a nemzetközi orvosi kongresszus között. Az a véleménye, hogy olyan nemzetközi bizottságot kellene létesíteni, amely nemcsak a nemzetközi orvosi, hanem az összes orvosi kongresszusokat (demográfiai, tuberkulózis stb. kongresszusokat) figyelemmel kísérrje.

Lucas-Championniére (Páris) helyesnek tartja az új intézmény létrehozását, mert nyilvánvalóan a bárhol és bármely időben tartandó orvosi kongresszusokat. A sajtó feladata a fontos események nyilvánartatása és így mindazok, akik az egyes kongresszusokon részt akarnának venni, felvilágosításért az állandó bizottsághoz fordulhatnak.

Jaffé K. (Hamburg) azt javasolja, hogy a nemzetközi bizottság felállítására ragadják meg a nemzetközi orvosi kongresszus alkalmát. Szerinte csak azt kell eldönteni első sorban, vajjon ez a bizottság az orvosi sajtó részére függetlenül alakuljon-e meg, vagy pedig az orvosi kongresszusi bizottsággal együtt, mint annak egyik része.

E körül Blondel Raul és Lucas-Championniére között élénk vita keletkezett. Végül is Dejace elnök kijelenti, hogy Jaffé javaslatát a XVI. nemzetközi orvoskongresszus elé terjesztik, ahol részletesen fogják megvitatni.

Blondel ezután az orvosi munkák összefoglalásának hivatalos nyelvéről tart előadást.

Lenhossék Mihály megjegyzi, hogy kétféle cikket kell megkülönböztetni: Vannak, amelyek egészen újak, viszont vannak olyanok, amelyek egyáltalában nem eredetiek és értéktelenek. A magyar szerzők, ha munkájuk érdemes, csaknem kivétel nélkül igyekeznek azt külföldi lapban is közzétenni.

Grünfeld A. J. (Odessza) szükségesnek tartja, hogy a cikkek összefoglalását az alakítandó központi bizottság fordíttassa. Ugyanebben az értelemben szólal föl Neuhaus A. is. Dejace elnök azt ajánlja, hogy az összefoglalásokat négyféle nyelven közöljék és pedig francia, angol, német és azon a nyelven, amelyen az eredeti szöveg készült. Blondel véleménye szerint, ha francia, angol vagy a német nyelvről van szó, elégségesnek tartja, ha ezek közül csak egyiket jelenik meg az összefoglaló rész.

A vita után a kongresszusi ülés folytatását holnap délelőtt 10 órára halasztották el. Este Lenhossék Mihály tanár, a sajtó-kongresszus magyar osztályának elnöke, a Hungária-szállóban pazarul megvendégelte a kongresszus tagjait.

A kongresszusi sajtóiroda vezetése Torday Ferencz dr. egyetemi m. tanár, a „Budapesti Orvosi Ujság“ szerkesztője kezeibe van letelve. Ma hagyta el a sajtót az általa 4 nyelven: magyar, francia, német, angol nyelveken szerkesztett kongresszusi Napló, mely a kongresszusról összefüggő minden eseményről részletes értesítést ad. Külön mellékletben közli a kongresszus üléseinek és a kongresszus összes helyiségeinek helyrajzát, a kongresszusra kiküldött összes hatósági képviselők, kormánykiküldöttek névsorát. A kongresszusra eddig

beiratkozott összes tagok névjegyzékéhez budapesti takczimuk fel van tüntetve. A kongresszuson tartandó összes előadások teljes gyűjteménye a Napló egyik legfontosabb melléklete. A kongresszusi sajtóirodát is Torday vezeti; a sajtóiroda ugy a hazai, mint a külföldi sajtót részletesen informálni fogja a kongresszus tudományos munkásságáról. A kongresszuson tartandó összes hivatalos előadások kivonatai összes hazai és külföldi orvosi szaklapoknak már megküldettek a kongresszusi sajtóiroda által.

A főváros képe.

A nemzetközi orvoskongresszus alkalmából ugy középületeink vezetősége, valamint művészeti, irodalmi és ipari társaságainak részéről intézkedés történik, hogy a külföldi vendégek a magyar kultúrát megismerhessék.

A Nemzeti Szalon az orvosi kongresszus alkalmából a magyar képzőművészet legjobb alkotásaiból alkalmi kiállítást rendezett, mely reggel 9-től este 6 óráig állandóan nyitva van. Egyben intézkedett az igazgatóság, hogy a kongresszus tagjai s az ezen alkalomból a fővárost felkereső közönség a nagyszabású műkiállítást kedvezményesen személyenként 50 fillér belépő díj mellett tekinthesse meg.

A Könyves Kálmán a nemzetközi orvosi kongresszus alkalmából jelesebb festőművészek műveiből kitűnően összeállított tárlatot rendezett és az szombaton. e hó 28-án nyílik meg. A kiállítás többek között Bruck Miksa, Csók István, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Grünwald Béla, Herr Czézár, Kézdi-Kovács László, Márk Lajos, Magyar-Manheimer Gusztáv, Pentelei-Molnár János, Tull Odön és Ujváry Ignác szerepelnek műveikkel. A tárlaton Jobbágy szobrászművész is részt vesz a „Bohém“ című szobrocskájával. A kiállítás hétköznapokon 9—7-ig, vasárnapon 9—1-ig díjtalanul tekinthető meg a Könyves Kálmán nagymező-utczai szalonjában.

A Lipótvárosi Kaszinó elnöksége az orvosi kongresszus tagjai részére megnyitotta különben csak a kaszinói tagok által látogatható klubhelyiségeit. A kongresszus tagjainak így szabad belépésük van a kaszinó fényes termeibe.

A mentők is képviseltetik magukat az orvosi kongresszuson. Az ülészak tartama alatt állandó mentőorvosi ügyeletet tartanak a régi műgyetem épületében. Ez a mentőállomás a legmodernebbül lesz berendezve és itt a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület tagjai, szükség esetén, első segítséget is fognak nyújtani.

A Goethe-szobát a Tudományos Akadémia épületében a kongresszus tagjai 9 órától 1 óráig megtekinthetik. A székesfővárosi közmunkák tanácsa utasította közgei, hogy a kongresszusi jelvényekkel ellátott tagokat a szigeten kalauzolják és utbaigazításokkal ellássák. A Margitszigeti, Rudas-, Rác- és Császárfürdőkben, valamint a Pajor-szanatóriumban felajánlotta a vezetőség a kongresszus tagjainak a fürdők ingyen használatát. Az Orvosi Kaszinó, valamint az Unio Klub a kongresszus tagjait itt időzésük alatt szívesen látják vendégül helyiségeikben. Igazolással a kongresszusi jelvény szolgál. A Margitszigetre a kongresszus egész tartama alatt belépti díj nélkül szabadon bemehetnek a kongresszus tagjai. A margitszigeti lovasut a kongresszus tagjainak kényelmére a kongresszus egész ideje alatt éjjel 1 óráig fog közlekedni.

A Nemzeti Színház szeptember elsején, szerdán, az új évad első estéjén a XVI. nemzetközi orvoskongresszus tiszteletére diszeloadást rendez, amelyen színrekerül Madách remekműve, Az ember tragédiája, amelynek ez lesz a 240-ik előadása. A három főszerepet Bakó, S. Fáy Szeréna és Gyenes fogják játszani, Erkel Gyula teljes kísérrő zenéjét pedig Kun László karmester vezénylésével a Nemzeti Színház zenekara adja elő. Erre az előadásra kongresszusi tagok által el nem foglalt helyekre jegyek válthatók vasárnap reggel 9 órától kezdve a színház elővételi pénztárában és a jegyirodáknak.

Kellemes meglepetésben részesítette a XVI. nemzetközi orvosi kongresszus tagjait Erdős József, az előnyösen ismert „Magyar Fürdőkalausz“ vállalat szerkesztő-tulajdonosa, ugyanis minden kongresszus-tag bejelentett lakására küldött egy vászondiszkótésbe bekötött „Magyar Fürdőkalausz“ diszkidiadást. A feltűnően diszes nyomdai kiállításban kiállított mű magyar és német nyelven ismerteti Magyarország összes fürdőit, nyaraló telepeit, sanatóriumait és ásványvizeit. A külföld előkelő orvos-tanárainak egybehangzó véleménye szerint ilyen szép technikai kiállítású hézagpótló munka egyetlen külföldi államban sem jelent meg és az orvoskongresszus alkalmával megjelent könyvek között határozottan a legelső helyet foglalja el. A magyar fürdőtulajdonosok háláját érdemli meg ez a kötet,

mert a külföld előtt is a legsikeresebb propagandát a magyar fürdőknél a „Magyar fürdőkalauz” teljesítette.

Robbanás egy petroleumgyárban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 27.

A csepeli pusztulás áldozatai még eszméletre sem tértek, a város másik pontján újabb szerencsétlenség történt. A Magyar Petroleumipart r.-t. Kén-utca 8. számú telepén, a sertésközvágóhid mellett fölrobbant egy másfél vagon könnyű petroleumot tartalmazó finomító edény és a robbanás súlyosan megsebesített három munkást.

A robbanás nyomán kiszámíthatatlan arányú katasztrófa keletkezett volna, ha a gyár mérnökei, élükön az igazgatóval, nem őrzik meg a veszedelem pillanatában hidegvérüket. A mérnökök azonban meg a kellő időben a finomító-edényből kivezető csöveken át kiszivattyúzták a petroleum nagy részét a távolabbi tartályokba, s ezáltal elejét vették egy olyan arányú robbanásnak, amely nemcsak a gyártelepet, de esetleg az egész környéket elpusztította volna. Gyors intézkedésük révén azonban a tüzoltóknak sikerült a veszedelmet hamarosan elfojtani.

A tartály fölrobbanása.

A Magyar Petroleumipar Részvénytársaságának a Kén-utca 8. szám alatt, közvetlenül a sertésközvágóhid szomszédságában van hatalmas gyártelepe, ahol a robbanás történt.

Régel 9 óra tíz perczkor történt a katasztrófa az egyik finomító edényben. Ez a finomító edény egy földbe épített, két emelet magasságú, hat méter átmérőjű vastartály, amely félig be van falazva. Ebben történik hideg uton a finomítás. A finomító-edénybe jön bele a finomítandó anyag, amelyhez aztán a felsőrészen végigfutó korláton dolgozó munkások adják hozzá a szükséges vegyi anyagokat. A finomító edény aljából számtalan, a földbe épített cső vezet a gyár száznál több hatalmas tartályához, amelyekbe a finomított kőolaj levelezhető.

Abban a finomító edényben, ahol a robbanás történt, ma reggel másfél vagon, ugynevezett könnyű petroleum volt. A tetőn körülfutó korláton öt munkás végezte a finomítást. Kilencz óra után tíz percczel az edényben levő petroleum ismeretlen uton előállott öngyújtás következtében fölrobbant és hatalmas dörrénés kíséretében a levegőbe röpítette az edény több mázsányi súlyú vasfödelét.

A korláton foglalatok között munkások közül három megsebesültek.

A robbanás nyomában a finomító edényből hatalmas láng csapott fel és fojtó füst terjedt el az egész gyártelepen.

A robbanás bizonyára súlyosabb katasztrófát idézett volna elő, ha a gyár vezető mérnökei nem őrzik meg lélekjelenlétüket. Az égő tartály körül ugyanis temérdek óriási vastartály sorakozik, amelyek mindegyike kőolajjal van tele. Ha csak egy is fölrobbant volna közülök, elpusztult volna az egész gyártelep.

Almássy igazgató-főmérnök rögtön átlátta a helyzet veszedelmességét és a mindenünnen kituduló munkásokat és a műszaki személyzetet a földalatti csővezeték szivattyúhoz rendelte, hogy az égő finomító-edény aljából a petroleumot a legtávolabbi tartályba szivattyúzza. Ez az intézkedés elejét vette a nagyobb katasztrófának és megmentette az egész gyártelepet.

Mint hogy a tartályban levő petroleumnak csak a felszine égett, sikerült is a finomító-edényben levő petroleum háromnegyed részét kiszivattyúzni, úgy hogy csak körülbelül husz métermázsza kőolaj maradt a finomító-edényben. Ez nagy lánggal égett még mintegy órahosszat.

A mentés munkája.

A robbanásról nyomban értesítették a tüzoltókat, akik nagy apparátussal robogtak ki a helyszínére. Kivonultak a IV., VI., VIII., IX. kerületi őrségek és a központi tüzoltóság egy gőzfecskén-

dővel, Janicsok tüzfelügyelő, Blaschnek Hugó és Kállay parancsnokok vezetésével.

A tüzoltókra, bár a közvelel veszély Almássy igazgató gyors intézkedésével el volt hártva, nagy feladat várakozott. Az égő finomító-edény körül ugyanis akkora volt a hőség, hogy attól is lehetett tartani, hogy a közelben levő tartályok fala áthévül és bennük levő anyag fölrobbanhat. A tüzoltók tehát számtalan sugárral hűtötték a tartályok falát és a közeli gépházat és munkájukat teljes siker is koronázta. Féltizenegyre kiégett a finomító edényben maradt könnyű petroleum; amelyet már nem lehetett volna veszedelem nélkül kiszivattyúzni és a tüzoltók, miután egy kis őrséget hagytak hátra, ismét bevonultak.

Természetesen, a tüzoltókkal együtt a mentők is a helyszínén termettek. A mentők Kovách Aladár dr. mentőigazgató és Fischl dr. vezetésével két automobilon és egy kocsin siettek ki a veszedelem színhelyére.

A mentők a sebesültek közül Deák Jánost és Sági Sándort a Szt. István-kórházba szállították. Valendit, akinek sérülése jelentéktelen, a helyszínen hagyták. Az előbbi két sebesült állapota ugyan súlyos, de nem életveszélyes.

A rendőrségről dr. Császik Pál rendőrfogalmazó és Pausy Emil felügyelő mentek ki nagy számú lovas- és gyalogos rendőrrel a tüzhöz, azonkívül a közeli vártüzér-laktanyából is megjelent a készség, hogy a rend fenntartásánál segítsek.

Harcz a levegőért.

— Zeppelin Nürnbergben leszállt. A reimsi nagy napok. —

Budapest, augusztus 27.

A német birodalmi léghajó utja, ha mindjárt ez az út célja előtt félben is maradt Nürnbergben, a kormányozhatóság újabb bizonyítéka. Egy eltört csavar, vagy a ma még nem tökéletesen működő motor már csak azt jelenti, hogy annak a csavarnak vagy motornak tökéletesedni kell, amint hogy a Stephenson dugattyuja és gőzkazánja is hasonlóhatatlan méretekben tökéletesedett a mai gyorsvonatok mozdonyáig. A reimsi nagy hét, amelynek mindjárt az első napján tíz repülőgép keresztelte egyszerre a levegőben az egymás manővereit, vagy azok a rekordok, amelyeket azok a csodásan merész madáremberek szinte perczről-perczre egymást verve felállítanak, mindez ma már a kormányozhatóság megoldását jelenti.

Az a nagy út, amelynek minden egyes állomását Zeppelin szinte programszerű pontossággal állította be a menetrendjébe, ha mindjárt ezek az állomások nem is következtek be oly pillanatnyi pontossággal, mint például a Budapest—bécsi vasúti vonalon, maga a vállalkozás s annak eredményes megtevése nagyobb szerű, biztosabb, megoldottabb, mint volt az első gőzmozdony útja.

Ebben a gigászi küzdelemben éles profilal emelkedik ki a német császár megértő nagy alakja. Zeppelin berlini megérkezését egész táborukáival, az uralkodóház tagjaival várja, hogy a nagy német nemzeti dicsőség egy újabb ctapjánál ott legyen. Milyen nagy megértése ez a tudományak s milyen buzditó, felemeio a hatása minden tudományos kutatóra. Reimsban a köztársaság elnöke volt jelen az első felszállásnál, amint hogy erős, vezető, erejükben hatalmasabb nemzeteknél mindenki, az első embertől a legszegényebbig összefog és segíti, támogatja, buzditja egymást a haladásban.

Mekkora ezek mellett a magunk szegényesége, hátramaradoitása és éhletlensége.

A levegő meghódításáért való küzdelem mai napjáról részletes tudósításaink ezek:

Zeppelin útja.

Friedrichshafenben, miután az eső elállt, a „Zeppelin III.” léghajó reggel 4 óra 30 perczkor elindult és északi irányban Ravensburg felé szállt tova.

Gróf Zeppelin nem volt jelen léghajója felszállásánál, hanem 3 óra 28 perczkor vasúton Bitterfeldbe utazott.

Zeppelin grótot bitterfeldi útjában a tömeg mindenütt lelkes ovációkkal fogadta. Különösen Ehrfurtban, Weissensfeldben és Halleban várta nagyszámu közönség. Zeppelin gróf minden állomásnál megjelent kocsija ablakán és kalaplengetve köszönte meg az üdvözlést. Halleban három táviratot adtak át neki, mire közölte a közönséggel, hogy a léghajó éjjel 12 órakor fog ismét felszállani. Bitterfeldben esett az eső, a pályaudvaron ezrekre rugó közönség gyült egybe, amely örömteli izgatottsággal leste gróf Zeppelin érkezését. Este 9 órakor érkezett meg a Zeppelint hozó vonat, amelyet a közönség viharos üdvözlésekkel fogadott. Gróf Zeppelin gyalog ment szállóbeli lakására, ahol visszavonult lakosztályába.

A léghajó nem szállt fel az eredetileg tervezett személyekkel, mert Köber főmérnök és Stahl mérnök visszamaradtak, minthogy az eső folytán a léghajó burkolata nehezebbé vált. Bár az indulás pillanatáig szakadt az eső, százakra menő néptömeg nézte a manzeli parton a felszállást.

Ulmban a „Zeppelin III.” léghajó reggel 6 óra 45 perczkor megjelent a láthatáron és északi-keleti irányban repült tova.

Heidenheimban a „Zeppelin III.” léghajóról Dürr főmérnök Schwarz mérnökhöz címzett táviratot dobolt le, amely szerint Nürnbergben szándékoznak leszállni.

Nördlingen közelében erős ellenszél ragadta meg a léghajót, amely emiatt kénytelen volt württembergi terület felé kerülni tenni. 10 óra tájban a „Zeppelin III.” léghajó elrepült Nördlingen felett s Öttingen irányában szállt tova.

Nordheimban fél kettőkor a Zeppelin III. léghajóról előre nem látott műszaki okok miatt kénytelen volt leszállani. Az első hírek arról szóltak, hogy a csavarja romlott meg. Későbbi távirat szerint azonban Zeppelin léghajója nem a propeller törése miatt volt kénytelen Nordheimban leszállani, hanem azért, mert a motora elromlott. A léghajó délután két órakor ismét felemelkedett és egészen lassan, óránként alig husz kilométeres sebességgel tovább ment Nürnberg felé. Csak az egyik motor dolgozott, a megromlott motor állott. Három órakor a Zeppelin III. simán leszállt Nürnbergben. Az elromlott motort eltávolították a gondolából és a Mercedes-gyárba táviratoztak Stuttgartba új motorért.

A Zeppelin III. már negyedöt órakor leszállott. A legénység most a léghajó lehorgonyzásán dolgozik. Az új Heimler-motor hír szerint este érkezik, mire azt azonnal felszerelik, úgy, hogy a léghajó esleg az éj folyamán folytathatja útját.

Ifj. Zeppelin gróf délután 1 órakor a Süddeutsche Korrespondenz irodájába Stuttgartba a következő táviratot küldte: „Az első motor két első hengere megrongálódott. Nürnbergben leszállás szükséges.”

Bitterfeldbe a Zeppelin III. megérkezését csak holnap reggelre várják.

Vilmos császár és Augustia Viktoria császárné Viktoria Lujza hercegasszonnyal ma este Berlinbe érkeztek a Potsdami pályaudvaron.

Berlinben a császár elrendelte, hogy a Zeppelin III. érkezését és felszállását a tegeli lövöldében kinematografiai felvételekben örökítsék meg. A fényképfelvételeket a katonai földrajzi intézet fogja eszközölni. Berlinben a Zeppelin III. vasárnap este és minden bizonyonnyal még éjjel előtt fog ujból felszállani. A tegeli lövöldét szigorúan bekerítik a katonaság, nehogy baleset történjék. A császár a felszállásnál is jelen lesz.

A reimsi eredmények.

Amint arról tegnap már megemlékeztünk, a csatorna átrepülésében oly szerencsétlen Latham kárpótlást nyert ezért a reimsi repülőversenyen, ahol világrekordot állított fel.

Latham visszatérése a tribünökre tegnapi repülésének befejeztével valóságos diadalut volt. Az ünnepeltetés azonban pillanatra sem hozta ki őt sodrából. Flegmatikusan szemlélte Lambert gróf repülését, pedig ez, amikor már a száz kilométert felülhaladta, veszedelmes ellenfélnek látszott. Lambert azonban motorjának megsérülése folytán 116 kilométer után kénytelen volt leszállani, Paul-

han, az előző napi hős, természetesen nem nyugszik meg Latham diadalában s reméli, hogy a hatodik napon újból ő kerekedik felül.

Latham, aki csak 27 éves, angol származású, de francziának mondja magát. Anyagi szempontból díjakra nincs szüksége, mert milliomos. Az általa használt aeroplán egysiku és a Levasseur-féle francia Antoinette-gyárból való. Szélessége kifizetve 12.8 m., hosszúsága 11.5 m. A nyolczhengeres motorja ötven lóerős.

Késő éjjel jelentik Fahrmannt 180 km-t 3 óra 4 perc és 56% másodperc alatt tett még és ezzel újabb világrekordot teremtett úgy távolság, mint gyorsaság tekintetében. A verseny nagy díjáért folyt nagy versenyben Fahrmannt első helyen jelölték.

A hivatalos klasszifikálás az ötödik nap estéjén ez:

Champagnei nagy díj:

1. Fahrmannt 180 km.
2. Latham 154 km. 500 m.
3. Paulhan 131 km.
4. Lambert 116 km.
5. Curtiss 30 km.
6. Lefébvre 21 km.

Az egy pályakör díja:

1. Blériot 8.04²/₅ p.
2. Curtiss 8.11³/₅ p.
3. Latham 8.32³/₅ p.

Egy francia kormányosható.

Nantesben a Liberté nevű kormányosható léghajó, amely Belfortnak van szánva, ma délelőtt hét utassal felszállt, ami teljesen sikerült. A Liberté rögtön megkezdte a hivatalos próbatákat, amelyek a léghajó átvételének feltételül vannak kitévezve.

A csepeli katasztrófa.

— Sajál tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 27.

A csepeli tölténygyárban szerencsétlenül járt munkások közül ma újra meghalt kettő. A többi iszonyu kínok között vergődik a kórházban és lázas ajakkal hívja a megváltó halált. Alig egy-kettő van olyan állapotban, hogy beszélni lehessen vele s ezek se tudnak pontos képet adni arról, hogy történt a katasztrófa. Egy villanásra, egy nagy forrásra emlékeznek, többre nem. A lángba borult gyermekek öntudatlanul rohantak föl alá a munkateremben csak egy leány, a szintén égő Földedi Katalinban maradt annyi lélekjelenlét, hogy torkaszakadtából ordítsa:

— Fölrobbant a gép! Huzzák meg a zuhanyt.

Munkástársnői gépiesen engedelmeskedtek és néhány perc múlva a műhely belső részében megszűnt a veszedelem. Az embereken azonban a víz már nem tudott segíteni, azok néhány pillanat alatt borzalmasan összeégtek. A szerencsétlenek közül ma reggelre meghalt Manger György 12 éves munkásfiú és délutánra kilehelte lelkét Klocsek Sándor is. Ezzel a halottak száma hétre emelkedett. A halottakat a rendőrség a boncoló-intézetbe szállította, temetésük iránt még nem történt végleges intézkedés.

A rendőri nyomozás teljes erővel folyik, hogy kiderítse, mi okozta a katasztrófát. A rendőrség még tegnap éjjel kihallgatta az eszméletlen lévőket, akik a robbanás okául a leszerelő gépek tökéletlen működését tartják. Mind elpanaszolja azt is, hogy míg ezelőtt a leszerelő műhelyben a lőport nedvesen kezelték, addig most szárazon kellett dolgozni. A régi gyakorlat ugyanis az volt, hogy a készülék aknájában félig vízzel telt tartály állott és a puskapor a vízbe hullott, ami minden veszedelmet kizárt. Májusban a hadvezetőség azt az utasítást adta, hogy a lőport szárazon kell kezelni és vissza kell szállítani a hadseregnek. Ezzel a rendellel a töltények leszerelése veszedelmessé vált. Előre látható volt, hogy ha itt a legkisebb gyülekező anyag éri a puskaport akár az aknában, akár a fészében, kiszámíthatatlan következményű katasztrófát idéz elő.

Eppen ezért a laboratórium igazgatója felírt a hadügyminiszterhez, figyelmeztette a veszedelemre és kérte, hogy a leszerelést a régi módszerrel végezhessek. A hadügyminiszternek az volt a válasza, hogy a puskaporra szükség van, kezeljék csak szárazon a leszerelést.

Május óta tehát így folytatták a munkát fokozott elővigyázat mellett. És a puskapor száraz kezelése idézte elő a tegnapi nagy katasztrófát.

A robbanás színhelyén ma kint jártak a budapesti ipari főfelügyelő és a kerületi ipari főfelügyelő, hogy megállapítsák, vajjon a tegnapi robbanásnál történt-e mulasztás munkásvédelem szempontjából. A hatóság is helyszíni szemlét tartott ma délután, megjelent a Csepel-szigeten dr. Aczél Nándor vizsgálóbíró, dr. Reismann Rezső jegyző, dr. Publik Ernő kir. ügyész és Szász Lajos gépészmérnök, gépész-szakértő. A helyszíni szemle eredményéhez képest fogja megtenni az ügyész indítványát a vizsgálatok irányítása dolgában. Ugy értesülünk, hogy a Ház összeülésekor néppárti részről interpellálni fognak a katasztrófa dolgában.

Késő éjjel a halottak száma kettővel megsaporodott. A szerencsétlenül járt munkások közül meghalt még: Reznicek Antal 15 éves és Forscht Ferencz 13 éves munkásfiú.

TÁVIRATOK.

Törökország Dreadnoughtjai.

Konstantinápoly, augusztus 27. A porta ismét visszatért a két Dreadnought beszerzésének tervéhez. Két tengérszliszt Olaszországba megy az az Ansaldo-gyárak megtekintésére, ahol török czirkálókat építenek. Innen a tengérszliszt Angliába utaznak, ahol két Dreadnought megvételéről fognak tanácskozni.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárlatai.

	aug. 25.	aug. 27.	aug. 26.
New-York.			
Buza	110 ¹ / ₈	110 ³ / ₈	109 ¹ / ₈
locobuza	—	—	—
juliusra	—	—	—
szeptemberre	107 ¹ / ₈	107 ¹ / ₈	106 ³ / ₈
decemberre	102 ¹ / ₈	103 ³ / ₈	102 ³ / ₈
májusra	103 ¹ / ₈	—	—
Tengeri	—	—	—
juliusra	—	—	—
szeptemberre	75	75	75
decemberre	66	66 ¹ / ₈	66
Chicago.			
Buza	97 ⁵ / ₈	99 ¹ / ₈	97 ⁷ / ₈
szeptemberre	94 ¹ / ₈	95	94
decemberre	65 ¹ / ₈	65 ⁷ / ₈	65 ³ / ₈
Tengeri	—	—	—
szeptemberre	—	—	—

Newyork aug. 27. Gyapot Newyorkban helyben 12.85 (12.85 tegnap), gyapot szept. 12.26 (12.23), gyapot novemberre 12.28 (12.29), gyapot Neworleansban helyben 12³/₈ (12³/₈), petroleum Stand white Newyorkban 8.25 (8.25), petroleum Stand white Filadelfiában 8.20 (8.20), petroleum Refined in Cases 10.65 (10.65), petroleum Credit Blancs at Oil City 1.58 (1.58), zsir Western steam 12.65 (12.45), Zsir Rohe és Brothers 12.95 (12.95).

Chicago, aug. 27. (Zárlat.) Zsir szept.-re 12.12 (12.07), zsir októberre 12.07 (11.95), szalonna short clear 12.31 (12.31), sertéshus szept.-re 22.45 (22.40).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napta. Szombat, augusztus 28. — Róm. kat. és prot.: Agoston. — Görög-ország: aug. 15. N. B. Asszony. — Zsidó: El 11. — A nap két reggel 5 óra 12 perczkor, nyugszik este 6 óra 48 perczkor. — A hold két délután 5 óra 45 perczkor, nyugszik éjjel 1 óra 1 perczkor.

Az orvosi szaksajtó tagjainak ülése a Tudományos Akadémián délelőtt 9 órakor és délután 3 órakor.

A XVI. Nemzetközi Orvosi Kongresszus tagjainak ismerkedési estélye este 9 órakor a Mücsarnokban.

Az országos elmeorvosi értekezlet.

Az Országos Katolikus Tanítói Segítőalap diszközülése a papnöveldében délelőtt fél 10 órakor.

Beiratás az Orsz. Színészgyesület színésziskolájába 3—6-ig.

Lóverseny délután 3 órakor.

A „Magyarok bejövetele”, Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva reggel 8-tól este 11-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon kiállítása. Nyitva 9 órától 6 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Állandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Belépő-díj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépő díj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépő díj nincs.

Nyitvalevő muzeumok: A Nemzeti Muzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Muzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig és 3—7-ig. — Az Iparművészeti Muzeum 9—6-ig. — A Széchenyi Muzeum 10—12-ig. Az Aquincumi Muzeum egész nap. — A Ráth György Muzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Muzeum 9-től fél 1-ig és 3—4 óráig.

Nyitvalevő könyvtárak: Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Muzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanzerkiállítás 3—6-ig.

— **Királynk és a czár.** A „Berliner Lokalanzeiger” bécsi levelezője illetékes forrásból úgy értesül, hogy *Ferencz József* király és a *czár* találkozásáról mitsem tudnak.

— **A Lónyay grófi pár Oroszvárott.** Stefánia királyi hercegnő és gróf Lónyay Elemér Marienbadból visszaérkezett Oroszvárra. A grófi pár szeptember tizedikéig Oroszvárott marad és ezután néhány napra Lengyelországba utazik.

— **Tanügyi kinevezések és áthelyezések.** A válás- és közoktatásügyi miniszter László Géza szekszardi állami főgimnáziumi r. tanárt a tordai állami főgimnáziumhoz, Faragó Andor soproni állami főreáliskolai r. tanárt a budapesti VIII. ker. állami főgimnáziumhoz, Kőszegi László fiúmei állami főgimnáziumi r. tanárt a budapesti X. ker. tisztviselőtelepi állami főgimnáziumhoz, Bernáth János kaposvári állami főgimnáziumi formatanítót a budapesti X. ker. kőbányai állami főgimnáziumhoz, Pandul József erzsébetvárosi állami főgimnáziumi r. tornatanítót a szentgotthárdi állami főgimnáziumhoz, Gesztői Ágost nyitrai kir. kath. főgimnáziumi r. tornatanítót a kaposvári állami főgimnáziumhoz helyezte át, Gyukin Hajnalka okleveles tanítónőt a krusiczai (volt határőrvidéki) községi elemi iskolához rendes tanítónővé, Angyal Jolán okleveles tanítónőt a fényesi (volt határőrvidéki) községi elemi iskolához rendes tanítónővé, Gavrilla Miklós okleveles tanítót az óhábabisztrai (volt határőrvidéki) községi elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **József főherceg Püspökhatvanban.** Püspökhatvan községben — mint nekünk írják — az első honvédegyezred harcászati lövészetet tartott tegnap, amelyen *József főherceg* is megjelent automobilon. A községbe reggel 7 órakor érkezett, ahol a főherceget *Trupp* Antal községi jegyző fogadta az előjáróság élén, majd *Frankó* József esperes is üdvözölte. A főherceget a fogadtatást megköszönte s felkaszorozott kocsin a lőterre hajtatott. A lövészet befejezése után 11 órakor visszatért a községbe, majd az automobillján el-távozott.

— **Kolera Rotterdamban.** A rotterdami kolera fellépése az angol hatóságokat a legszigorubb intézkedésekre indította. A Rotterdamból érkező hajók kapitányait súlyos büntetések terhe mellett utasították, hogy az angol kikötőkbe való érkezés előtt azonnal jelentsek be, ha a hajón koleragyanus utas van s ebben az esetben az illető hajónak a Themze torkolata előtt horgonyt kell vetnie és ki kell tüznie a főárbczra a fekete lobogót. Senkisé meggyhatja el addig a hajó fedélzetét, míg az ellenőrző orvosok alaposan meg nem vizsgálták.

A koleragyanus, izolált helyen ápolt személyek közül kettőnél megállapították a kolérát. Egy hajós gyermeke, aki szüleivel egy hajón lakott, koleragyanu miatt a barakba szállítottatott. Hivatalos közlés szerint ezidőszent öt kolerabeteg és négy koleragyanus személy áll orvosi kezelés alatt. 3 beteg állapota aggasztó. 64 személy további megfigyelés alatt áll. A polgármester óva intette a lakosságot a közönséges folyóvíz ivásától.

Pétevárt a téli palota őrségének egyik tisztje kolerában megbetegedett. Az udvarnál óriási nagy a rémület. Minden óvintézkedést megtettek.

— **Katolikus tanítók gyűlése.** A Magyarországi Katolikus Tanítók Országos Bizottsága ma délelőtt tartotta meg dr. *Szentgyörgyi* Jordán Károly apát elnöklésével idei közgyűlését. Az elnöki megnyitót után táviratban üdvözölték *Vaszary* Kólos hercegprímást gróf *Apponyi* Albert kultuszminisztert és gróf *Zichy* Gyula pécsi püspököt. *Dreisziger* Ferencz titkár a bizottság múlt évi működéséről számolt be. Azután *Bilinszky* Lajos, *Greiner* Gyula, *Klinda* Károly, *Keményffy* K. Dániel, *Urbányi* József, *Bertalan* Vincze és *Szamborovszky* Rezső tartott előadást. Holnap az országos katolikus tanítói segítő és árvaházi alap tartja 25-ik közgyűlését. A jubiláris közgyűlésen *Walter* Gyula kanonok elnököl.

um ásvány-
zeum 10—
és 3—7-ig.
A Széchenyi
zeum egész
-ig. — Az
óráig.
a könyvtára
— A Fő-
mi Múzeum
ár és tan-

Lokalan-
ból úgy ér-
zár talál-

Stefánia ki-
ér Marien-
fi pár szep-
és ezután

ok. A val-
ászló Géza
t a tordai
soproni ál-
VIII. ker.
ő fiemei ál-
stí X. ker.
z, Bernáth
tomatánitót
gimnázium-
ni főgimná-
állami fő-
r. kath. fő-
i állami fő-
nalka okle-
táróvidéki)
ővé, Angyal
(volt határ-
des tanító-
az óhaba-
emi iskolá-

n. Püspök-
k — az első
zetet tartott
megjelent
kor érkezett,
szégyi jegyző
rankó József
fogadtatást
a lőtére
11 óraker
obilján el-

dami kolera
gszigorubb
amból ér-
tések terhe
kikötőkbe
be, ha a
en az eset-
kolata előtt
üznie a fő-
hagyhatja
ellenőrző
ák.

ápolat sze-
k a kole-
üleivel egy
a barakba
szedősze-
vanus sze-
g állapota
gyelés alatt
akosságát a

ének egyik
z udvarnál
intézkedést

agyarországi
ga ma dél-
dán Károly
elnöki meg-
szary Kolos
ultuszminisz-
ököt. Drei-
lt évi műkö-
Lajos, Grei-
K. Dániel,
és Szambo-
ap az orszá-
zi alap tartja
ülésen Wal-

— A svédországi sztrájk. A munkások birodalmi titkársága a szakegyletek útján pénzsegélyeket osztogat ki a sztrájkolók között. Természetesen első sorban azokra vannak tekintettel, akiknek legégetőbben kell a támogatás. A segélyeket készpénz helyett részint „értékpapírosok“-ban adják ki, amikből már vagy huszonötzer korona értékű került forgalomba. Az „Arbedet“ nevű szociáldemokrata ujság közli, hogy a németországi szociáldemokrata szakegyletek a svéd munkásoknak előleget ajánlottak fel arra az összegre, amelyet a Németországban megindítandó gyűjtés fog eredményezni. Azt hiszik, hogy a németek össze tudnak majd gyűjteni három millió márkát. A svéd polgári sajtó, például az „Aftonbladet“ nevű lap a sztrájk kudarcát abban látja, hogy a mozgalom messzire túlhaladta az eredeti korlátokat és hogy a harcot felhasználják az egész társadalmi berendezkedés megtámadására. A nyomdák tulajdonosai értekezletet tartottak és elhatározták, hogy teljes védelmet nyújtanak a dolgozni kívánó szedőknek a munkásszervezetek ellen. Azonkívül a nyomdatulajdonosok egyesülete együttesen két milliós bankhitelt kínált fel a szorongatott helyzetbe került nyomdák számára. A sztrájk anyagi kérdéseiről figyelemreméltóan nyilatkozott dr. Groenwall, a stockholmi kereskedelmi kamara titkára. Groenwall lehetlenségnek tartja, hogy akár a kereskedelmi kamara, vagy akármelyik más svéd gazdasági viszonyokban jártos intézmény meg tudná számokban állapítani a munkásharcnak a svéd gazdasági helyzetre való hatását. A munkásoknak a sztrájk időtartama alatt veszendőbe ment béreit nem lehet pótolni. A sztrájk után sok munkásra hosszas munkátlanság vár. A stockholmi tőzsde nyugodt irányzata azt tanúsítja, hogy a nagyiparosok nem bécstülnek túl a sztrájkjal járó veszteségeket. Felesleges kifejtetni, hogy ezek a veszteségek jelentékenyek. Amit az ország a sztrájk miatt a csekély kivétellel szenvedett, azt kiheverheti a hasonló áruk behozatalával. Az állam veszteségei az adófizetőkre rónak terhet.

Stockholmi jelentés szerint a sztrájk döntő fordulat előtt áll. A főváros helyőrségét megerősítették. Királyi rendelet jelent meg, amely kiterjeszti a közigazgatási hatóságok hatáskörét a rend fenntartására és büntető jogkörrel ruházza fel azokat.

— Damjanich lakóháza. A szabadságharc egyik hőtanúja, Damjanich János negyvennyolc éves honvédtábornok a császári hadseregben való szolgálata idején Temesváron volt helyőrségen. Rokonok megbízása alapján most kikutatták Damjanich temesvári lakóházát és emléktáblával fogják megjelölni. Damjanich a múlt század harmadik évtizedében végén Temesvárt a belvárosi Jenő herceg-utca 16. számú házában lakott.

— Öngyilkos hadnagy. A szászvárosi katonai lövölde mellett elterülő erdőben fölakasztva találtak egy közös hadseregbeli hadnagyot. Augusztus 24-én szállt ki a katonai bizottság a helyszínére és megállapította, hogy a hadnagy Bocicariu Aurél aki a 28. vadászszázalójnál szolgált. A hadnagy öngyilkosságát követett el. Csapata jelenleg Nagy-szebenben van a dandárgyakorlatokon. Bocicariu itt maradt a garnizóban. Az esetet nagyon titkolják és minden közelebbi felvilágosítást megtagadnak. Valószínű, hogy a fiatal katonatisztek nyomozó adósságok kergették a halálba.

— Hadgyakorlati telefon. A kereskedelmi miniszter rendelkezése egyfelől Budapest, másfelől Gross-Meseritsch osztrák távbeszélő központ között a folyó évi nagy hadgyakorlatok tartamára helyközi távbeszélő forgalmat léptetnek életbe. Ebben a viszonylatban egy három perczig tartó egyszerű beszélgetés díja 4 korona, a sürgős beszélgetés pedig ennek háromszorosa. A fizetett szolgálati értesítés díja 1 korona.

— Lepuchin Sibériában. Lepuchin e hó 26-án utazott el Jakuckba, a sibériai számkivetésbe. Szándékosan híresztelték, hogy 28-án fog elutazni, mert így akarták elkerülni a feltűnést. A vasútállomáson csak felesége, két leánya és sógora, Urasow herceg volt jelen, aki különben Sibériáig kíséri Lepuchint. Szolgáinak sem engedték meg, hogy elbucsuzzanak vele. Egy rendőrfőtisztviselő és egy rendőr utazik vele egészen Jakuckig. A vasútállomáson Lepuchinnak nem volt szabad övéivel beszélnie. Egészsége nagyon megvan viselve és hallása a fogságban meggyengült.

— Negyvenöt bányász katasztrófája. A máthualai (Mexico) ezüsbányákban borzasztó szerencsétlenség történt tegnap. Eddigelé még ki nem derített okból lezuhant egy felvonógép, amelyen 45 bányász akart felszínre jönni. Tizenöt bányász meghalt és ezeknek holitását már sikerült felhozni, a többi harmincz aligha él a mélységben.

— A vörösvári alkoholemberzés. A pilis-vörösvári rummérgezés ügyében, amelynek tudvalevőleg két halottja van, serényen folyik a vizsgálat. Dr. Aczél vizsgálóbíró lefoglalta az elhunytak lakásán talált pálinkát, amelyet augusztus 18-án kaptak a bányalászló fogyasztási szövetkezetéből. A lefoglalt szeszest italt a vizsgálóbíró a mai nap folyamán elküldte dr. Felletár országos vegyészhez a vegyvizsgálat megejtése céljából. Ugyancsak ma délelőtt rendelte el a vizsgálóbíró az Atlanta r.-t. Teréz-körut 22. sz. alatti helyiségében a házkutatást, ahonnan a methyl-szeszt tartalmazó rum, mint megállapították, forgalomba került. A vizsgálóbíró házkutatást elrendelő végzése ma délelőtt ment át a rendőrséghez, ahol a végzésnek nyomban eleget tettek. A rendőrség már kihallgatta Reitzer Zsigmondot, aki eladta, hogy az Atlanta részvénytársaságtól öt hordó rumot vásárolt, de arról hogy, a rum faszesszel kevert, nem volt tudomása. Az Atlanta kávébehozatali részvénytársaság, melynek a Teréz-köruton van a raktára, múlt hónap 25-én került felszámolásba s akkor a hitelezők kívánságára az egyik fő részvényes, Szabó Frigyes vásárolta meg a céget. A részvénytársaság igazgatója egészen a felszámolásig a jelenlegi cégtulajdonos bátyja, Szabó István volt, aki azonban még július elején ismeretlen helyre távozott. A vizsgálat mai stádiumában a rendőrség kétségkívül megállapította, hogy a méreg rejtő pálinkát az Atlanta r.-t. hozta forgalomba. Reitzer Zsigmond ügynököt hónapokkal ezelőtt felszólította az Atlanta-gyár akkori igazgatója, Szabó István, hogy közvetítse azt az olcsó pálinkát, amelyet a gyár készít. A pálinka tényleg feltűnően olcsó volt s Reitzer, akiben ez a körülmény gyanút keltett, érdeklődött a pálinka készítésének módja iránt. Szabó igazgató ekkor elmondta neki a készítés módját, nevezetesen nyers kávéból methyl-alkohollal kiveszik a coffeint, a coffein-anyagból magasfokú szeszszel ismét kiválasztják a tiszta coffeint, s hátramaradt az a színes szeszfolyadék, amit olcsó pálinka néven hoztak forgalomba. Ebből a pálinkából, amint a rendőrség megállapította, 37 hektolitert gyártottak, amelyből sokat vidékre küldtek, egyúttal a főváros kereskedőit és különleges csemege- és pálinkázleteit is elárasztották vele. Mikor a Tömör-utcai tömeges pálinkamérgezés történt s a halálos áldozatok miatt lefoglalták Grünfeld pálinkakereskedő áruát, Szabó István igazgatót ellínt a fővárosból. A rendőri nyomozás most azt igyekszik megállapítani, hogy hol került a fővárosban eladásra a veszedelmes pálinka s ahol ilyet talál, mindenütt lefoglalattja.

— Pusztító árvíz. Caracasból érkezett távirat szerint, Venezuelában az Orinoco áradása óriási katasztrófát okozott. Nyolcz községet sodort el az áradat és ötszáz ember veszett a hullámokba. Háromezer ember pedig hajléktalanná vált.

— Iskolai találkozó. Jóna András dr. nyug. vármegyei főorvos Nyiregyházán a következő felhívás közzétételét kéri: Felkérem az 1859. évben Bécsben alapított Egyetemi Magyar Társas Körnek még életben levő volt tagjait, hogy augusztus 29-én, vasárnap, a nemzetközi orvoskongresszus megnyitói ülése előtt a Vigadó-tér és Mária Valéria-utca sarkán levő sörsarnokban jelenjenek meg, hogy az esetleges későbbi összejövetel idejét és helyét megállapítsuk.

— Egy horvát képviselő halála. Zágrábban meghalt Vrbancs Ferenc országgyűlési képviselő, a horvát autonóm párt tagja. Vrbancs, aki egyetemi tanár is volt, egyike volt Horvátország legkiválóbb pénzügyi kapacitásainak, s több ízben vett részt a Magyarországgal folyó gazdasági kiegyezési és regnikolációs tárgyalásokban. Mint a horvát koalíció tagja, a magyar országgyűlésen részt vett az obstrukcióban. Halálát gyógyíthatatlan szervi baj okozta, amelyet operálni kellett volna, de erre a beteg már gyöngye volt.

— A kassai merénylet letartóztatottak. A Mátyássy József kassai honvédhadbíró százados ellen elkövetett pokolgépes merénylet elkövetőjét megtalálták. A vizsgálat mindmáig homályban tapogatódzott és úgy látszott, hogy a pokolgép küldőjét nem lehet sohasem ki-nyomozni. De aztán a rendőrség megtudta a titkot. A pokolgép küldője már le van tartóztatva. A letartóztatott kilitét titokban tartja a rendőrség s a titokbantartás oka az, hogy a nyomozást a rendőrség a katonai hatósággal párhuzamosan végezte, és a katonai hatóság nem akarja a nyomozás eredményét nyilvánosságra hozni. Az illető tiszt a pokolgép elküldése után Budapestről egy vidéki városba utazott, ahol ma, további intézkedésig letartóztatott. A rendőrség, mint megtudtuk, ma délelőtt kihallgatta az illető tiszt tisztviselőjét, aki eladta, hogy tudomása van arról, hogy a pokolgépet a gazdája küldte Kassára; de a gépet nem ő vele, hanem mással vitette a postára feladni. A pokolgép küldőjét felföldözni akként sikerült, hogy az, aki a csomagot a postára vitte, tegnap jelentkezett a rendőrségen. A veszélyes csomag postáraadója, egy heledik gimnazista, a rendőrség felhívására vallomástételre jelentkezett. Elmondotta, hogy a csomagot az édesatyja adta át neki és a rendelkezéshez híven ő postára adta. Kihallgatták azután a diák édesapját, aki elmondotta, hogy a csomagot egy jó barátja — tényleges állományban lévő honvédszázados adta át neki azzal, hogy továbbítsa. Ő természetesen habozás nélkül teljesítette a kérelmet, mert hiszen fogalma sem volt, milyen veszedelmet rejt magában a csomag. Meg is nevezte a katonatisztet. Ezek után a rendőrség közölte az eset részleteit a honvédbíróval és egyben az iratokat a további eljárás végett átette a honvéd hadbíróhoz.

Késő délután a főkapitányság sajtóirodája a következő hivatalos jelentést adta ki:

„Mátyássy Zoltán kassai m. kir. honvédszázados sérelmére elkövetett merénylet tárgyában folytatott rendőri nyomozás során megállapítást nyert, hogy a pokolgépet tartalmazó csomagot egy VII-ik osztályos gimnáziumi tanuló adta fel édesatyja parancsára, aki azt egy tényleges szolgálatban álló katonai személytől kapta feladás végett.

Miután kintunt, hogy a tettes katonai személy, aki felett a m. kir. honvédbíróóság illetékes intézkedni, a rendőrség a nyomozás összes iratait 67.268 1909. ik. II. szám alatt átette a m. kir. honvédfőparancsnoksághoz, ahol jelenleg Lochenberger Antal cs. és kir. tábornok hadbíró és Gyenes Lajos őrnagy folytatják a vizsgálatot.

A gyanúsított katonai személy és a többi szereplők neveit a rendőrség a nyomozás érdekében egyelőre titokban tartja.

— A halálmar. Katonák természetesen csáfolnak. Egyszerűen letagadják az egész halálmarst. A lapok híreire vonatkozólag ugyanis, hogy Dalmácia déli részében erőszakos katonai mentések következtében rendkívül sok súlyos megbetegedés, sőt haláleset is történt, a Budapesti Tudósítóval irányadó bécsi forrásból közlik, hogy illetékes helyen a hivatalos jelentések alapján e hírek elferdített és túlzott voltát állapították meg. Való, hogy kedvezőtlen időjárás következtében egyes csapatoknál nagyobb számú megbetegedések (?) fordultak elő, de a betegállomány azóta ismét a rendesre szállott alá. A halálesetekről szóló szenzációs hírek arra redukálódnak, hogy a táborban villámcsapás (!) következtében az osztrák Landwehr egy embere meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült. Különös csáfolat. Pedig már belejöhetnek volna katonák ebbe is, hiszen ez a rendes mesterségük.

— Kardpárbaj. Zima Tibor aradi szerkesztő, a kereskedelmi és iparkamara titkára kardpárbajt vívott Kaszab Gézával, a munkaadó szövetség titkárával. A párbajban Kaszab homlokán és csombján megsebesült. A párbaj oka a szabókongresszus miatt támadt hírlapi polemia.

— Kazaszág. Epstein Zoltán, a helybeli Fleischmann és Epstein cég beltagja eljegyezte Herzfeld Gizellát Budapesten.

— Nászajándékok. Jegygyűrtük legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerterepen, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29. l. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A Haverda ügyben a vizsgálatot befejezték.** A Haverda ügyben Costán vizsgálóbíró ma végzésileg befejezték nyilvánította a vizsgálatot. Jánossy védője a szegedi táblához felfolyamodást jelentett be a vádtanács azon határozata ellen, amely elutasítja a szabaddai törvényszék által épelméjének nyilvánított Jánossynak a budapesti igazságügyi orvosi tanács speciálistái által történendő felülvizsgálását. Vojthának ismét elfogták egy levelét, amelyet Haverda Mariskához akart csempésztetni. — Ebben a levélben Vojtha felhívja Haverda Mariskát, hogy minden háritsanak Jánossyra, akit ugyanis beszámíthatatlannak fognak deklarálni s így mindnyájan megszabadulhatnak. Egy berlini könyvkiadó cég ajánlatot tett Jánossynak, hogy írja meg memoárjait. Jánossy ügyvédje utján azt válaszolta, hogy memoárjait nem szándékozik kiadni. Klein Pál Lipótot védője Vázsonyi irodavezetője és felesége meglátogatták a börtönben.

— **Nyári tűz.** Forró-Encsen tegnap éjjel kigyuladt Csapó István csürje, amelyben két cséplőgép-motor és nagyobb mennyiségben felhalmozott gabona és takarmány volt. A tűz rohamosan terjedt és rövid időn belül hét csűr állott lángokban. A tüzet a falu lakossága oltotta el. A kár mintegy 25—30,000 korona, mely azonban biztosítás révén megtérül. — Felsőfügödön egy szalmafedeles ház kigyuladt, amelytől néhány pillanat alatt tüzet fogott a szomszédos szalmafedeles ház is. Mindkét ház teljesen leégett és több szarvasmarha és baromfi odaveszett. Emberéletben nem esett kár. A csendőrség két vándorlegényt gyújtogatás gyanúja miatt letartóztatott és átkísérte őket a kassai ügyészre. — Fügöd abauj-tornamegyei községben tegnap délután Szabó János háza kigyuladt és rövid idő alatt hat ház és több melléképület lett a tűz martaléka. A kár biztosítás útján részben megtérül.

— **Erdészek a Tátrában.** Az évi közgyűlésre Fenyőháza összegyűlt erdészeknek egy csoportja, mintegy hatvanan, ma reggel különvontan Arvaváraljára mentek. Bedő Albert nyugalmazott államtitkár vezetésével, ahol a közbirtokossági uradalom vendégei voltak. Kubinyi Miklós uradalmi igazgató és Scholz Ottó főerdőmester fogadták a vendégeket, akik először a festői szépségű várbán elhelyezett muzeumot tekintették meg. Délben a Rosenfeld-vendéglőben bankettet adott az uradalom a vendégek tiszteletére. A bankettől Pálffy József grófot, az uradalom kormányzóját táviratilag üdvözölték. Innen a Csorbai-tóhoz utaztak, ahol az éjjelt töltik. Holnap a kirándulók Tátralomniczon lesznek. A másik csoport ma Csorbára ment s onnan Füreden át este érkeztek Tátralomniczra. Holnap a két csoport együttesen a havasokba tesz kirándulást.

— **Gonosztevő gyermekek.** A szegedi rendőrség az éjszaka letartóztatta Török András, Tari Lippai István, Tari Lippai András és Balla János felsővárosi jómódu szülők kilenc-tizenegy éves gyermekeit, mert rájött, hogy több izben lakásokat fosztogattak ki. A négy gyermek oly vakmerő volt, hogy néha fényes nappal álkulccsal nyitotta ki a bezárt lakásokat, ahonnan rendszeren sok minden értékes dolgot elvittek. Az egyik lakásból az ablakon át ágyneműt, egy iparostól 95 korona készpénzt vittek el. Nagy ügyességgel adtak tul az ágyneműken. Kivitték a Szegeddel szomszédos Tápé községbe, ahol a lopott holmikat nyilvánosan elárverezték. A gyermekek már a tavasszal is garázdálkodtak és akkor a felsővárosi lakók küldött-ségileg kérték a rendőrséget, hogy szabaddisa meg őket az apró tolvajoktól. Tari Lippai Andrást, aki most tizenegy éves, akkor el is vitték a soproni javítóintézetbe. Onnan a múlt héten sikerült megszöknie és minthogy pénze nem volt, gyalog sem jöhetett, belopódzkodott a Szegedig menő tehervonat egyik kocsiába és megérkezett Szegedre. Az utcán megleste kilenc éves öcsését és két pajtását, akikkel megalakította a betörő-szövetkezetet. A négy fiatal, bűnös a szegedi rendőrség foglya marad addig, míg befejezik a vizsgálatot. Bűnvádi eljárás koruknál fogva nem indítható ellenük.

— **A rotterdami kolera.** Rotterdamból táviratozzák: A kolera-gyanus jelenségek között megbetegedett kilenc ember állapota kielégítő. A beteget egy újabb kolera-gyanus egyénnel barakkokban különítették el.

— **Új szabályzat a katonarvosi kar számára.** A közös hadügyminiszteriumban nagyobb reformmunkákat készült most el. A katonarvosi kar reformja ez, melynek törzsorvosi tanfolyamát alakították át modern szellemben és ezzel kapcsolatosan megváltoztatták az előléptetési szabályzatot is. A reformhoz a király most adta meg legfelsőbb hozzájárulását. A törzsorvosi vizsgálatot 1894-ben rendszeresítették azzal a czéllal, hogy a magasabb és többnyire parancsnoki állásban levő katonarvosokat a felelősségteljes álláshoz szükséges képesség szempontjából ellenőrizhessék. Azóta azonban magát a képesítést is magasabb feltételekhez költötték s ennek lett most újabb következménye a törzsorvosi vizsga reformja. A vizsga helyére 10 hetes tanfolyam lép, melynek tárgyai főként a gyakorlati kórházi praxis köréből valók. A vizsgát eltörölték, aminek az is a következménye, hogy a későbbi előlépések alkalmával pusztán csak a kurzus látogatását veszik tekintetbe és teljesen figyelmen kívül hagyják azt, hogy minő eredménnyel végezte azt az előléptendő. A tanári bizottság a tíz hét végzetével írásbeli véleményt nyújt a tanfolyamot végzők képzettségéről. Ez a vélemény lesz később előléptetésüknek irányadó. Az előléptetési szabályzat reformja abban áll, hogy megkönnyíti a magasabb katonarvosi rangok elérhetését és így például az I. osztályú főorvosorvosi rang elnyerését csak a helyőrségi kórház parancsnoki képesítéstől teszi függővé, nem pedig, mint eddig a hadtestparancsnokság, egészségügyi, főparancsnoki képességtől. A rendkívüli előléptetést korlátozzák azáltal, hogy a soronkívüli előléptendőknek rangosztályuk első negyedében (nem mint eddig első felében) kell állaniok.

— **Oláh kézre került magyar birtok.** Segesvárról jelentik: Béli László nyugalmazott főispán a nagyküüllővármegyei Réten községben lévő 800 holdas birtokát a hozzá tartozó épületekkel együtt a minap megvásárolta Vasu Oktávián dr. fogarasi román nemzetiségű ügyvéd 540.000 koronáért. E birtok régebben a Haller gróf család tulajdona volt s most a Béli-család után román kézre került. A birtok felét a vásárló ügyvéd a réteni oláhok között parcelláztatja, a másik felét maga veszi birtokába.

— **Hamis pénz.** Mezőkövácsházán pénzhamisítás miatt letartóztatták Csányi Ferencz és Varga János gépészeket, Spiák Ferencz órászt és Beczony Gáspár gazdát, akik az utóbbi időkben hamis ezerkoronásokkal árasztották el a környéket és rövid idő alatt tekintélyes vagyona tettek szert. A nyomozás erélyesen folyik.

— **A párisi gyilkosság.** Adtunk hírt róla, hogy Páris egyik külvárosában egy pinczében halva találták Bonnier gyógyszerészt. Mellette feküdt eszméletlenül segédje, akinek szájába földdel tele tömött keztyű volt gyömöszölve. A segéd azt mondta, amikor éleire térítették, hogy gazdája segítségkiáltására szaladt le a pinczébe; de ott valaki úgy fejbe vágta, hogy elvesztette eszméletét. Az eleinte titokzatosnak látszó gyilkosság most kiderült. A rendőrség ugyanis rögtön a segédet gyanúsította a gyilkossággal. Több órán át vallatta s keresztkérdésekkel úgy megzavarta, hogy végre mindent megvallott. A gyilkost a Steinheil-affér példája csábította a bűnre. Annak idején nagy érdeklődéssel követte ezt a bűntudat és elhatározta, hogy ha valamikor gyilkolna, ő is úgy védekezne a gyanu ellen, mint Steinheilné. A gazdáját haragjában fojtotta meg, mert lopással vádolta. Abban a perczen azonban, amikor hangokat hallott, észébe jutott az egész Steinheil-pör s hogy a gyanu elhárítsa magáról, hamar tele tömte egyik keztyűjét homokkal és a torkába dugta. A levegőhiány következtében aztán elájult és csak akkor tért magához, amikor élesztették. A rendőrség most azt kutatja, hogy a segédet nem a vevők hangja, amelyet felülről a pinczében hallott, akadályozta-e meg a rablásban.

— **Olasz anarchisták Konstantinápolyban.** A két letartóztatott olasz anarchista — apa és fia — azzal van vádolva, hogy a török fővárosban merényletet akartak elkövetni. Hilmi Abbas khedive visszatérése, a czár és a bolgár király küszöbön álló látogatása valószínűvé teszi ezt a feltevést. A kézrekerült anarchisták hazájukban már többször követtek el merényletet.

— **Dadogók vagy bármily beszédhibában szenvedők részére gyógytanfolyamot és siketnémák részére természetes kiejtésre oktató állandó tanfolyamot tart özv. Roboz Józsefné.** Az oktatás néhai Roboz József, a kiváló gyogyepedagógus, s hazánkban a dadogó oktatás megalapítójának kitűnő módszere szerint történik. Vidéki tanulók teljes ellátásban is részesülhetnek s szeretetteljes otthon találnak. A szeptemberben kezdődő tanfolyamra már jelentkezhetni. Értekezni lehet délután 2—4-ig Ferencz-körut 46. szám alatt. (Ullői uti sarok.)

— **Kiugrott a vonatból.** Bóda Károly géplakatos, aki a Máv. budapesti gépgyárában mint csoportvezető volt alkalmazásban, e hó 24-én este vonaton igyekezett Bicskés szülei látogatására. Bóda a vonaton elaludt és csak akkor ébredt fel, amikor a vonat már elhagyta Bicske állomást. Amikor értesült, hogy már túl van Bicskén, hirtelen felrántotta a kocsi ajtaját és kiugrott a robogó vonatról. Másnap találták meg összeroncsolt holttestét a vasuti sínek mellett.

— **Szerencsétlenség egy hadgyakorlaton.** Kiemő-nából jelentik nekünk: A hadgyakorlaton Bicc-nengo közelében Rocci Nazali gróf hadnagy lova egy automobilról megvadt és levetette lovasát. Rocci gróf, aki a velencei prefektus fia, oly szerencsétlenül esett, hogy az ut mellett levő kövön fejét betörte és szörnyen halt.

— **A részeg ember balesete.** Mlinassek József 34 éves pinczer ma éjjel részegen tért haza Kenyérmező-utca 4. számú lakására. A szűk csigalépcsőn megántorodott, lezuhan az első emeletről és nyomban meghalt. Reggel holtan találták meg. Koponyatörés és agyrázkódás okozta a halálát. Holttestét a bonczati intézetbe vitték.

— **A Magyar Dohánykísárusok Országos Szakosztálya** vasárnap e hó 29-én d. u. 4 órakor trafikós nagygyűlést rendez a Pesti Lloyd Társaság disztermében (Budapest, Mária Valéria-utca 12.), melyen tanácskozni fognak a kistrafikosok helyzete javításának módjairól. A gyűlésen szívesen látnak minden dohanykísárust.

— **A selyemfiú.** Zsarolás és kerítés címén letartóztatja a rendőrség Délics Koszta 21 éves foglalkozás nélküli csavargót, egyébként sütősegédet. Délics hat-nyolcz hónappal ezelőtt megismerkedett egy Vadóc Róza nevű 24 éves cselédleánnyal. Az ismeretségnek az lett a vége, hogy rábeszélte a leányt a könnyelmű életre. A leány hajlott a csábító szóra s beállott a bukkottak közé. Ettől kezdve Délics állandóan zsarolta a leányt, megverte s leszurással fenyegette, ha nem adott elegendő pénzt. Tegnap délután ismét erőszakosan lépett fel s nyitott zsebkéssel fenyegette meg a leányt. A megriadt szerencsétlen végre is az őrszemhez fordult, amely Délicset előállította a főkapitányságon, ahol letartóztatták.

× **Igyék naponta ebéd előtt dr. Hommel-féle Haematogént.** Etvágya fokozódik, idegrendszerre erősödik és rögtön helyreáll közérzése. Kérjen azonban kifejezetten dr. Hommel-féle Haematogént és utasítson vissza minden utánzatot!

× **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**
× **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívársra.

× **Dr. Hönig Izso** villanygyógyító és Röntgen-intézet (Budapest, IV. Károly-körut 24.) új prospektust adott ki, melyben ábrákkal szemléltetve vannak leírva a villany-, fény- és Röntgen-gyógyimód összes eljárásai, melyek csaknem az összes idült betegségeknek beváltak, még oly eseteknél is, melyek évek óta állnak fenn és eddig minden orvosi kezeléssel dacoltak. E gyógyeljárások igen kényelmesek és teljesen fájdalomtalanok. Az intézet a prospektust minden érdeklődőnek kívánatra szívesen ingyen és bérmentve megküldi.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **Budai Színház.** Ma este bucsuzott el a budai közönségtől a „Dollár királynő”-ben Déri Rózi, kit szerződése szeptember 1-től a Pozsonyi színházhoz köt. A művésznőt mai bucsufellépte alkalmával a közönség igen meleg ovációban részesítette, úgy a nyílt színen, mint a felvonások után zajosan megtapsolták és tisztelői virágokkal halmozták. A művésznő távozásával Krecsányi operett-ensembléjét érzékeny veszteség éri, mert Déri Rózi egyike azon keveseknek, kik minden szerepkörben kiváló produkálnak.

(*) **Felgyógyult festőművész.** Roskovic Ignác nagynevű festőművész súlyos bélhurut betegségéből kezelő orvosának, dr. Demjanovich Emilnek gondos kezelése következtében teljesen felgyógyult úgy, hogy megrendelt művén, Magyarország és Erdély uniójának nagy arányú festményén tovább dolgozhatik.

(*) **Ternovszky Margit** vonóéjátéka. A hódmezővásárhelyi színház most állandó vonzóereje G. Ternovszky Margit asszony, immár szép sikerekre visszatekintő művésznő. Három kiváló szerepét játszotta a művésznő Várárhelyen: szombaton Aranyvirágot, vasárnap Dollárkirálynőt, hétfőn pedig a Tánzos huszárokban Théát. Mindhárom estén zsufolt ház tapsot kiváló alakításának és három pompás csokrot is kapott.

(*) **Peszty Árpád körképe.** István király ünnepek alatt oly tömegesen látogatták — különösen a vidéki nép — a „Magyarok bejöveteleit”, hogy több ízben el kellett zárni a bemenetet. Jellemző a magyar nép kulturképességére, hogy egy művészi alkotásban mennyire tud gyönyörködni, ha az hazafias érzését megragadja. Még a pénzt sem sajnálja érte, pedig azt ugyancsak meg szokta gondolni, hogy mire adja ki. Egy vidéki földműves a körkép melletti megfigyelőpénztárhoz téved és jegyet kér. Kérdeik tőle, milyet, tiz vagy husz krajczárosat? „Egy koronásat” veti oda büszkén. „Talán a körképet akarja megnézni?” Persze, hogy azt! Kijövet kérdeik tőle: No atyafi, megéri-e az egy koronát? — Megéri-e? Megéri az még a pengőt is, pedig szegény ember vagyok. Ilyen a magyar nép. Minden szép iránt fogékony s nem sajnálja az áldozatot, ha várakozásában nem csalódik.

(*) **Zenedei beírások.** A Somogyi Mór zongoraművész kitűnő igazgatása alatt álló konzervatóriumban, mely paedagógiai sikereiben gazdag, tizenöt éves multra tekint már vissza, a beírások az összes tanszakokon feltűnően nagy érdeklődés mellett indultak meg. Az intézet száznál több, művészi színvonalú növendékhangversenyyel igazolta zenetanításának eredményességét a nyilvánosság előtt s ép ezért szívesen adunk hírt Somogyi igazgató azon humánus elhatározásáról, hogy szegénysorsú növendékek számára az intézetben 15 egész és 25 féltandíjmentes helyet tart fenn. A tandíjmentesség iránti kérvények a konzervatóriumi titkárság címére: VII., Erzsébet-körút 44. sz. alá küldendők.

(*) **Az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola évkönyve.** Várdai Szilárd igazgató-tanár szerkesztésében most jelent meg a képzőművészeti főiskola évkönyve. Az évkönyv mindenekelőtt az iskola egy volt tanárát, Morelli Gusztávot parentálja el igen melegen, majd áttér az év történetére. A rendes tanítási folyamat mellett az intézet hátrányát felhozza a helyiségek szűk voltát, amely különösen a rajztanárképzésnek áll útjában, mert a csak csekély számban felvehető jelöltek semmi esetre sem képesek hamarosan az ország közép- és polgári iskoláinak rajztanítás reformálását keresztülvinni. A tanári testületben annyiban állott be változás, hogy a kultuszminiszter Bosznay István festőművészt, állami középiskolai rendes tanárt a főiskolához állandó szolgálattételre berendelte. Az elmúlt 1908/09. tanévben az összes művész-növendékek száma az első félévben 119 (75 férfi, 44 nő), a második félévben 125 (76 férfi, 49 nő) volt. A rajztanár-, tanító- és tanítójelöltek száma az első félévben 174 volt (114 férfi, 60 nő), a második félévben pedig 172 (112 férfi, 60 nő.) A jövő 19.9—10. tanévre új jelentkező növendékek a rajztanári, illetőleg rajztanítói és tanító-női pályára szeptember hó 1-én délután 4—7-ig iratkozhatnak be. Elemi iskolai okleveles tanítók polgári iskolai rajztanítójelöltekül nagyobb számban fognak felvételt. Művész-növendékek korlátolt számban szeptember 14-én vétetnek fel. A jelentkezők esetleges felvétele a rendelkezésre álló helytől és a felvételi vizsgálat eredménye alapján hozott tanári határozattól függ. A felvételt külön folyamodni nem kell, csak a beiratkozásnál személyesen jelentkezni.

EGYESÜLETEK.

(—) **VI. Nemzetközi egyetemi kongresszus.** A Corda Fratres nemzetközi egyetemi-szövetség, az 1908. szeptemberben Budapesten tartott nemzetközi konferencia határozata folytán, e hó 24-étől 28-áig tartja VI. kongresszusát Hágában. A szövetség nemzetközi középponti bizottsága részéről dr. Fsembery István ügyvéd elnök és Hindy Zoltán főtitkár — akik a bizottságot már harmadszor és utoljára képviselik, — továbbá a magyar osztag küldöttsége 23-án, a többi nemzetek képviselőit megelőzve, érkezett Hágába, hol a pályaudvaron P. de Vries dr. ottani főkonzul vezetése alatt nagyobb küldöttség fogadta őket. A többiek érkezésénél már a magyarok is csatlakoztak a hágaikhoz s velük együtt fogadták azokat. Ez alkalommal az olaszok feltűnően nagy számban jelentek meg a kongresszusra; a kiküldöttek közül többen ismét a nemzetiségi szervezkedés kérdését akarják feleleveníteni. 23-án este Scheveningen tengeri fürdő gyógygyógytermeiben ismerkedési estély volt. 24-én reggel tartották a kongresszus megnyitását az összes nemzetek zászlajaival diszített nagyteremben. A megnyitáskor Everts, a delfi

mügyetem rektora és dr. P. de Vries, a szövetség hágai főkonzula üdvözölték a kongresszus tagjait. Már közvetlenül a megnyitás után különféle ellentétek voltak észlelhetők, melyek mellett harmonikus hatott a magyarok által adott lakoma, melyen az összes küldöttségek vezetőit vendégül látták. Az első érdemleges ülést 25-én tartják.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztéséért.)

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló elkerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
legfőbb ízű
SÁVANYÚVIZ.

A n. é. utazóközönség szíves figyelmébe!

A magyar királyi államvasutak arad-csanádi, kassa-oderbergi és déli vasutak nagyobb forgalmu állomásain az EGYETERTÉS valamint könyvek, naptárak s egyéb sajtótermékek állandóan kaphatók.

Építésszek és háztulajdonosok
figyelmébe!

A VI-ik vagy VII-ik kerületben,
a villa-rayonban

1910. május vagy augusztus elsejére kerestetik

két egyenlő vagy hasonló berendezésű,

egyikük mellett fekvő, külön-külön öt-hat szobából és megfelelő melléképületekből álló földszinten, magas földszinten vagy első emeleten fekvő modern lakás. — Ajánlatok hosszabb szerződésig jellege alatt e lap kiadó-hivatalába kértetnek.

Közvetítők is díjaztatnak.

FŐVÁROS.

(Személyi hír. Kun Gyula tanácsos, a tanácsmaganépitési ügyosztályának vezetője, visszatért szabadságáról és átvette ügyosztályának vezetését. A polgármester egyúttal, tekintve, hogy mind a két alpolgármester szabadságon van, Kun Gyula és Vosits Károly tanácsosokat az alpolgármesterek helyettesítésével is megbizta.

(Orvosi kinevezés. A főpolgármester dr. Werner Sándort a Duna balparti közkörházakhoz segédorvossá nevezte ki.

(A községi kenyérgyár üzeme. A községi kenyérgyár igazgatósága tájékoztatásul értesíti a nagyközönséget, hogy a gyár a személyzet begyakorlása céljából a kenyérsütést a negyed üzemmel kezdte meg, amelyet augusztus hó végéig a fél üzemre, vagyis napi 12.500 kg sütésre emel fel. A gyár szeptember elsejétől naponként fokozatosan emelni fogja az üzemet, úgy hogy ez év szeptember végével a gyár teljesen üzemben lesz és naponta 25.000 kg kenyéret fog sütni és forgalomba bocsátani.

(A lakásbérleti szabályrendelet. Dr. Bérczy István polgármester a lehető legsürgősebben kívánja megoldani a lakásbérleti szabályrendelet ügyét, amely tudvalevőleg a fővárosi lakosság fontos érdeke. A szerdai közgyűlés határozatából kifolyólag a szabályrendeletet indokolt felterjesztés kíséretében már ma felküldötték a belügyminiszterhez. A felterjesztésben a lakásbérleti szabályrendelet eredeti szövegének jóváhagyását kéri a főváros. Kilatás van arra, hogy a miniszteri jóváhagyás a legrövidebb idő alatt meg fog érkezni, úgy, hogy az új szabályrendelet már november 1-én előreláthatólag életbe lép.

(Uj iskola Zuglóban. A zuglói lakosságnak régi panasza, hogy fiugyermekeik, akiket polgári iskolába akarnak küldeni, kénytelenek bejönni a városba az iskolalátogatás céljából. E panaszon segítő, a főváros tanácsa elhatározta, hogy a Zuglóban egyelőre első és második osztályra berendezett polgári fiúiskolát nyit, amelyet ideiglenesen a zuglói polgári leányiskolában helyez el.

(Mulató a Dunán. Mint ismeretes, Schwarcz József és társai kormányhatóságilag jóváhagyott intézkedés folytán engedélyt nyertek arra, hogy az Erzsébet-hid alatt a Dunán uszó kabarét létesíthessenek. Az engedélyesek, akik mögött egy angol pénzcsoport áll, ma bejelentették, hogy a mulatót csak jövő évben, 1910. tavaszán fogják felállítani.

SPORT.

Budapesti nyári meeting.

— Nyolczadik nap. —

A szombati versenynap nem bír valami nagy sportjelentőséggel, mert nagyobb díjazású futam nincs is a programmon, mindössze egy 5000 koronás Allam-díj képezne a nap főszámát, de ennél sokkal kiemelkedőbb lesz a Sashegyi-díj, melyben nagy a nevezés, közte a klasszis is képviselve van.

Az Allamdíjról nincs sok mondanivalónk, mert már megszokott dolog — mint már a múltban is többször helytelenítettük ezt az idegenkedést a hosszú distancziájú versenyek iránt — ismét állótulajdonosainktól, hogy ismét csak négy nevezést adtak le a 2500 méteres versenyre, ebből is egy, nevezetesen Foglaltó-é téves, mert a kanca össznereménye a propozíciókkal ellentétben meghaladja a 40.000 koronát. A másik három közül pedig Ganna és Vansittart egy istállóból való és bármelyiket is nyergeljék fel, könnyű feladatra lesz a közepes képességű Ténsasszony nyai szemben.

Kis díjazása dacára sokkal érdekesebb lesz azonban a mértőföldes Sashegyi-díj, melyben még tizenhat elsőrendű képességű hároméves és idősebb telivérűnek van indulási joga. Ha a verseny külső képét nézzük, a benne szereplők után bátran állithatjuk, hogy sokszor még egy 20.000 koronás versenyben sem látunk ily előkelő társaságot együtt, mint itt, mert oly nevek, mint Rouquin, Dicső, Lappalie, Gracieuse, Hirnök II., Vöröskirály, Palotás, Grammaire, Lángoló, Papucs-hős, föltétlenül elsőrangú sporteseménynyé kell hogy emeljék a kisdíjazású futamot, különösen ha látjuk azt, hogy az esélyek mennyire ki vannak egyenlítve. A távot és a súlyelosztást tekintetbe véve, odakonkludál a mi véleményünk, hogy a

TÉLIKABÁT 35, selyem vagy angol béléssel **45,** prima ölt. vagy átmeneti kabát **30 frt.**

Csakis mérték szerint, első-rangú kivételben

Angol készpénzrendszerű üziszabótermék
ZÉLINGER SAMU
Budapest, IV., Bejárás.

Magyar-u. 3. 1. em. Kosuth Lajos-utca mellett — Telefon 416-59.

küzdelemből *Lappalie* kerül ki győztesen, de nagyon jól kell futnia, ha a most formája tetőpontján álló és sulyozásban is kedvező *Gracieuse*-t meg akarja előzni. Harmadsorban *Barcey* a jelöltünk. Meglepetést a legutóbbi időben oly javuló *Papuschös*-től várunk.

A *Nyeretlenek kétévésé* díja szokatlan nagy nevezéssel zárul, ugyanis huszonhat youngsternek van indulási joga a rövid distancziájú — 900 méter — versenyben, köztük több jóképességű is van, úgy mint *Oboe*, *Tintoretto*, *Bolero*, *Preciosa*, *Bonaccident*, *Pelote*, de a még nyilvánosság előtt nem szerepelt kétévésék közt is van egy-kettő, melyekről igen jó hírek szivárogtak ki és ezek közt elsőhelyen kell említenünk *Semiramist*, de nagyon jónak mondják *Memit* is. Összegezve az elmondottakat mi, mint már annyiszor, most is a látott formákhoz ragaszkodunk, mikor elsősorban *Oboe* jelöljük az első helyre *Bolero* előtt. Ha a régi formáját visszanyerte, nem lepődünk meg, hogyha *Bonaccident* minden számitásunkat keresztülhuzza.

A *Nursery-handicap* nagy mezőnyéből „1000”, *Viránka*, *Vezér*, *Egerton* sulyozása tetszik nekünk legjobban s azt hisszük, hogy a nyerő is ebből a kvártettből fog kikerülni.

A többi futamokban tippjeink szolgáljanak olvasóinknak utmutatásul,

Jelöltjeink:

- I. *Kisbetyár*—*Antus*
- II. *Rosebud*—*Academie*
- III. *Jankovich*-ist.
- IV. *Oboe*—*Bolero*
- V. „1000”—*Viránka*
- VI. *Dávid*-ist.—*Dunaiad*
- VII. *Lappalie*—*Gracieuse*

BILLITZ-féle nyilv. joggal felruházott magán-, elemi-, fiu- és leány-iskola

VII. Rákóczi-ut 18. sz., I. emelet **BUDAPEST** VII. Rákóczi-ut 18. sz., I. emelet

(Bejárati Kazinczy-utca 2. szám.)

Internátus. Felintornátus. Döntő ismételt oktatás. Német, francia, angol nyelvtanfolyamok. Sajtó és rajztanfolyam. **Teljesen felszerelt svéd tornaterem.** Tanc. Zeneközpont. Nyáron uszoda. Télien közsulváros. **Elsőrangú tanterem.** Korlátolt számú növendékek. Kényelmes, magas tanterem. **Allamérvelés, bizonyítványok.** Állandó orvosi felügyelet. Részletes ismeretével és egyéb felvilágosítással készülni a pályázatra.

Billitz Aranka, okl. tanító, igazgató tulajdonos.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi felségárulási pör. A mai tárgyaláson a bíróság elutasította a védőknek Naszticsra vonatkozó indítványait. Az indítványok közül csupán azt az egyet fogadta el, hogy Szarajevóból meg fogja szerezni Nasztics egyik perére vonatkozó okmányokat és tudakozódni fog az iránt, hogy Nasztics volt-e rendőrségi vizsgáltnak alávetve. — A Pribicevics-testvérekre vonatkozó indítványok közül csak azt az egyet fogadta el a bíróság, hogy meg fogják vizsgálni az albijüket igazoló okiratokat. A védők által ajánlott 370 tanu közül a bíróság csak 16-ot fogadott el. A tárgyalást holnap folytatják.

§ **Kidobott vendég.** Rehel Márkus 60 éves magánzó ez év márczius 9-én este 11 óra után betért borozni Keszler Dézsdő Jakab Teleki-téri vendéglőjébe. Mikor a harmadik spricchezert kérte, a vendéglős záróra való hivatkozással megtagadta a kiszolgálást és felszólította vendégét, hogy fizessen és távozzék. A vendég azonban sem fizetni, sem távozni nem akart, mire a vendéglős megfogta őt és kidobta az utcára. A kidobott vendég oly szerencsétlenül esett az utcára, hogy a lábát törte és a kórházban amputálni kellett. A vendéglős ellen a királyi ügyészség súlyos testi sértés büntetése miatt emelt vádat. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék vádpancáca. A terhelt védője, dr. Péri Samu, azt vitatta, hogy Rehel fiatal korában öncsonkítást követett el, hogy a katonaságtól meneküljön és innen származott lábának elüszkösödése, ezért kellett lábát amputálni, nem pedig azért, mert eltört. A vádpancás pótvizsgálatot ren-

delt el arra nézve, hogy mennyiben felel meg a védő által felhozott újabb körülmény a valóságnak és csak ennek megtörténte után fog a vád alá helyezés kérdésében érdemben határozni.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdasági helyzet. Az O. M. G. E. tudósítói az általános mezőgazdasági helyzetet illetőleg aug. 26. kelettel a következőket jelentik:

Arad. A kapásnövények általában elég jól állanak s különösen a kukoriczából és dohányból jó termésre van kilátás, habár egyes helyeken a szárazság miatt ezek is szenvedtek. Az időjárás többnyire derült és száraz.

Baja. Időjárás meleg, kevés csapadékkal. Cséplés befejezve, gazdák szántanak. Tengeri kifirányon áll. A gabonaüzlet lanyha, kevés a kínálat, a helyi fogyasztásnak sem elég.

Debreczen. A nagy hőség szünőfélben van. Kukoricza, dohány esőt kíván. Vetőmagban van hiány.

Győr. A gabonacséplés befejezéshez közeledik. Az időjárás jó, mezei munkák folynak.

Léva. Az időjárás száraz és meleg, kapásoknak eső kellene. Cséplés nagyjából befejezve. Az ősi vetés igen gyöngy termést adott.

Miskolcz. Állandóan meleg napjaink vannak. Terméseredmény a közepesen alul maradt, a búzánál jobban fizet az árpa, kukoriczák jók, de takarmány nincs.

Nagybecskerek. Gabonaszállítás még mindig nagyon lassan megy, mert a tulajdonosok visszatartják az árut, amellott az ár az elmúlt hétnél jóval olcsóbb. Időjárás hűvös.

Nagykanizsa. Szép állandó idő mutatkozik, mezei munkák rendszeren folyhatnak. Kukoricza, répa, burgonya szépen fejlődik. Sarjúkaszálás is jó eredményt mutat.

Nagyszében. A termés átlaga Szében megyében: buza 6–7 q, rozs 7–8 q, árpa 6–7 q, zab 8–9 q. Az időjárás nagyon száraz, ennél fogva nincs takarmány.

Nagyszentmiklós. Jó esőre nagy szükségünk volna.

Nyiregyháza. Állandóan száraz az idő, nagy a forróság, még harmat sem jár. Tengeriből már csak gyenge termés várható. Legelők lesültek. Eső kívánatos.

Nyitra. Az időjárás meleg. A cséplési munkálatok még mindig folynak. A múlt héten párszor zivataros, mi a cséplést gátolta.

Pancsova. A tengeri szépen érik és holdanként átlag 12 q várható.

Pápa. Az idei termés nálunk minden gabonaműből kielégítő volt, a minőség azonban közepes maradt. Legjobban a buza és a rozs fizetett; zab nagyon sok helyen még csépeletlen. A kielégítő termés daczára a gabonák ára alig szállt valamit, sőt a télre emelkedés várható.

Sopron. Az időjárás kedvező. A kapások és szőlők igen szépen állanak.

Szatmár. A szárazság állandó, minek következtében a tengerik lesültek, még mielőtt a csövek teljesen kifejlődhettek volna; a löherések harmadik és luczernások negyedik kaszálása is igen csekély hozamu, mert a szárazságban nem fejlődhetett.

Verecz. A közelmúlt esőzés segítette a korábban vetett tengeri érését, míg a későbbi vetésekre helyenként későn érkezett. A csöves tengeri törése 3 héten belül kezdetét veszi. A buzabehozatalok és általában a kínálat némileg gyengült.

A mesterműszó-pályázat eredménye. Már írtunk arról, hogy a mesterműszó ügyében hirdetett pályázat feleit már döntöttek. Az első díjat, miután teljesen megfelelő pályamunka egy sem volt, nem adták ki. A második díjat (200 korona) egyhangulag a 874. számú pályamunkának adták ki, melynek szövege: Vevőre termelt kész ruha. Szerzője pedig Homonnay Mihály. A pályázat eredménye az, hogy a pályázatot hirdető cég a „mesterműszó módjára készült ruha” jelíggel fogja használatba venni, amelynek szerzője — amint már megírtuk — Sveti Emil, Arad.

Zár alá helyezett községek. A Nyitra vármegye pöstyéni járásába tartozó Ratnóc község szöleiben, valamint Czegléd város szöleiben a philoxera jelenléte megállapítván, nevezett helységek határát a földmivélségi miniszter zár alá helyezte.

Talpfa-szállítás. Megírtuk, hogy a wieni vasuti igazgatóság nagyobb talpfa-szállításra ír ki pályázatot. Ezt a pályázatot most ki-

írta és pedig körülbelül: 10.000 db 1. típusu 2.5 és 2.7 m. hosszú tölgytalpfa, 30.000 db 1. típusu 2.5 m. hosszú vörösfenyő-talpfa, 10.000 db 2. és 2a. típusu 2.5 m. hosszú vörösfenyő-talpfa, 5.000 db 3. típusu 2.3 és 2.4 m. hosszú vörösfenyő-talpfa, 10.000 db 4. típusu 1.6 m. hosszú vörösfenyő-talpfa, 334 m³ különfa vörös fenyőből, 348 m³ hídfa vörös fenyőből, 792.666 m³ fűrészelt fa kocsipítési célokra, 2.229.156 kbm. puha fűrészelt fa kocsipítési célokra, 425 kbm. kemény fűrészelt fa pályafentartási célokra, 1015 kbm. puha fűrészelt fa pályafentartási célokra, 5388 kbm. deszka és palló kocsipítési célokra, 22.000 kbm. szélfa (tüzifa), 10.000 hl. faszén puha fából, 100.000 darab kötegfű szállítására. Ezenkívül emelődudokban, szerzők, csákány-, áso- és kapanyelekekben, gereblyékben, talicskákban, nyirfaseprűkben stb. felmerülő szükségletet is biztosítani szándékozik a vasut. Az ajánlatok megfelelő felirással ellátva 1909. évi szeptember hó 10-én déli 12 óráig nyújtandók be.

Új gazdakör. Illava trencsénmegyei nagyközség gazdaközönsége dr. Pecháry Adolf illavai birtokos kezdeményezésére vasárnap délután gazdakört alakított. Az alakuló közgyűlés a község háza nagytermében folyt le. Elnökké egyhangulag és nagy lelkesedéssel dr. Pecháry Adolfot választották meg. A tisztikarban a község intelligenciája is helyet foglal. Az új gazdakör megalakulása alkalmából üdvözlő táviratot küldött *Darányi* földmivélségi miniszternek és *Smatovszky* Valér trencsénmegyei főispánnak.

Kétszázmillió. Mégis csak mozog a föld! A világ pénze lassan-lassan felénk — néz. Vagy legalább is felénk kacsint egy röpke pillanatban. Igaz, nem a valóságban, hanem csak a papíron és a képzelőben. Rövidesen már a második kétszáz millió vándorol ide. Mindegyik óriási tervekkel és mesés perspektívával. A lapok révén bejárja a hír az egész magyar glóbuszt, sőt még annál is nagyobb területet a — holdat. És itt aztán a hold veszélyes konkurensünk lesz. Egyszerűen magánál fogja a milliárdokat, az olvasatlanokat. Így csak a holdban van az ismeretes amerikai nábob 300 milliócskaja s ott van *Krausz* Bernát berlini hazánkia csekély 200 milliója is. Pedig egészen okos dologra szánta azt *Krausz* Bernát, a berlini magyar egyesület volt elnöke, azon végből, hogy egy itt létesítendő nagy építő részvénytársaság ügyében tanulmányokat tegyen. A befektetendő tőke állítólag 200 millió márkára rugna s a válatat célja az volna, hogy Budapesten és nagyobb vidéki városainkban a megfelelő helyeken levő üres telkeket és viskókat összevásárolván, nagy bérpalotákat építsen és ezekkel adás-vétel és bérbeadás útján üzérkedjék. Tyűh, a terringetté! Ha ennek csak a fele tréfa, akkor *Krausz* Bernát rövidesen Magyarország legnépszerűbb Bernát bácsija lesz; mert tönkreteszi a lakásuszorásokat. Igaz, hogy a háziurak megharagszanak rá. De hát ezzel egy cseppet se törődjék. A választók többségét a lakók alkotják s ezek biztosan megválasztják hálából követnek. Ami Magyarországon nagy uraság árn olyannak, akinek a papája nem volt miniszter! Azért hát csak ide azzal a 2, azaz kétszázmillió márkával!

Külföldi fizet a monarchiában. A legmesszebbmenő állami szubvencziókat kapják a kanadai malmok a lisztexport céljára; ez képesíti a winipegi *Ogilovic Flour Mills Co-t* és a saskatschewani exportmalmot arra, hogy Csehországban és az osztrák Sziléziában utazókkal olyan alacsony áron tétettek ajánlatokat, hogy a magyar malmok ezekkel versenyezni nem tudnak, pedig a gyártmányok után waggononként 1500 korona behozatali vám fizetendő. Az abnormális buzaárak ilyenformán azt eredményezhetik, hogy a magyar lisztexport elveszti az osztrák piacok egy részét, minthogy délen Dalmáciát és Isztriát, Délitiroli jórészt elvesztette, ahol az olaszországi malmok hét lírás kiviteli prémiumok alapján leverték a magyar malmokat.

Az elszakadtak. Ismeretes, hogy a nagy német hajózársaságok egyik legjobb kereskedelmi czikke a — magyar kivándorló. Ez a szállítási cikk gyűjtötte a ragyogó aranyakat a különböző

„Matteine” vállalat 6 óra alatt végleg kiirtja a poloskát egy évi jótállással Vidékre gép és Király-u. 16. Telefon 161-38. anyagszállítást

Lloydok pénztárába. Es ha nem ment a magyar, hát hívták, csalták. És titokban jöttek Hamburgba, Brémába stb. Hogy milyen mértékben, arról fogalmat alkothatunk magunknak, hogyha a hamburgi cs. és kir. főkonzulátus jelentését olvassuk. Eszerint míg a kivándorlási forgalom az észak-amerikai Egyesült-Államokban uralkodó magas konjunktúra következtében 1906-ban és 1907. első felében rendkívüli magasra szökkent, a bekövetkezett gazdasági válság folytán 1908-ban hirtelen hanyatlás állott be. — A Newyorkban megérkező fedélközi utasok száma 1907-ben még 1,036.186-ra rugott s 1908. már csak 309.979-et tett ki. Természetes, hogy ilyen viszonyok között a Bremenben át és Hamburgon át való kivándorlás is jelentékenyen csökkent. Bremenből 1907-ben még 234.013 személy ment Amerikába, 1908-ban pedig már csak 74.626, Hamburgon át pedig 155.982 vándorolt ki, míg a lefolyt évben már csak 48.595 személy. A Bremenben és Hamburgban hajóra szállott kivándorlók legnagyobb része Oroszországból, Ausztriából és Magyarországból származott, Oroszországból ugyanis 46.376 (tavaly 119.352), Ausztriából 34.273 (tavaly 110.444) és Magyarországból 22.682 (tavaly 112.788) személy vándorolt ki. Mint minden esztendőben, úgy a lefolyt évben is a legtöbb kivándorló Észak-Amerikába igyekezett, amennyiben oda 121.917 személy váltott jegyet. Ezek közül 33.958 Oroszországból, 28.172 Ausztriából és 22.079 Magyarországból származott. A kivándorlásra vonatkozó kimutatások helyes megítélése szempontjából a tengerentúlról való visszavándorlás adatait is figyelembe kell venni. Ez adatokat a Norddeutscher Lloyd és a Hamburg-Amerika-Linie szolgáltatják. Természetes, hogy a brémai és hamburgi társaság kimutatásai még nem foglalják magukban a Németországba visszaérkező összes visszavándorlók számát. Az említett kimutatások szerint 1908-ban 216.917 személy vándorolt vissza, vagyis 895 személyvel kevesebb, mint a megelőző esztendőben. Legtöbben, vagyis 134.788-an Északamerikából, 7.037-en Délamerikából, 4.668-an Afrikából, 992-en Kelet-Azsiából és 590-en Ausztráliából vándoroltak vissza. A visszavándorlás legnagyobb volt április, május, június és július hónapokban, míg novemberben és decemberben legkevesebben jöttek vissza.

Beiratások a kassai m. kir. gazdasági akadémiába. A kassai m. kir. gazdasági akadémián a beiratkozások az 1909/1910. tanévre f. évi október 1-8-ig személyes jelentkezés alapján történik; október 9-15-ig a beiratást írásbeli kérvényre a tanári testület engedélyezheti. Ezen határidőn túl november hó 1-ig csak a m. kir. földművelésügyi miniszter adhat engedélyt a beiratásra. Az akadémiába rendes hallgatók felvehetőek, akik a gimnázium vagy reáliskolai tanfolyamot érettségi vizsgálat sikeres letételével befejezték, valamint azok, akik a felső kereskedelmi iskolai tanfolyam érettségi vizsgálatát jeles eredménnyel letették. Bővebb felvilágosítást ad az akadémia igazgatósága.

Borászati kongresszus Verseczen. Versecz város közönsége 1909. szeptember 19. és 20-ik napjain borvásával és borkiállításal egybekötött országos borászati kongresszust rendez Verseczen. E kongresszus iránt a délvidékek annál nagyobb az érdeklődés, mert egykor virágzó szőlő és bortermelő hegyvidékek teljesen elpusztultak és csak a legutóbbi években fáradságos munkával és nagy áldozatokkal sikerült a szőlőterületek nagy részét rekonstruálni. A szőlőművelés terén nyert újabb tapasztalatok és az eddigi felújítási munkálatok tanulságai mindenestre nagy érdeklődéssel bírnak, hogy a kereskedelemre, mint egyéb gazdasági ágakra. Szóleink felújítása sok száz milliót nyelt el, egyes bortermelő vidékek, mint például Versecz is szinte erején felül való anyagi áldozatot hozott szőlőhegyei rekonstrukciója érdekében. Tette ezt kényszerítésből, hogy a filloxera pusztítása következtében elszegényedett szőlősgazdák és szőlőművelők újból keresetághoz jussanak és a megélhetés feltételeit megszerezhessék, de hozzáláttak a rekonstrukcióhoz a város és egyes tényezők támogatásával azért, mert abban bizakodtak, hogy habár nagy fáradsággal, áldozatkészséggel, veritékes munkával jár is a felújítás, ez a munka kárba veszni nem fog, hanem

idővel meghozza gyümölcsseit és a keservesen beletöltő tőke kamatait. A hazai bortermelők és borkereskedők érdekeik közös megvédése céljából annál is inkább van jogosultsága az ilyen országos borászati kongresszusnak, mely nem egyoldalú, hanem az összesség kívánalma gyanánt jelentkezik s mely költséges szőlőművelésünket a túlprodukczió következményeitől megvédeni és boraink veszélyeztetett értékesítését megmenteni célozza.

Egy szövetség terjesztése. Az egyesült verestadi és győri szövetség részvénytársaság győri szövöggyarat — hír szerint — mintázott női kemék gyártására fogja kiterjeszteni, továbbá fehérítő, festő és kikészítő telepet is létesít, mihez a kereskedelemügyi miniszter hajlandó 15 éven át pénzsegélyt és egyéb kedvezményeket biztosítani, ha a gyár kötelezi magát 1909. év végéig 200.000, az 1914. év végéig 550.000 koronát beruházni és 800.000 korona forgótőket befektetni és munkásszámát 270-330-ra felemleni.

Sorsolás. A Magyar Jeltalóg Hitelbank 3 1/2 százalékos 500 frankos községi kötelezőinek tervszerű évi kisorsolása f. évi szeptember hó 1-én délelőtt 10 órakor fog a bank helyiségében megtartatni.

Vásárlás. A kereskedelmi miniszter, mint a Magyar Tudósító jelenti, megengedte, hogy a Heves vármegye területéhez tartozó Tiszafüred községben a f. é. október hó 7-ére eső országos vásár ez évben kivételesen október hó 14-én tartassék meg, továbbá, hogy a f. é. szeptember hó 16 és 30-ra, valamint az október hó 7-re eső hetivásárok az ezen határnapot megelőző szerdai napokon legyenek ez évben kivételesen megtarthatók.

TÖZSDÉK.

BUDAPESTI ARU- és ERTEKTOZSDÉ.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 27.

A készáru piacra ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Magyar búzában rendkívül csekély, román és szerb áruban azonban bőséges volt a kínálat, amivel szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat fizettek. Mivel az eladók elég engedékenységet mutattak, meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 50.000 q. buza kelt el, — eközt alig 3000 q. magyar áru — a tegnapiaknál 10-20 fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 29,70 korona volt 80,5 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 25,60 korona 78 kilós szerb búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 10 fillérrel, az árpa 15 fillérrel olcsóbb, a zab és a tengeri változatlan. Forgalmába került: 400 q. árpa 14,40-15,25 koronás árakon és 200 q. zab 14 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet mindjárt megnyitáskor lanyhán és a tegnapi zárlatnál alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán a lanyha készáru piacra való tekintettel egyre fokozódott a kínálat, mi mellett, bár a forgalom nem volt valami nagyon élénk, lassan tovább visszazorultak az árfolyamok. Az októberi buza 8 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 27,22 koronán indult, lassan 27,06-ig tovább gyöngült és zárlatkor 27,14 után 27,08 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza huszonkét fillérrel, az áprilisi buza tizenhét fillérrel, az októberi rozs négy fillérrel, az áprilisi rozs tizenkét fillérrel gyöngült, az októberi zab két fillérrel javult, a májusi tengeri pedig változatlan maradt.

A készáru piacra elment:

Buza: Tiszavidéki: 500 q 80,5 29,70 K, 300 80 k, 300 q 80 k 150 q 79,5 k 29,40 K, 500 q 79 k 29,70 K, 300 q 76,5 k 28,60 K.
Pestvidéki: 100 q 70 k 29,40 K, 200 q 77 k 28,40 K.
Bánsági: 100 q 77 k 28,40 K.
Felsőmagyarországi: 300 q 78,5 k 28,60 K, 100 q 76 k 27,90 K nyirkos.
Tolnai: 200 q 78 k 28,60 K.
Román: 10,00 q 80 k 28,32 K, 5000 q 80 k 28,20 K, 6000 q 80 k 28,08 K.
Szerb: 3800 q 78,5 k 27,50 K, 550 q 78,5 k 27,50 K, 4000 q 78 k 27, K, 2600 q 78 k 26,60 K, 4000 q 78 k 26 K úszkós, 1000 q 78 k 25,60 K úszkós, 4800 q 77 k 26,80 K úszkós, 400 q 76,5 k, 3000 q 76,5 k 26,15 K kev. VIII. 26.
Szerémségi: 100 q 76 k 28,10 K.

Arpa: 200 q 14,40 K kpf par., 200 q 15,25 K kpf. par.
Zab: 100 q 14.— K kpf. dohos.

A készáru jegyzése a mai tozsán a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28,40-28,95
"	76	—	80	28,60-29,15
"	77	27,95-28,20	81	—
"	78	28,10-28,40	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28,20-28,65
"	76	—	80	28,45-28,90
"	77	27,80-28,05	81	—
"	78	28.—28,35	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28,30-28,55
"	76	—	80	28,50-29,80
"	77	27,90-28,15	81	—
"	78	28,05-28,35	82	—
Bánsági	75	—	79	28,40-28,75
"	76	—	80	28,60-28,95
"	77	27,95-28,20	81	—
"	78	28,10-28,40	82	—
Bácskai	75	—	79	28,40-28,75
"	76	27,60-27,95	80	28,60-28,95
"	77	27,95-28,20	81	—
"	78	28,10-28,40	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	18,85-19,05
középmínőségű új	—	—	—	18,65-18,85
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	14,55-14,85
II-rendű	—	—	—	14,15-14,55
Zab I-rendű	—	—	—	15,20-15,60
II-rendű	—	—	—	14,60-15,20
Tengeri belföldi új	—	—	—	15,60-15,80
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőüzletben köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:

Buza októberre 27,22-27,16-27,28-27,06-27,14.
 Buza áprilisra 27,42-27,38-27,50-27,26-27,34.
 Rozs októberre 19,30-19,24-19,30-19,66.
 Rosz áprilisra 19,72-19,70-19,74-19,66.
 Ujtengeri májusra 14,28-14,24-14,32-14,22-14,32.
 Zab októberre 14,64-14,66-14,62-14,68-14,60.
 Zab áprilisra 15,08-15,16-15,10 K.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	27,08-27,10
Buza áprilisra	27,30-27,32
Rozs októberre	19,28-19,30
Rozs áprilisra	19,72-19,74
Tengeri májusra	14,26-14,28
Zab októberre	14,66-14,68
Zab áprilisra	15,10-15,12
Repce augusztusra	—
Tengeri augusztusra	—

Budapesti gabonaforgalom.

1909. augusztus 25-től 1909 augusztus 26-ig.

Erkezett Elszállított méte mázsá

Buza	42247	—
Rozs	3004	—
Arpa	2412	3000
Zab	7105	—
Tengeri	7219	656
Liszt	42	26233
Korpa	—	4395

Értéktözsde.

A tözsde irányzata ma is szilárd volt, bár a forgalom meglehetősen mérsékelt maradt. A nemzetközi értékek piacán sem volt nagyobb mozgalom, mert a vásárlások egyedül az Államvasuti és Rimamurányi részvényekre szorítottak, melyek ma további emelkedéshez jutottak. A többi értékek meglehetősen gyengén voltak forgalomban. A helyi értékek piacán továbbra is a Városi villamos vasut részvényei iránt mutatkozott érdeklődés, melyeket élénken vásároltak. E vásárlások nyomában a Városi villamos részvényei további áremelkedéshez jutottak a mai nap folyamán. A helyi értékek közül néhány vasipari és építőipari részvény is volt tartott árak mellett forgalomban. A járadékpiac változatlan. Ma volt különben az ultimo prolongáció napja, mely sima és gyors lebonyolítást nyert. A déli tözsdén bekövetkezett realizálások az irányzatot zárlat felé elgyengítették. Az alant jegyzett értékeken kívül forgalomba került még: Hazai bank 285.—284,50 kor., Agrárbank 435.—436.—435.— kor., Drasche 558.— kor., Salgótarjáni 591.—591,50 kor., Magyar Villamos-sági 342,50 kor.

A előtözsden előfordult kötések:

Osztrák hitel 654,25-655.—, Magyar hitel 760.—759,50-760,50, Osztrák-magyar államv. r. 750,50-752.—751,50, Rimamurányi 606.—604,50-607.—605,50, Városi villamosvasut 282.—284,25-284.—, Közuti vaspálya 582,50, Déli vasut 115.—114.—korona.

A déli tözsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 655,25-654,75, Magyar hitel r. 760.—, Osztrák-magyar államvasut 752.—751,50 K, Ri-

mámurányi 608.50—606.—, Városi villamosvasut 284.50—286.50, Közuti vaspálya 582.—, Déli vasut 114.—, Magyar koronajáradék 92.65 koronán.

Díjbiztosítások Osztrák hitelrészvényre: holnapra 3—4 korona, nyolcz napra 6—8 korona, szept. hónap végére 18—20 korona.

Utóközvetítés délután 4 órakor:
Osztrák hitel 654.—, Magyar hitel 759.50, Államvasut 751.75, Jelzálogbank 443.25, Leszámitoló 481.—, Rímamurányi 606.—, Városi vasut 286.75, Közuti vasut 581.50 korona.

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, augusztus 27. (Saját tudósítónktól.) Az ausztriai és a magyar piacok irányzata lanyha volt. Magyar származású árukban a kínálat valamivel növekedett, ellenben romániai áruban alábbhagyott, de orosz származású áru nagy mennyiségben volt piacon. Érthető baisse ment végbe a prágai tözsdén, ahol a külföldi származású áruk nagy kínálatához bőségesen járult a belföldi cikkek kínálata és ez a lanyhulást még jobban előmozdította. Az itteni piacon gabonaneműekben orosz származású áruk voltak előtérben s ebből jelentékeny mennyiséget vásárolt a helyi konzum és a vidék, sőt a közvetítő kereskedelem is tömegesen lépett fel vásárlóként. Az árak állandóan, de csak mérsékelten hanyatlottak s a folytonos árcsökkenés bénítólag hatott a vásárlási kedvre. A hét második felében nagy üzletlenség uralkodott. Rozsban a kötések csak jelentéktelenek, az irányzat gyengült. Takarmányárak is hanyatlottak és zab nagy árcsökkenést szenvedett. Még árpában is csak csekély volt az üzlet, mivel finomabb minőségek alig voltak piacon, közepes minőségek iránt pedig nem mutatkozott vásárlási kedv, mert az eladók nem voltak hajlandók olyan mérséklésekre, minőket a konzum és az export kívánt. A mai piac a konzum szigorú tartózkodása miatt üzletlenség és az irányzat gabonaneműekben gyengült, amennyiben buza 10, rozs 5 fillérrel lett olcsóbb. A hét kezdete óta búzában az árcsökkenés 30 fillért tesz ki, rozsban körülbelül 15 fillért, takarmányárak ára ma nem változott és tengeri eddig 10 fillért vesztett, zab árcsökkenése azonban 30 fillért tesz ki. Árpa ma is üzletlenség és bágyadt volt. Közepes minőségeket olcsóbban lehetett volna szerezni.

Jegyzetelt buza: új tiszavidéki 14.85—15.25, bánáti 14.55—14.85, mosoni 14.10—14.30, tötfelvidéki csepeli 14.10—14.40, déli vasuti 14—14.40, marchfeldi 13.70—14.10, romániai 14.30—14.70, orosz 14.10—14.50 kor.

Rozs: tötfelvidéki 9.05—10.05, csepeli 9.80—9.95, pestmegyei 9.95—10.10, déli vasuti 9.90—10.05, különféle magyar 9.75—9.90, osztrák 9.75—10.— korona.

Árpa: Morvaországi 8.50—9.25, marchfeldi 8.25—9.—, tötfelvidéki 7.70—10.—, győri 7.70—8.30, közép-dunai állomások 7.30—7.75, déli vasuti 7.50—8.75, északmagyarországi 7.—7.75, tiszavidéki 6.80—7.40 korona.

Magyar tengeri 8.10—8.25, Cinquantin 10.30—10.60, **Magyar zab** 7.80—8.40, válogatott 8.30—8.60, korona.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, augusztus 27. (Saját tudósítónktól.) Az előtözsde irányzata a gyengült newyorki árjegyzések ellenében kedvező. Déli vasuti részvény és 3 százalékos déli vasuti elsőbbség nyomott volt, ellenben állandóan érdeklődés mutatkozott államvasuti és vasbányarészvények iránt. Korlátértékek közül hirtenbergi patrongyár új rendelések következtében és prágai vasmű emelkedett.

A déli tözsde nyugodt irányzattal és tartott árfolyamokkal nyílt meg, csak vasbányaértékek élénkültek és javultak. A forgalom későbbi során hitel- és államvasuti részvények valamivel gyengültek, egyébként a piac nyugodt volt.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 635.50, Laenderbank 489, Bankjegyesület 541.50, Union 572.50, Államvasut 751.—, Déli vasut 113.—, Alpési 697.50, rímamurányi 604.—, prágai vasmű 2693, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 273.—, Keleti vasut —, török sorsjegy 189.—, Hirtenbergi patrongyár 1080. K.

Bécs, aug. 27. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 113.45, Tiszai és szegedi kölcsön

sorsjegy 145.25, Magyar hitelbank részvény 758.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 481.—, Rímamurányi 605.25, Magyar cukoripar 20.30, Adria hajózási részvénytársaság 401.—, Magyar koronajáradék 92.65, 4 százalékos magyar földterhm. kötvény —, Magyar nyerm.-kötv. sorsjegy 201.75, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 448.—, Magyar kereskedelmi bank —.

Bécs, aug. 27. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 95.90, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.40, 1860-as sorsjegy 162.—, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 303.50, Bécsi Bankverein 540.25, Osztrák magyar bank 1772, Déli vasut 114.—, Dunagőzhajózási társ. 1010.—, Dohány részv. 371.—, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv. 117.30, Osztr. Lloyd 507.—, 4.2 száz. ezüst jár. 95.80—95.—, Osztr. koronajáradék 95.75, 1864-es sorsj. 297.—, Osztrák hitelintézeti részvény 652.85, Union-Bank 571.40, Osztrák Landerbank 471.90, Osztrák-magyar államvasut 750.50, Elbevolgyi vasut —, Alpési részvény 699.—, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.70, Lipótkohó 475.—, Török sorsjegyek 188.40 K. Szilárd.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, augusztus 27. (Tözsdejelentés.) A newyorki és londoni tözsde hatása alatt kezdetben eszközölt eladások nem tartóztatták fel a kohóértékek emelkedését, főleg, miután az Iron Monger jelentése is kedvező volt. Az emelkedés azonban legfeljebb 1%-ot tett ki csupán. Bankok megosztott irányzatot követtek, míg vasutak általában engedtek és pedig déli vasut Bécsre és amerikai vasutak New-yorkra vesztettek, utóbbiak azonban zárlat felé ismét javultak. A 3%-os birodalmi kölcsön mintegy 0.20%-kal emelkedett arra a hirre, hogy ebben az évben új kölcsönök nem kerülnek többé piacra. Villamosági részvények is egyenlőnek voltak. A további folyamatban a forgalom gyöngébb volt tartott árfolyamok mellett. Különösen kohórészvény 2%-kal magasabban jegyzett, mint tegnap, de zárlat felé kis lemorzsolódások történtek. A készpénzpiac ipari értékei főnyire gyöngébbek voltak. Ultimópénz 2 1/2% napi pénz 1 1/2%, magánleszámitolási kamatláb 2 1/2%.

Berlin, (Zárlat.) aug. 27. (Saját tudósítónktól.) **Zárlatok** jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 100.10, osztrák hitelrészvény 205.90, Déli vasut 22.10, orosz bankjegyek 216.90, 4 százalékos új orosz kölcsön 87.70, Disconto Commandit 191.10, Dinamitruszt 168.70, Harpeni 199.—, Unifikált török járadék 94.10, 4.2 százalékos ezüst jár. —, 4 százalékos magyar arany-járadék 95.60, Magyar koronajáradék 92.90, Osztrák-magyar államvasut 160.50, Bécsi váltóár 85.20, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 236.50, Gelsenkircheni 195.10, Laurakohó 188.—, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) aug. 27. 4.2 száz.-os papír-járadék —, 4 száz.-os osztrák ar.-jár. 100.—, Magy. ar.-jár. 95.55, Osztrák hitelint. részv. 205.80, Osztrák-magyar államvasut 160.40, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.17, Bécsi Bankverein 137.70, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4.2 százalékos ezüst-járadék 99.35, Osztrák koronajáradék 95.90, Magyar koronajáradék 99.—, Osztrák-magyar bank 127.—, Déli vasut részvény 22.10, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.16, Párisi váltóár 811.75, Union bankrészvény 132.40, Alpési bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) aug. 26. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.90, 1860. sorsjegy 163.—, Déli vasut 21.85, 4 százalékos arany-járadék 99.80, Osztrák hitelrészvény 205.90, Osztrák-magyar államvasut 160.25, Olasz járadék 104.50, 4 százalékos Magyar arany-járadék 95.70, Gyenge.

London, aug. 27. Angol consol 8 1/4.

Páris, (Zárlat.) aug. 27. 3 százalékos francia járadék 98.17, Osztr. arany-járadék 101.80, Magyar arany-járadék 97.50, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 506.—, 3 1/2 százalékos Olasz járadék 105.10, Déli vasut elsőbbségi kötv. 297.—, 5 százalékos marokkói járadék 518.—, 4 százalékos 1890. román kölcsön —, 4 százalékos kons. amort. román jár. 93.60, 4 százalékos amort. román járadék —, 5 százalékos orosz járadék 103.80, 4 és fél százalékos 1909. orosz jár. 97.52, 4 százalékos spanyol jár. 98.90, 4 százalékos unifikált török jár. 95.10, Török sorsjegy 176.75, Török dohányrészvény —, Osztrák földhitelintézet 1225.—, Osztr. Landerbank 507.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris —, Banque Ottomane 720.—, Osztrák-magyar államvasut 805.—, Déli vasut 121.—, Meridionalvasut —, Hartmann gépgyár 565.—, Rio Tinto 1933.—, Sucrerie d'Égypte —, Tula 344, Urikányi kőszén 165.—, Chartered 4675, De Beers 402.—, East Rand 130.50, Jagersfontein 172.50, Trans. Land Cop 77.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.80, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 11/16, Olasz aranyváltó (rövid) 11/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csekk Londnra 251.75, Magánkamatláb 1 1/4, Szilárd.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körut 24., L. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Finsen-féle lviámpa fűrdők (szív) és veredényelmeszedés ellen.
Elektromágneses gyógyítás
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfűrdők (Elektrotherm).
Villamos fényfűrdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfűrdők.
Szénsavas fűrdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Idegyengeségi állapotok.
Álmatlanság, Fejfájás.
Nüdesek (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzés (Neuralgiák, ischiás).
Berlinozvelőservadás (Neb).
Szívbetegségek.
Veredényelmeszedés.
Köszvény és csusz, reuma, izületi és eszthajok.
Székrekedés, Gaganatok.
Anyagcserehajok (Elhízás, cukorbeteg, vérszegénység).
Bőrbajok, Bőrviszketeg.
Lupus.
Hajhullás, kopaszodás.
Szűrtelenítés (nőknek és arcon).
Aranyeres esemék.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közvágóhid igazgatósága.) Augusztus 27-én. Előző napi eladatlán maradvány 443 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz. Pótfelhajtás — drb. sertés, — drb süldő, 0 drb malacz. Mai felhajtás 914 drb sertés, 46 drb süldő, 0 drb malacz, összesen 1357 drb sertés, 46 drb süldő, 0 drb malacz. Eladatott 1141 drb sertés, 46 drb süldő, 0 drb malacz. Mai maradvány 218 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz.

Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg 1. rendű 350 kilogrammon felül életsulyban 112—116 fill., életsulylevonással — fillér. II-örendű 280—330 kilogrammig — fill., életsulylevonással — fillér, silány 128—134 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül élös. — fillérig, életsulylevonással 142—148 fillérig, fiatal közép 220—300 kg-ig — fill. életsulylevonással 134—150 fill.-ig, fiatal könnyű 120 kilogrammig — fillérig, levonással 134—150. Hussertes, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig — fill.-ig, életsulylevonással — fillérig, belföldi süldő 128—132 fill.-ig, külföldi süldő — fillér, malacz — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, életsulyban értendőek. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

Kobányai sertés piac.

Budapest, aug. 27. Hízott sertésárak. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felül) — fillér, Öreg közép (páronként 300—400 kg-ig) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül súlyban) 140—142 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kg-ig terjedő súlyban, 142—144 fillér, könnyű (páronként 250 kg-ig) — fillér. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felül) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kg-ig) 142—143 fillérig, könnyű (páronként 240 kg-ig) 144—145 fillérig.

Sertéslétszám: 1909. évi aug. hó 25. napján volt készlet 28198 darab, — 1909. aug. hó 26-án felhajtott 105 drb. — 1909. aug. hó 26-án elszállított 486 drb, — 1909. aug. hó 27. napjára maradt készletben 27817 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, aug. 27. Felhajtott 1270 darab élő borjú, (közte 25 rugott), 0 drb leölt borjú, 0 drb növendékmárha, 0 drb élő bárány. Árjegyzések: elsőrendű élő borjúkért 98—108 fillérig, kivételesen 110—112 fillér, kővér minőségű élő borjúkért 84—96 fillérig, leölt borjúkért — fillér, silány és rugott borjúkért 6—70 fillérig, növendékmárháért — fillérig kilogrammonként (lev. nélkül). Az irányzat lanyhább volt, az árak 4—6 fillérel kg.-ként emelkedtek.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

Használatával valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székeszékében szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		K.-tol	K.-ig
		1908	1909		
újszvidéki új	75	28.60	29.10		
" " " "	76	28.80	29.30		
" " " "	77	28.25	28.50		
fehértúrói új	78	28.30	28.60		
" " " "	79	28.60	29.00		
" " " "	80	28.60	29.00		
pestvidéki új	75	28.40	28.80		
" " " "	76	28.70	29.15		
" " " "	77	28.20	28.50		
" " " "	78	28.40	28.80		
lánási új	75	28.50	28.85		
" " " "	76	28.80	29.15		
" " " "	77	28.25	28.55		
" " " "	78	28.20	28.50		
dácska új	75	28.60	29.10		
" " " "	76	28.80	29.30		
" " " "	77	28.25	28.55		
" " " "	78	28.20	28.50		

Egyéb gabonaneműk		100 kilogramm ára	
		K.-tol	K.-ig
Rozs	elsőrendű új	18.90	19.10
"	elsőrendű ó	18.70	18.90
"	középmínőségű új	18.70	18.90
"	középmínőségű ó	18.70	18.90
Arpa	elsőrendű új	14.35	14.55
"	elsőrendű ó	14.35	14.55
Zab	elsőrendű új	15.40	15.60
"	elsőrendű ó	15.40	15.60
Tengeri nyár	elsőrendű új	15.50	15.70
Repeze	elsőrendű új	27.00	28.00

Burgonya		Fehér	Rozsa	Sárga
Koronától-koronáig				
Dunántúli	elsőrendű új	14.00	14.20	14.40
Északmagyarországi	elsőrendű új	14.00	14.20	14.40
Nyírségi	elsőrendű új	14.00	14.20	14.40
Irdéyi	elsőrendű új	14.00	14.20	14.40
Bánási	elsőrendű új	14.00	14.20	14.40
Pesti	elsőrendű új	14.00	14.20	14.40

Különféle termények	Faj	Pénz		Áru	
		koronánként	koronánként	koronánként	koronánként
újszvidéki	budapesti	168	169		
szalonai	vidéki	145	146		
"	prima, légszárított vidéki	145	146		
"	varosi légszárított 4 darabos	149	150		
"	füstölt				
szilva készárú	bosznia, 1908. évi usance-min.				
"	1908. " " 100				
"	1908. " " 85				
"	szerbiai, 1908. " usance-min.				
"	1908. " " 100				
"	1908. " " 85				
szilva készárú	szlavin, 1908. " " 100				
"	1908. " " 85				
herény	lucerna magyar 1908				
"	vörös aprós emű 1908				
"	középszemű 1908				
"	nagy szemű 1908				

A RENEGÁT

— EREDETI REGÉNY. —
IRTA: DÉRI GYULA.

Moulinsné gazdag fizetést ígért s a legtapasztaltabb ügynököt kívánta. Az éppen kéznél volt, s a hölgy, ki nem akart időt veszíteni, maga mellé ültette őt a kocsijába.

Utközben aztán előadta neki megbízása tárgyát. Mikor Lemaître nevét említte előtte, az ügynök, ki valóban művelt, értelmes ember volt, sietve jegyzé meg:

— Lemaître Jakab ur? Ismerem.

— Mi az az ember? kérde „Villmers bárónő.”

— Képviselő s egyike a gyanusoknak.

— Mit ért ön ezalatt?

— Azt bárónő, hogy hir szerint ő is azokkal tart, akik forradalomra törekcsenek.

— S kik azok?

— A képviselők közül talán öten hatan; köztük a legveszedelmesebb valami Greppo.

Moulinsné nem minden meglepetés nélkül hallgatta az ügynök szavait. Eddig sokkal kevesebbet törődött a politikával, semhogy az uralkodó áramlatokról tudomással bírt volna, s ha annyit hallott is, hogy Du Charras Kamillnak politikailag bizonyos rossz híre van, ami féltelmessé teszi őt a kormány szemében, arról sejtelve sem volt, hogy az a párt, melyhez tartozik, s azok az emberek, kikkel közeli összeköttetésben áll, oly mértékben kompromittáltak, hogy veszedelmes terveik közbeszéd tárgyát képezik.

Milyen öröm volt az neki, hogy ezt megfudhatta! Mily szívesen hallgatta az ügynöktől mindazt, ami ez emberekre vonatkozott, s mily gyönyörűséggel gondolt rá, hogy nyomorulttá fogja tehetni ezt az embert, kit tegnap

Allamadósság közzéadások

Magyar aranyjárdék 4%	113.50	114.00
koronajárdék 4%	89.50	90.00
koronajárdék 4%	93.75	94.25
koronajárdék 4%	78.50	79.00
All.köl. Vaskapu celjar. 6.3%	200.00	201.00
1870. nyerevény kölc. 100 frt	200.00	201.00
Horv.-szlav. reg.-k. 1 1/2%	93.00	93.50
M. földteherment. kötv. 4%	94.00	94.50
Horv.-szlav. 4%	143.50	144.00
Tiszai szegedi nyer. kölc. 4%	95.75	96.25
Konv. osztr. adóm. koronaj. 4%	68.75	69.25
Egyes. osztr. jár. papia. 4 1/2%	98.75	99.25
oszt. ezüst 4 1/2%	117.50	118.00
Osztrák aranyjárdék 4%	95.75	96.25
koronajárdék 4%	181.50	182.00
áll.-sors. 1860. 1000K 4%	234.00	235.00
1860-ból 200K 4%	202.00	203.00
1864-ből 200K 4%	202.00	203.00
1864-ből 100K 4%	94.25	94.75
Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%	99.25	99.75
vassúti 1898. 4 1/2%	99.25	99.75
1902. 4 1/2%	91.00	91.50
Bpest. székess.-föv. kölc. 4%	91.00	91.50
Bpest székess.-föv. kölc. 4%	91.00	91.50
Orosz államköcsönök aug. v. 5%	99.75	100.25

Záloglevelek. Elsőbbségek.

Belvár. tkpt. r.-l. 4 1/2%	98.50	99.00
Hazai bank r. kam. kötv. 4 1/2%	98.50	99.00
Egyesült. föv. tkpt. 4 1/2%	92.50	93.00
Korona ert. 4%	101.00	101.50
Kisbirt. orsz. földh. 34 év 5%	101.00	101.50
50 1/2 evre 5%	98.00	98.50
50 1/2 evre kor. ert. 4 1/2%	98.00	98.50
M. agrár-jár.-b. szőlőköt. 4%	98.50	99.00
járódköt. vt. 4 1/2%	98.50	99.00
záloglel. kölc. 4 1/2%	92.50	93.00
M. áll. tkpt. r.-l. 50 evre 4%	92.50	93.00
65 evre 4%	92.50	93.00
65 evre 4 1/2%	92.50	93.00
Magy. földhitelint. 41 evre 4%	92.50	93.00
50 evre 4%	84.00	84.50
68 evre 3 1/2%	82.00	82.50
szab. és talajjav. 4%	99.50	100.00
M. jelz. hitel. rft.-ban 4 1/2%	98.00	98.50
ugyanaz 50 evre 4 1/2%	93.00	93.50
forint értékben 4%	93.00	93.50
50 evre kor. 6. 4%	93.00	93.50
közs. kötv. 50 evre 4 1/2%	93.00	93.50
ugyanaz 50 evre 4%	93.00	93.50
50 év vt. 110 frt. 4%	110.00	110.50
nyer. kötv. rft. 6. 4%	121.00	121.50
oszt. felülb. 4%	104.00	104.50
nyer. kötv. kor. 6. 3%	93.00	93.50
M. Jeszám. pvtl. kö. 50 evre 4%	93.00	93.50
65 4%	93.00	93.50
M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%	98.50	99.00
közs. kötv. 80 evre 4 1/2%	98.50	99.00
közp. kötv. 70 evre 4 1/2%	98.50	99.00
Orsz. közp. hitelsz. kötv. 4%	100.00	100.50
Osztr.-am. bank 50 év o. 6. 4%	97.70	98.20
kor. 6. 4%	98.50	99.00
P. hazai. tkpt. közs. kötv. 4 1/2%	92.50	93.00
100 K n. e. nyköt. 4%	104.00	104.50
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%	99.50	100.00
K. 6. 4%	93.00	93.50
közs. kötv. vt. 110 frt. 4 1/2%	103.00	103.50
közs. kötv. vt. 105 K. 4%	92.50	93.00
Adria tengerhajóz. r.-l. 4 1/2%	99.50	100.00
Bpesti közúti vaspálya 4%	93.00	93.50
Bpest városi villamos vasút 4%	91.00	91.50
Déli vasút 100 márk. ert. 4%	111.00	111.50

Bankok részvényei.

Angol-osztrák bank	302.00	303.00
Budapesti bankgyűjtés-t.	25.00	26.00
Első magyar iparbank	395.00	396.00
Hazai bank aug. v. 5%	283.50	284.00
Hermes magy. áll. váltólel.	359.00	360.00
Magy. agr. és jár. b. r.-l. 5%	432.00	433.00
M. áll. hitelbank aug. v. 5%	759.75	760.00
M. jelzáloghitelb. aug. v. 5%	443.25	443.75
Magy. kereskedelmi r.-l. 5%	1570.00	1571.00
Magy. k. sz. osztályosr. 5%	481.00	481.50
M. Jesz. és p.-b. aug. v. 5%	1009.00	1010.00
M. pénzt. k. p. h. b. r.-l.	210.00	211.00
M. tkp. közp. jelz. ja 5%	850.00	851.00
Magyar telephit. és par. bank	654.50	655.00
Osztrák-hitelint. aug. v. 5%	1770.00	1771.00
Osztrák-magyar bank 5%	848.50	849.00
Pesti m. keresk. bank 5%	569.00	570.00
Unionbank 5%	569.00	570.00

Takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár 5%	607.00	608.00
Rudapesti III. ker. takarékp.	207.00	208.00
Budapest-Erzsébetvárosi tkp.	205.00	206.00
Budapest-Lipótvárosi bankrt.	157.00	158.00
Bpesti tak. sorsz. zálogk. r.-l.	420.00	421.00
Egyesült bpesti fővárosi tkp.	2255.00	2256.00
Magy. áll. takarékpénzt. 5%	605.00	606.00
Magyar orsz. központi tkpt.	1640.00	1641.00
Pesti hazai első takarékp.	18350.00	18360.00

Biztosító társaságok.

Első magyar áll. biztosító	10300.00	10310.00
Fonciero pesti bizt. int. 5%	290.00	291.00
Magy. jég- és vízint. 5%	320.00	321.00
Nemzeti baleset biztosító 5%	208.00	209.00
Pannónia vízint. int. 5%	2375.00	2380.00

Gőzmalmok.

Borsod-Miskolci gőzm. r.-l.	410.00	411.00
Concordia	250.00	251.00
Első budapesti	1470.00	1475.00
Erzsébet	350.00	351.00
Lujza	300.00	301.00
Pesti hengermalom	375.00	376.00
Pesti molnárak és sülők	325.00	326.00
Pesti Viktoria	575.00	576.00

Különféle vállalatok.

Bpest-szi-lőrinczi téglagyár	427.00	428.00
Egyes. tégl. és cementgy. 5%	226.00	227.00
Északm. egy. közs.-bánya 5%	313.00	314.00
Felsőm. banya és kohóint. 5%	560.00	561.00
Kőbányai gőztéglagyár	1350.00	1355.00
Középbánya és téglagyár	592.00	593.00
Magyar aszfalt r.-l.	169.50	170.00
Magyar áll. kőszob. r.-l. 5%	650.00	651.00
Magyar koromgyár 5%	227.00	228.00
Salgótarjáni kőszobánya 5%	592.00	593.00

Ujlaki tégl. és mészgépző

Első m. gazdasági gépgyár 5%	380.00	381.00
Danubius-hajógyár 5%	381.00	381.50
Fegyver- és gépgyár r.-l. 5%	100.00	101.00
Ganz és társa vasöntő	3060.00	3065.00
Magyarbeiga fémipargyár-r.-l.	273.00	274.00
Nicholson gépgyár részv.-lárs.	197.00	198.00
Rimamur. vasöntő aug. v. 5%	605.75	606.25
Schlick-féle vasöntő	453.00	453.50
Weitzer J. gépgyár r.-l.	430.00	431.00
Franklin-társulat	508.00	509.00
Könyves Kálmán m. r. l.	202.00	203.00
Brassói cellulose gyár r.-l. 4%	293.00	294.00
Bpesti áll. villamoságyr. 5%	390.00	391.00
Első magyar detüöntő	340.00	341.00
Első magyar gyapjúmosó	789.00	790.00
Első m. részv.-serfőző	5150.00	5155.00
Első m. sertésüzem	550.00	551.00
Első magyar szálloda r.-l.	525.00	526.00
Fümmet rishántó kom.-gy.	2760.00	2765.00
Gschwind-féle szeszgyár	1390.00	1395.00
Hungaria mltárgyágyár	372.00	373.00
Kőbányai polgári serfőző	387.00	388.00
Magyar cukoripar 4%	2081.00	2082.00
Magyar vasúti forg. r.-l. 5%	381.00	382.00
Magyar villamosági rvt. 5%	1770.00	1771.00
Royal-szálloda részv.-lárs.	144.00	144.50
Szegedi kenderfonógyár r.-l.	900.00	905.00
Adria tengerhajózási r.-l. 5%	410.00	411.00
Bpesti közúti vasút aug. v.	582.00	582.50
Bpesti vill. városi vasút 5%	355.00	356.00
Bpesti vill. városi vasút 5%	286.00	286.50
Bpest-újpest-rákosp. vill. vas.	79.00	79.50
Déli vasút aug. v.	170.00	171.00
Dunagőzhajózási társ. 5%	113.50	114.00
Kassa-derbergi vasút 5%	1000.00	1005.00
Magyar h. é. vasutak	360.00	361.00
Magyar nyugoti vasút	320.00	321.00
Osztr.-magy. államv. aug. v.	401.00	402.00
Pécs-barcsi vasút	751.00	751.50
Sorsjegyek	410.00	411.00

Bazilika sorsjegy

osztrák felülb.	20.00	20.50
Bazilika sorsjegy nyar-jegy	22.00	22.50
Bécsv. nyer. kölc. 1874. év	6.00	7.00
Erzsébet szanatórium sorsj.	622.00	625.00
József sorsjegy	8.00	8.50
oszt. felülb.	12.50	13.00
Magyar vöröskereszt sorsj.	12.50	13.00
oszt. felülb.	28.00	29.00
Osztrák vöröskereszt sorsj.	33.00	34.00
Osztrák hitelint. sorsjegy	494.00	495.00
Pálfly-sorsjegy	224.00	225.00

Pénzjegyek és váltók.

Arany, magyar v. osztr. v. r.	11.35	11.43
" " " " " " " " " " " "	11.27	11.33
" " " " " " " " " " " "	19.06	19.12
" " " " " " " " " " " "	19.06	19.12
" " " " " " " " " " " "	28.47	28.53
Német b. bankjegy (100 mk.)	117.25	117.50
Francia b. (100 frank)	95.20	95.40
Olasz bankj. (100 lira)	95.05	95.30
Papírbeli darabonként	2.54	2.55
Római bankjegy (100 lei)	95.25	95.50
Amsterdam (100 holl. forint)	198.20	198.50
Váltók London (100 font stl.)	239.75	240.00
New-York 100 dollár	490.00	492.00
német bankp. 100 m.	117.25	117.50
olasz bankp. 100 lira	95.05	95.30
Páris 100 frankort	95.20	95.40

még imádott, s akiért olyan boldogul tudott volna meghalni!

— Önnek egyelőre nem lesz más feladata, mondá az ügynöknek, mint az, hogy Lemaître ur felől nekem részletes adatokat szerezzen. Ismertesse meg velem multját, jellemét, mostani viszonyait, összeköttetéseit; szóval az egész ember hü rajzát kívánom.

KÜLÖNFÉLÉK.

Imakönyvbe.

Mikor áhitattal buzgón imádkozol,
Amikor felőlem el-gondolkozol,
Tudom, a jó Istent térdre hullva kéred:
Bocsássa meg nekem az Irgalom atyja,
A mit te ellened gyarlóságom vétett.

Imádkozó ajkad nevetem susogja;
Bus fejed — miként a szomoru fűz lombja —
Léhajlik a nehéz gondok terhe alatt,
Amíg lázban égő szemeidből a köny
Nyári borulásnak záporaként szakad.

S míg én hajléktalan, uttalan utakon
Nehéz végzetemmel küzdök, tusakodom;
A lelkeim ejtett égető sebeket
Csókjaiddal hűtöd s gondosan ápolva
Puha meleg kézzel be is kötözteted.

Kiket így gondolnak, szeretettel óvnak,
Mint te engem, — azok soha meg nem halnak.
Éj életre kelve, új életre szállva
Kihűlt hantaimban is tovább élek én:
A te áhitatos imáidba zárva.

Gyulai János.

(A papirgyártásról.) A papirfogyasztás folytonos gyorapodásával állandó gondot ad a gyárosoknak az a törekvés, hogy az erdőségek pusztulásával gondoskodni kellene olyan anyagokról, amelyek a papirgyártáshoz a faanyagot pótolják. Jelenleg évente nyolcz millió tonna papirt gyártanak, melynek ötvenöt százaléka Európára, negyvenhárom pedig Amerikára esik. Az egyes európai államok között a gyártás mennyisége a következőképpen oszlik meg: Németország tizenhét, Anglia tizenegy, Franciaország hét, Ausztria-Magyarország öt, Oroszország három és félszázalékát gyártja, ezzel szemben az amerikai Egyesült-Államok termelése negyven százalékosat tesz ki. A papirgyártásnak, ennek a nagyon fellendült iparágaként a korlátozása az igények folytonos növekedése miatt teljesen lehetetlen és így jogos aggodalommal feltjük érdeinket a pusztulástól, annál is inkább, mert ebbeli aggodalmaink alaposságát az amerikai őserdők ritkulása és kiirtása félelmesen igazolja. Fakészletünk

Mint mondtuk, a korcsma czégére bizonyos nevezetességet képezett. Állt az ugyan is egy sötét tájképből, középen egy fekete ökörrel, mely előtt egy pápaszemes kövér pap mély alázatossággal emel kalapot. A kép alá pedig ez van írva:

„A félreismeret tinóhoz.“

Du Charras Kamill megszabadulása után harmadik napon esti 8 órakor a Lázár-utcai korcsmába egy vendég tért be, kinek öltözete semmiben sem különbözött a többi munkásétól, arca azonban közelebről tekintve sokkal több értelmet árult el, sőt vonásai is jóval finomabbak voltak, semhogya le ne rítt volna róla a durva mez, mely tagjait fődé.

Hanem a korcsmáros számos vendége közt nem igen akadt, ki mindezt megfigyelte volna. A legnagyobb rész sietett az evéssel, mert a „félreismeret tinó“ korcsmárosa azt a különös üzleti rendet honosította meg, hogy az ételek árát időszerint számította. Ezt úgy kell érteni, hogy a vagdalt husos leves például fél frankba került, ha a vendég a megrendeléstől számítva egy negyed óra alatt fizette ki; a második negyed órában már 10 czenttel többet fizetett érte s így tovább minden negyed órái lebzselés ételenként 10—15 czentbe került. A félreismeret tinó korcsmárosának ebből az a haszna volt, hogy asztalainál üzletének látogatói nem tartották órahosszant lefogalva a helyeket, hanem szépen föl váltották egymást s így az aránylag nem valami tágas helyiségben naponként átlag mintegy háromezer ember fordulhatott meg.

Ponthieu polgár, a tulajdonos, fénybőrernyőjü selyemsapkát viselt s folytonosan vendégei közt volt, jelszava lévén, hogy a legtöbb korcsmárosnak azért nincs háza, mert nem tudja megtakarítani, amit az emberei ellopnak s amivel a vendégei adósok maradnak. Ponthieu ennél fogva mindig részen állt s büszkén hangoztatta, hogy tőle soha egy czent érot sem lopott el büntetlenül

megóvása érdekében tehát a papirgyártás számára más cellulóze-tartalmu anyagokról kellene gondoskodnunk. Negyvenöt-negyvenhat százalékos cellulózet tartalmaznak a különböző szalmaművek. De ez a cellulózemennyiség aránylag véve igen kevés, a szalmát pedig egyébként is sokféleképpen felhasználjuk és értékesítjük. Papirgyártás céljaira igen alkalmas anyag az Algirban, Tunisban s általában a Földközi-tenger mellékén termő Espartofü, amelyből különösen angol papirgyárak elsőrendü gyártmányt állítanak elő. Ötvenöt százalékos cellulózet tartalmaznak a bambuszrostok, amelyeket különösen Indiában és Kinában használnak fel papirgyártásra, de amelyet Európában és Amerikában éppen annyira mellőznek, mint a papir-eperfát, amely tartós kínai és japánpapir gyártására szolgál. Papirgyártásra alkalmasak ezenkívül a különböző banánafajok, agavék és a madaguacserje, amelyekből igen tartós papirt gyártanak. Igen tartós és könnyen beszerezhető anyagok képezik a papirgyártásnak a turfrostok, amelyekből különösen sok színes papirt készítenek. Ennek az anyagnak a nagyobb mennyiségben való feldolgozásától és a papirgyártásban való elterjesztésétől várhatjuk leginkább a jelenleg nagy mennyiségben felhasználni szokott faanyag pótlását és helyettesítést és így az erdőségek megmentését. Legújabbán szőlővesszőkkel kísérleteznek, kiváltképpen Franciaországban és jelentékeny eredményeket tudnak felmutatni. A fafogyasztás mindazonáltal még világszerte annyira túlnyomó, hogy ha rövid időn belül nem gondoskodunk annak pótlásáról, annak a veszedelemnek nézünk elébe, hogy legnagyobb erdőségeinket mihamar sivar pusztaságok váltják fel.

(Vadászat Atrikában léghajóval.) Boyce amerikai milliomas, két nagy chicagói hetilap tulajdonosa hatodmagával legközelebb felette érdekes afrikai expedízióra indul. Uganda vidékére fognak utazni, hogy azon a tájékon oroszlanokra és más állatokra vadászzanak. Az expedízió felszerelése majdnem félmillióba kerül és tartalmaz három léghajót, huszonhárom drága fényképező gépet, egy teljes kinematográfot, hatszáz világító patront, negyven eregetni való sárkányt, egy egész láda vegyszert cizket, filmeket és lemezeket, meg sok egyéb szükséges holmit. Mintegy négyszáz benszüllött szerződtenek majd az expedízióhoz, akiket mozgófényképek bemutatásával fognak megbarátkoztatni. Azonkívül visz magával Boyce gramofonokat a legújabb felvételekkel, hogy a néger esténként a farszító napi munka után Tetrazzini és Caruso énekében gyönyörködhesse.

semmiféle pinczés, sem nála kétszer nem maradt adós egyetlen egy vendég.

Volt is látszaja a fáradozásainak; a 9-ik számu házat, melyet atyjától sok ezer frank teherrel vett át, nyolcz-tíz év alatt teljesen kitisztázta az adósságoktól, tágas pinczéiben pedig annyi bort halmozott rakásra, hogy, amint egy katonavendége állította, Páris egész helyőrségét leitathatta volna vele.

Ponthieu erkölcein és szokásain azonban az anyagi gyorapodás a legcsekélyebb változtatást sem tette. A derék férfi megmaradt éppen olyan gorombának, mint azelőtt volt s a szavakkal egy szikrával sem bánt fukarabul, szívesen juttatván azokból minden tisztességes vendége számára, olyat, amilyent kiki megérdemelt, s mennyit a vendéglő nagy forgalma megengedett.

Az a jóarcu munkás, kiről az imént megjegyzők, hogy az öltözete leri róla, gyorsan elköltött egy szelet früzczombot s aztán, mint aki az üzleti renddel alaposan ismerős, gyorsan Ponthieu polgárt hívatta.

A félreismeret tinó tulajdonosa aprópénzt vett a kezébe s várta a vendég szavait.

— Egy früzczomb-szelet, — szolt a munkás.

— Hatvan czent — válaszolt Ponthieu.

— „Algir és Napoleon“ folytatta a vendég.

Ponthieu hirtelen körülnézett, aztán mintha a pénz után hajolna, száját közelebb vitte a munkás füléhez s halkán e szót ejté ki:

— „Boulogne.“

— „Strassbourg“, válaszolt amaz.

— „1851.“

— „1870.“

— Vigyázza meg, hogy melyik ajtón megyek ki — mondá erre Ponthieu — s két perc múlva kövessen.

A munkás fejével bólintott, Ponthieu pedig a nagy étterem hátszó falába vágott ajtók egyikén át eltűnt.

A sárkányokat fotografálásokra fogják használni, ha erre az erős szél miatt a léghajók nem lesznek alkalmasak. Boyce nagyon büszke arra a módszerére, amelylyel oroszlanokat fog éjszaka és a szabadban fényképezni. Az erdőben csalétek gyanánt elhelyeznek egy darab hust. A csalétek köré felállítják a hat legnagyobb fényképező gépet, amiktől nem messze egy mikrofon lesz, amelyet az expeditorokkal kábel köt össze. A társaság két mértföldnyire helyezkedik el és mindenki a füléhez illeszti a mikrofon hallgatóit. Mikor az oroszlanok megérkeznek, ordításuk és a zsákmányért folytatott harcuk hallhatóvá válik a mikrofon hallgatóiban, mire fellángolnak a fényszórók és egyidejűleg automatikusan működni kezdenek a fényképező gépek. A módszert Amerikában kipróbálták kutyákkal. Boyce már előre örül a remülten meglepődő oroszlanokat ábrázoló fényképfelvételeknek.

(Félmillió egy katalógusért.) A világ legdrágább katalógusa kétségen kívül a Pierpont Morgan mügyüjteményéről szoló háromkötetes katalógus, amely most jelent meg s amely valóban páratlan a maga nemében. A katalógus előállítására kerek félmillió koronába került s kéziratos betűkből szedték. Azonkívül husz külön példányt készítettek uralkodók és államfők számára s ennek a husz példánynak az előállítása negyedmillió koronába került. A katalógus megjelenése szenzaciót keltett az író- és művészvilágban. Évek hosszú sorának munkája előzte meg a ritka értékű mű megjelenését. A mügyüjtemény reprodukciói, amelyek e mü legértékesebb anyagát szolgáltatják, a sokszorosító művészet remekéi. A könyv papírosát külön e czétra Hollandiában készítették; a nyomtatással London leghiresebb nyomdáját bízták meg s ugyancsak külön vállalat végezte a bekötést és külső díszítést. A reprodukciók előállításával Amerika legkiválóbb művészeit bízza meg Pierpont Morgan s e reprodukciók csodálatos hűen adják vissza az eredeti műkincseket. Hónapokon át azzal foglalkoztak szakemberek, hogy az eredeti festményekről lekapart kis festékréteget analizálták s az így kapott színösszetétel nyomán készítették a sokszorításhoz szükséges festékanyagot. A nyomáshoz való lapokat is Londonban készítették. A katalógusban a Morgan-féle mügyüjtemény minden egyes darabja reprodukálva van. Maga a gyüjtemény huszonöt milliót ér.

A munkás a mondott időre követte.

Mikor ismét találkoztak, a korcsmáros így szolt hozzá:

— Keresse fel az udvarban a hátulszó lépcsőt s menjen a második emeletre, ott a lépcsővel szemben talál egy ajtót, azon, ha a jelt megadja, bebocsátják.

Ezzel sarkon fordult, visszament az étterembe s a munkást saját sorsára bízza.

Ez a halványan világított udvarba lépett s rövid keresés után megtalálta a jelzett lépcsőt.

A második emeletre érve a szemközti ajtón ujjával halkán dobolni kezdte a Marsellaise két első pattogó ütemü sorát.

Kis várta megnyílt az ajtó.

A munkás elé egy háziszolga kinézésü, rövidre nyírt haju, bőrkötényes férfi lépett s barátságosan hangon kérdezte:

— Mit akar ön itt? Ez a Ponthieu ur magánlakása, ha vele akar beszélni, menjen le a korcsmába.

— Ön téved, válaszolt a munkás, ez itt nem a Ponthieu lakása, hanem Algir, és én lent nem őt találnám, hanem Napoleont.

— Akkor jöjjon be, válaszolt a bőrkötényes s maga előtt beeresztvén a vendéget, hátuk mögött becsukta az ajtót.

A idegen szük előszobában találta magát, melyet halvány éji lámpa világított meg. A háziszolga szóltanul nyitott meg valamivel később egy ajtót, az egy tágasabb szobába vezetett, mely a közepén álló nagy kerek asztalról s a fal melletti magas éléstárról következtetve ebédli lehetett.

— Foglaljon helyet, — szoltott most a bőrkötényes s egy székre mutatott.

A idegen leült.

— Tudja ön, hol van most? — kérde aztán tőle.

— Tudom, — válaszolt a kérdező.

(Folyt. köv.)

Az A l'occasion du On the occasion of the Den bei Gelegenheit des

orvos-kongresszus

alkalmából a fővárosban időző n. é. vendégeket és idegeneket

férfi-, fiu- és leányka-ruha-telepem

megtételezésére (vételkényszer nélkül) tisztelettel meghívom!

Neumann M.

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, IV., Muzeum-körút 1-3.

Congrès médical.

J'invite les hôtes et les étrangers qui séjournent à Budapest à visiter (sans aucune obligation d'achat) mon

magasin de vêtements pour hommes et pour enfants.

Neumann M.

Fournisseur de la Cour Impériale et Royale

Budapest, Muzeum-körút 1-3.

Medical Congress

I beg to invite the guests and strangers stopping in Budapest to visit (without any obligation to purchase) my

Gentlemen and Children's Clothing Emporium

Neumann M.

By Appointment to the Imperial and Royal Court.

Budapest, Muzeum-körút 1-3.

Ärzte-Kongresses

in der Hauptstadt anwesenden geehrten Gästen und Fremden empfehle mein

Herren-, Knaben- und Mädchen-Kleider-Etablissement

zur gef. Besichtigung (ohne Kaufzwang).

M. Neumann

k. u. k. Hoflieferant

Budapest, IV., Muzeum-körút 1-3.

958. sorozat Bon 028. szám

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mű- és készítősz. Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt százalékos árkedvezményt adni az ered.

F. Bergerand fils,

parisi különlegességek (óvszerek) gyártmányából. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen, zárt leveleiben küldetik.

Kivágatott az „Egyetértés”-ből. 26706

Most jelent meg!

Tátrakalauz

Utmutató a Magas Tátrába és a tátravidéki fürdőkhöz. — A Magyarországi Kárpátgyógyászati Közműködésével szerkesztette dr. Szontagh Miklós, átnézte dr. Jarmay László. Térképpel. Negyedik kiadás, ára 2 kor. 40 fill. Singer és Wolfner kiadása Bpsten, VI., Andrássy-út 10.

Ugyanott jelent meg a Kassa-Oderbergi Vasúti személyszállító vonatainak

Zsebmenetrendje

Érvényes 1909. május 1-től. — Ára 12 fillér. Minden könyvkereskedésben kapható.

Lekéselt!

mert nincs jó órája, pedig megbízható, pontos járhat órád

POLGÁR KÁLMÁN

műfőrásnál

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 29. szám

részletfizetésre is vásárolhat egyszerűen szabott áron.

Javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem! Nagy képes árjegyzék ingyen és barmenetre küldetlik.

BORHEGYI BORVIZ

SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES GYÓGYÁSVÁNYVIZ. LITHIUMTARTALMÚ. HUGYHÁJTÓ.

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FÖLÉRÁKAT!

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

Az Én Ujságom

előfizetési árak

egyedévre 2.50, félévre 5.—, egész évre 10.— kor Singer és Wolfner, Andrássy-út 10. szám.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 27. —

Finnyezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Grádfits Václav díjtalan pénzügyi számgyakorlatokat ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakorlatokká addigi állomáshelyén való meghagyása mellett, Szabó Lajos egri lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakorlatokká az egri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Auspitz Márton újvidéki lakos „Hajdu”-ra, Weisz Bertalan budapesti lakos, valamint László, Béla, Imre és Tibor Bertalan gyermekei „Vámos”-ra, kiskoru Fleischman Erzsébet, Győző és Andor budapesti lakosok „Mészáros”-ra kért magyarosítását megengedte.

Pályázatok. A nyitrai pénzügyigazgatóságához a szenczi adóhivatalnál betöltendő gyakorlati állásra két hét alatt; a székesvári pénzügyigazgatóságához pénzügyi szemlélnyi állásra két hét alatt; a budapesti posta- és táviratigazgatóságához a tahi pusztán (Pest vm.) betöltendő postamesteri állásra szeptember hó 10-ig; a zombori pénzügyigazgatóságához egy-egy pénzügyi fogalmazói és számtartási állásra két hét alatt; a szolnoki törvényszék elnökéhez az oltani járásbírósnál betöltendő hivatali állásra hat hét alatt; a nagykarolyi pénzügyigazgatóságához a nagysomkúti adóhivatalnál betöltendő ellenőri állásra két hét alatt; a csikszerepai törvényszék elnökéhez a csikszentmártoni járásbírósnál betöltendő telekkönyvi átalakító díjnoki állásra két hét alatt; a budapesti központi mértékügyi intézethez az ogulini állami mértékhitelítő hivatalnál betöltendő hivatali állásra október hó 15-éig; a kézdívásárhelyi törvényszék elnökéhez a sepsiszentgyörgyi járásbírósnál betöltendő telekkönyvátalakító díjnoki állásra két hét alatt; a zombori törvényszék elnökéhez a kulai járásbírósnál be-

töltendő végrehajtói állásra két hét alatt; a pécsi posta- és táviratigazgatóságához az Igalon (Somogy vm.) betöltendő postamesteri állásra szeptember hó 10-éig nyújtandók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

aug. 27. aug. 28.		aug. 27. aug. 28.	
méter		méter	
Irány	Schäring 1.69 1.44	Tisza	M.-Sziget 0.06 0.12
Duna	Pápa 2.34 2.18		Töküzasa 0.08 0.04
	Lécs 1.47 0.89		V.-Nanény 1.— 1.4
	Bécs 0.27 0.34		Tokaj 0.70 0.81
	Pozsony 1.58 1.80		Tiszafüred 0.86 0.77
	Komarom 2.77 2.43		Szolnok 0.85 0.82
	Budapest 2.02 2.16		Csongrád 1.17 1.47
	Paks 1.62 1.84		Szeged 0.81 0.87
	Mohács 2.72 2.70		T.-Becse 0.28 0.15
	Gömbös 3.80 3.04		Titel 2.19 2.06
	Újvidék 2.70 —		Óndava 1.20 1.20
	Páncsova 1.38 2.55		Tapoly 0.45 0.47
	Órsova 2.23 1.24		Bodrog 0.02 0.02
Morva	Moravafalu 0.19 0.35		Safó 1.23 1.24
Vág	Zsolna 0.19 0.43		Honád 0.07 0.08
	Trencsén 0.17 0.19		Berettyó 0.15 0.07
	Szered 0.43 0.12		E.-Újfalva 0.31 0.29
Rába	Szt.-Gothárd 0.46 0.46		Kőrös Csúcsa 0.35 0.36
	Sárvár 0.05 1.15		N.-Várad 0.34 0.32
	Győr 1.98 1.98		Bélnyes 0.16 0.16
Dráva	Várast 1.94 1.86		Tenke 0.38 0.38
	Zákány 0.06 0.06		Gurahonc 0.32 0.32
	Bárcs 0.50 0.96		Borosjenő 0.62 0.62
	Eszék 1.49 1.42		Békes 0.62 0.48
Mura	M.-szederh. 0.28 0.80		Gyoma 0.70 0.54
Száva	Zágráb 0.41 0.24		Gy.-Fehérvár 0.42 0.22
	Sziget 0.31 0.27		Braunycska 0.08 0.26
	Mitrovicza 1.34 1.94		Soborsán 0.— 1.33
Szamos	Décs 0.50 0.37		Mako 1.21 0.43
	Szatmár 0.06 0.06		Makó 1.21 0.43
Kraszna	N.-Majtény 0.— 0.—		Temes K.-Kostély 0.16 0.11
Latorca	Munkács 0.15 0.03		Boga Kiszető 0.44 0.44
Laborez	Homonna 0.06 0.08		Temesvár 0.08 1.—
Ung	Perecseny 0.— 0.06		Becskerék 1.22 1.20

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

IDŐJÁRÁS.

Prognózis a következő 24 órára:

Helyenkint zivataros esők várhatók későbbi hősiyleddel.

(Sürgöny-progn.: Elvéve csapadék, zivatarok, később hűvösebb).

Allomás	Legnagyobb hőmérséklet	A hőmérséklet csökkenése szélrel	Szélirány és ereje	Szélsebesség		Hőmérséklet	
				szélirány	szélsebesség	max	min
A.-Szlátina	62.3	15.0	NE	3	0	29	13
Ungvár	60.7	17.1	NW	3	0	30	16
Késmárk	61.4	16.4			1	34	13
Losonc	61.0	17.8		4	0	26	14
Ogyalla	59.5	18.0		0	0	22	17
Budapest	60.3	18.0		0	0	24	10
Héreny	60.0	17.7	N	2	2	24	13
Keszthely	60.1	18.8		0	0	23	12
Pécs	59.8	17.8	NW	1	0	25	18
Zágráb	59.9	14.7		0	0	25	16
Fiume	58.7	16.3		0	0	24	17
Szeged	61.0	15.0	WN	1	2	22	13
Temesvár	62.3	15.0	WN	1	4	22	14
Nagyvárad	—	—	N	1	0	16	14
Kisvárad	61.9	15.8		1	0	18	14
Vajdahunyad	62.1	18.7	SW	1	0	24	17
Nagysonon	61.6	16.5	WN	1	0	26	15
Szatmár	—	16.4	W	1	0	24	14
Eger	—	15.1	SSW	1	1	25	12
Árváralja	—	—		0	0	—	—
Selmeczbánya	—	14.5	SW	1	4	21	11
Komárom	—	—	NW	1	0	21	9
Magyar-Ovár	—	10.8	NW	1	1	20	10
Sopron	—	10.6	WN	1	0	21	9
Eszék	—	15.6	SE	1	0	29	10
Cirvönica	—	18.0		0	0	25	14
Debrecen	—	17.7	W	2	1	27	14
Köcskemet	—	14.6	NW	3	4	24	13
Oroszló	—	18.2	NE	2	0	28	11
Arad	—	18.6	NW	3	3	22	17
Zombolya	—	21.0	W	2	2	21	15
Versecz	—	—		2	3	ny	14
Orsova	—	16.6	S	1	4	1	21

SZÍNHÁZAK

Szombaton, 1909. augusztus 28-án

Király Színház

Az elvált asszony. Operett 3 felvonásban. Irtó Leon... Kézde fél 8 órakor

Vígyszínház

Vigyázz a nőre. Bohózat 3 felvonásban. Irtó... Kézde fél 8 órakor

Főv. nyári színház

A kornevillai harangok. Regényes operett 3 felvonásban... Kézde fél 8 órakor

Főv. Városligeti Színház

Az erdőszőlőny. Operett három felvonásban... Kézde fél 8 órakor

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá. Széppallás nélküli műfogak... Kézde fél 8 órakor

Fővárosi Orfeum. VI., Nagymező-u. 17. Az augusztusi műsor szenzációs sikert aratott. 16 attrakció. 16

STEINHARDT-MULATÓ. Rákóczi-ut 63. Telefon 54-23. A PEKETE FRANZLI. CSINGILINGI!

Nemzeti Színház

Zárva. Magyar Színház. Hivatalnok urak. Színmű 3 felvonás irta Földes I...

Uránia Színház

Zárva

M. kir. Operaház

Zárva

APOLLU-PROJEKTOGRAF

A gyémánt-készítő. Ügyetlen táncos. — Női kalap-dívat. — Az ördög fogsága. — A talált gyermek. — Selyemhernyó-tenyésztés. — A varázsló szemüvege. — A zsebkendő. — Előképek. — Élet a Hortobágyon (Saj. felv.)

FOLIES CAPRICE. VI., Révay-utca 18. szám. Szeptember hó 1-én 1/29 órakor nagy megnyitó előadás! Két új kitűnő bohózat! Teljesen új műsor!

CIRKUSZ BEKÉTOV. Városliget. Telefon 107-46. Fényes Előadás változatos műsorral

AMERIKAI-PARK. Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 4-49. Még csak pár nap! Ma szombaton, augusztus 28-án a nemzetközi orvosi kongresszus tagjainak tisztelőre nagy souvenir-ünnepély.

PARISIANA-MULATÓ. mint MOULIN-ROUGE. Szerecsen-utca. Megnyitlik szeptember 1-én. MABEL MAY-YONG, a világhírű kigyótáncosnő és még 15 mesés attrakció!

ROYAL ORFEUM. ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22. Budapest szenzációja a ROYAL ORFEUM új műsora. A nézőtér hűvös! A hangulat forró!

JARDIN de PARIS. Városliget, Erzsébet királyné-ut 1. Telefon 167-25. Kezde 9 órakor. !! Minden este óriási siker !! ANNIE DIRKENS meghasszabbított vendéjátéka. !! Minden este óriási siker !!

Alkalmi vételt butorok, szőnyegek, csillárok-ban a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház VI., Lázár-utca 3. (BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

ÖN BÉREL KIDOB HA FIZET. „MUSICA” részvény-társaság. zongora eladási és kölcsönzési telepén. Budapest, VI., Teréz-körút 1/a.

Bloch Kálmán zongoraművész és zeneszerző igazgatása alatt álló „Hazai Zenekonservatorium” országos magyar királyi zeneakadémiai előkészítő tanfolyam középiskolai internátussal.

Alkalmi Butoráruház. Legelőcsőbb bevásárlási forrás butorok, garnitúrák és szőnyegekben! BALASSA ES RÓNA butoráruháza Budapest, VI., Eötvös-utca 17. sz.

HETI MŰSOR.

Table with 8 columns: Augusztus, Nemzeti Színház, Vígyszínház, Király Színház, Magyar Színház, Főv. Városligeti Színház, Főv. Nyári Színház, Uránia. Row 1: 29. Vasárnap este, Az édes teher, Táncos huszárok, A szabin nők elrablása, A Smokk-család, A színházi képtelenségek.

Telefon 9000.

GÁBOR IGNÁCZ

Telefon 9000.

FIU-INTERNÁTUSA

Budapest, VI. ker., Munkácsy-utca 21. sz. (Andrássy-úti villa-rayon.)

Az ag. ev. gimnázium, a VI. ker. állami főgimnázium, a VI. ker. főreáliskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében, a főváros legszebb és legegészségesebb részén fekvő szép nagy arnyas kerttel, tennispályával. — Modern berendezés. — Világos, levegős háló- és dolgozótermek, felügyelet. Bentlakó francia, német és angol tanerők. Zene, rajz és festés. Svédturna. Internátusi díj az összes mellékiadásokkal együtt a tanévre 1500 kor. Külön számla nincs.

willában

Külön vivó, torna és játszóterem.

Villamos világítás. Egyéni tanítás. Gondos nevelés. Állandó felügyelet.

Bentlakó francia, német és angol tanerők. Zene, rajz és festés. Svédturna.

Internátusi díj az összes mellékiadásokkal együtt a tanévre 1500 kor. Külön számla nincs.

A nyári szünidőt

az internátus ezidén, a francia nyelv gyakorlása céljából, a Genf-tó közelében, a

Chamonix - völgyben

tölti. — A gyalogvándorlás az internátus szünidei programjának rendes befejezése, ezidén a következő utirányra van tervezve: Chamonix-Martigny, Brig-Rhone-gletscher, Furkapass, St. Gotthard, Andermatt, Ilanz (Rajna felső völgye), St. Moritz, Engadin, St. Jovis Joch, **Evian**.

Internátusi díj a szünidőre uti-költséggel együtt 600 korona.

KÉRJÜK mindenütt, divatkereskedésben és szabónál, helyben és vidékén a **KOCH** mozgást megengedő minden államban szabadalmazott tolikonnyú, vízmentes **körgallért.**

Ahol nem kapható, kérjük direkt KOCH TESTVÉREK Budapest, IV., Károly-körút 26. sz. alatti szabócéhez fordulni. Mintát és árjegyzéket bérmentve küldünk. Árak: 25 koronától 48 koronáig.

„Hungária” beszélgépek

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa

Budapest, VI., Király-u. 76.

Kérjen árjegyzéket

Dr. Kapitány Kálmán utikönyvei:

Az osztrák császárság. 11 térképpel és 6 városi tervrajzzal. Kötve 6 K

Bécs. Bécs város tervrajzával 80 f.

Karlsbad. Három térképpel 80 f.

Merán és Arco. Két térképpel 80 f.

Kaphatók:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

A vadászati idény

beköszöntével ajánljuk

dus választékú és elsőrendű minőségű **vadászfegyvereinket,**

melyek csekély havi

részletfizetés mellett

beszerezhetőek.

Aufrecht és Goldschmied fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-út 30.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

VSZTOJKAI

A LEGKIVÁLÓBB LUGOS SÓS SAVANYÚVIZ GÉGE ÉS Tüdőhurut Ellen

ZUKORBETEGSÉGEKNEK SPECIFICUM

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK

FÜLÉRÁKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T.

BÁTHORY-U 5. TELEFON: 162-84.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest-Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén 1. é. augusztus hó 29-én azaz vásárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között. Indulás Budapest-Petőfi-térről 8 óra délelőtt és 2.30 óra délután; Budapest-Battyány-térről 8.05 óra délelőtt és 4.30 óra délután; Óbudáról 8.20 óra délelőtt és 2.50 óra délután. — Erkezés Vágra 10 óra délelőtt és 4.30 óra délután; Nagymarosra 11 óra délelőtt és 5.30 óra délután. — Indulás vissza Nagymarosról 11.30 óra délelőtt és 8 óra este; Vácról 12.15 óra délután és 8.45 óra este. — Erkezés Budapest-Óbudára 1.10 óra délután és 9.40 óra este; Battyány-térre 1.25 óra délután és 9.55 óra este; Petőfi-térre 1.30 óra délután és 10 óra este. — Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapestről Vágra vagy megfordítva: I. hely 60 fillér, II. hely 50 fillér; Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva: I. hely 1 korona 20 fillér, II. hely 80 fillér; Vácról Nagymarosra vagy megfordítva: I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. — Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron; a m. kir. állam- és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályú jeggyel utazhatnak.

Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térjegyek adatnak ki és pedig: Budapestről Nagymarosra és vissza: I. hely 1 korona 80 fillér, II. hely 1 korona 20 fillér; Vácról Nagymarosra és vissza: I. hely 1 korona 10 fillér, II. hely 75 fillér. Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső ellen is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árral s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargőzös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hírdetést fog közzétenni. A forgalmi igazgatóság

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYÜRÜK
NŐSZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK
A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-és MŰVÉSZ-
üzletében szerezhetőek be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6-C. 82

3 koronáért

szép csemegeszőlőt szállít poszán 5 kilós kosárban (kb. 4-4 1/2 kg. utánvétellel) Szőlősy Imre Kecske-mét, V. I. ker., 188. sz.

Csemegeszőlőt

legszebb piros chasselas és passatutti 5 kilónként 3 koronáért, válogatott nagy őszibarackot 2 koronáért, zamatos körtét legfinomabb asztali almát, turkesztán, ananasz, kantalup dínyét 2 koronáért küld Müller I. szőlőtelep-tulajdonos Kiskunhalas.

Legolcsóbban!

Legjobbban ékezeni, falatozni, sörözni, Rottembiller-u. 46. sz. a vendégfogó.

Gazdasszonynak

ajánlok plébániára vagy kisebb pusztára magános urhoz jobb nő. Král Teréz, Budapest, III. Kőbáza-u. 13.

Gazdasszonynak

ajánlok plébániára 38 éves intelligens nő, Bek Mari, Budapest, III. Kerek-utca 24.

Parlament

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szakintézmények. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1888-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépezégek-től s más hirdetésünktől utazó újabb tanfolyamok-tól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Pénzt rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat szerez, tiszta rakthelyiségünkbe bizományba beraktározza

Tauber

VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84-33.

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá irodai berendezések, konyha- és ma-hagani butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bőrgarnitúrák eladása s vétele Wechsler Harolyné VII. Király-utca 23. I. em. Készlet-utca sarok.

Pénzszekrények

és amerikai iróasztalok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Réz és vasbutor

gyári áron, réz hálósza-berendezések a legkisebb amerikai módszer szerint készíttve és férgmentessé tételének egyedüli gyárosan legolcsóbb gyári áron ajánl Weisz Jakab, Budapest, Andrássy ut 77. (bejárat Rózsa-utca-ban.) 27644

Pótvizsgálatra

javitóra, póterettségére, bármilyen vizsgálatra előkészít: «Szűnidei Tanfolyam» Garay-utca 5. II. 12/a.

Brilliantot,

aranyat, ezüstöt, ékszert és régiéket veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII. Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.

Káposztának száza

hattól 8 forintig, görög-dinnye hattól 10 forintig, cukordinnye tiztől 15 forintig mindannyi nemes fajok, paprikának, ugorkának száza harminctől 60 krajczárig, paradicsom mázsa 6 forint. Almának, körtének, szilvának nyolctól 12 forintig, bármelyikből postakosranként 1 forintjával előleg beküldésel. Gyümölcs-ivitel Csongrádról.

Csemegeszőlőt

Saszella, muskotály postakosranként 280 fillérért, császárkörtét, rétes- és csemegemalmát 2 koronáért, turkesztán- és görög dínyét, paradicsomot, ugorkát, paprikát, káposztát 150 fillérért, ismételőknak előnyárajánlatok. Gyümölcs-ivitel Csongrádról.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában megjelent:

A szemérem elleni büncselekmények.

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜNTETŐJOG KÖRÉBŐL Irta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN budapesti ügyvéd.

Halász Zoltán dr., a kiváló kriminalista, emere ndkívül érdekes és felelőse hasznos uttörő munkája nemcsak jogász körökben, hanem a művelt laikus közönség között is méltán kelt fel-tűnést. Akik a nemi élet körébe tartozó cselekmények jogi elbírása felől kimerítő tájékoztatást óhajtának nyerni, azok a külföldi hasonló termékek között sem találhatnak ehhez fogható kimerítő és alapos munkát.

A KÖZEL 450 OLDALRA TERJEDŐ KÖTET ÁRA 10 KORONA.

Megrendelhető úgy a kiadó-hivatalban (VII. Rákóczi-ut 54. sz.), mint minden hazai könyvkereskedésben.

URAK

főlöseges a gummi VIRGO az ideális ÖVSZER három dobozzal 3 koronáért portómentesen és diszkrétén küld: Markbreit, gyógyszerész, Budapest, Dohány-utca 84.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. 756

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-ter 3 télelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagani és palissander butorok, uriszabók, angol bőrgarnitúrák és szalonbutorok, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-12

Legjobb likörök

és rum készíthető kivonatnaimal. Egy üveg ára 60 fillér. 10 üveget 6 koronáért bérmentve küldök. Árjegyzéket kívánatra. Réthy Béla gyógyszerész Békés-Utsaba. 27180

Ingyenes gépirás-tanítás.

Kedvezményes magyar, német gyorsírást-oktatás. A „Stenografia” Országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró- és gépiróiskolában okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai tanárok vezetésével havonta új gyorsírási, gépirási és sokszorosító tanfolyamok nyílnak. Kereskedelmi tanfolyamok: egyszerű és kettős könyvvitel kereskedelmi számtan, levelezés, fogalmazás, hasznos és szíves. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Tanórák reggel 8 és este 9 óra között. A gyorsírást sürgős esetben egy hónap alatt is megtanulható. Külön órák. Sokszorosító és másoló írda. Irásmunkák leírása és sokszorosítása a legkedvezményesebb feltételek mellett. Beiratások naponta vannak az intézet helyiségeiben kizárólag: Rákóczi-ut 60. I. em. Az intézet ismertelnevezéseit utabban megtevesztő módon utánozzák. Tájékoztatót czívesen küld az igazgatóság.

Kiszorandó vadonatúj

Singer női varrógép 27 forintért karika-hajó 40 forintért. central-bolt 46 forintért. iparogépeket igen olcsón 6 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krauss Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV. Veress Pálnó-u. 40. Órád 3. Vizonteladónak árendám.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédlő-, szalon, uriszoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktári szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban. GROSZ SANDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szám, exelött Gyár-utca. Telefon 14-09.

Legelőnyösebb részleltizetése zongorát, pianinót, ozimbalmot, hegedőt Kézpénzből áronak a legújabb rendszere bankhitel után kizárólag csekke REMÉNYI nagy magyar-hangszertelepen Prospektus és árjegyzék ingyen. 646 Budapest, Király-u. 58.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarokán. 27158

Hurutos

hatalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy féle cukorka, melyet pe-metefülből készítt Réthy Béla gyógyszerész Békés-Utsaba. Gyógyszertárban kapható. 26799

+ Soványság +

Az egyedül eredménytől kísért háziaser a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szoptelt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek köblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállat. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintüntetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 firt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/I.

Bőrbutoripar

Kendi Antal Telefon 15-58. Saját műhelyek. — Külön osztály használt bőrbutorok készítése. Angol bőrbutorok készítése. Készítések. Saját műhelyek. — Külön osztály használt bőrbutorok készítése. Angol bőrbutorok készítése. Saját műhelyek. — Külön osztály használt bőrbutorok készítése. Angol bőrbutorok készítése.

Bőrszékek és karosszékek

Saját műhelyek. — Külön osztály használt bőrbutorok készítése. Angol bőrbutorok készítése. Készítések. Saját műhelyek. — Külön osztály használt bőrbutorok készítése. Angol bőrbutorok készítése.

Ingóságokat értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpenzfelleggel beraktároz bármennyű ingóságokat, berendezéseket mintszerű raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

„Mária Immaculata”

internátus és szanatórium Fiume. Művelt családok leánykái részére, főleg olyanoknak, akiknél az egészségi szempont is fontos. Az internátus vezetősége nagy súlyt fektet a szép magaviseletre és finom modor elsajátítására. Az intézetben elemi iskolák és a négy polgáriskolai osztály van. A rendes tantárgyakon kívül kézimunka, zene és idegen nyelvek (német, olasz, francia, angol) vannak kultiválva. Az intézet tulajdonosa és főnöknője Herczegh Teréz, akinek neve teljes garanciát nyújt az intézetbeli rendért, valamint gondos és szeretetteljes ápolásért. A tanév kezdete szeptember 1.

Kocsi árusarnok

VII. Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnaggyobb kocsi raktára Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Jó és olcsó nyaraló és üdülőhely:

Lőcse szab. kir. városa. Szepesvármegye székhelye; 573 méter magasan a ten-ges színe fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1-2 kilométernyire fenyőerdőkkel környezve, teljesen portalan, ózonos levegővel; kitűnő jó forrásvíz-vezetékkel, villamos világítással, kikövezett és csatornás utcákkal és kertekkel; jó és olcsó élelmiszerek, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kirándulószomszédhelyekkel. Az odautazás és ott elszállásolás körülményeiről tüzetes felvilágosításokkal szívesen szolgál a város rendőrkapitánya.

Szabónó

úgyes varrózó házhoz vagy házon kívüli munkára ajánlkozok. B. Margit, Baross-u. 119. sz. I. em. 16 a.

Koporsó asztalosok

részére mindennemű koporsók díszítési összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet VÁCZ. Gyárt: mindennemű fa-és vastalicskát, kő-és kézkocsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, fűzfafűrészasztalokat kerti és locomobilfűrészkendőket stb. stb. Budapesti raktár és iroda: VI., Gyár-utca 23. Telefon: 161-27. Kérjen árajánlatot!

Bouvet-Ladubay

legjobb és legolcsóbb francia pezsgő. Vezérképviselőség: PRÁGA, Soukenicka 30.

Légszék és villamos csillárok

tegelonyesekben szerzhetőek be Kulcsár Sándor bronzáru- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessoiffy-u. 9-11.

Pénzkölcsönt

4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% átlagon 18 évbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. E., III., helyen 15-60 évig törlesztendő. Személyhitelt tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik. HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körut 1/a.